ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК

БРОЈ 1336

6 динара

5.8.1977. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXVII!

КОМПЛЕТАН СТРИП

ФЛАШ ГОРДОН

Рипли

Веровали или не!

ПОЉУБАЦ ДУГ 15 СЕКУНДИ

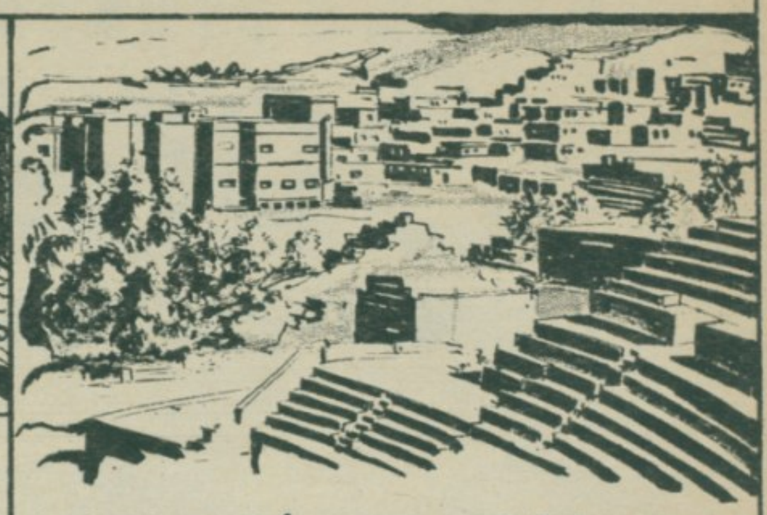
У ФИЛМУ „ПОЉУБАЦ", СНИМЉЕНОМ 1896, БИО ЈЕ РАЗЛОГ **ПРВИМ ЗАХТЕВИМА ЗА УВОЂЕЊЕ ФИЛМСКЕ ЦЕНЗУРЕ** ГЛАВНЕ УЛОГЕ ИГРАЛИ СУ МЕЈ ЕРВИН И ЏОН РАЈС.

„ДРАЈВЕР"

ЕНГЛЕСКИ ТАНКЕР, НАСУКАО СЕ НА СТЕНОВИТУ ОБАЛУ КРАЈ НЕШ ПОИНТА, У ЈУЖНОМ ВЕЛСУ, И ПРЕВРНУО СЕ НА БОК – **А ИПАК НИЈЕДАН ЧЛАН ПОСАДЕ НИЈЕ ЗАДОБИО НИКАКВУ ПОВРЕДУ.**

(1962)

ФИЛАДЕЛФИЈА СТАРОГ ВЕКА

АМАН, ГЛАВНИ ГРАД ЈОРДАНА, БИО ЈЕ 200. ГОДИНЕ ПРЕ НАШЕ ЕРЕ НАЗВАН ФИЛАДЕЛФИЈА У ЧАСТ ЕГИПАТСКОГ ВЛАДАРА **ПТОЛОМЕЈА II ФИЛАДЕЛФА.**

4-24

ЧУВЕНИ ПИСАЦ ЏЕК ЛОНДОН

(1876 – 1916)

СТЕКАО ЈЕ СВОЈИМ РОМАНИМА И ПРИПОВЕТКАМА СЛАВУ И БОГАТСТВО – **А ИПАК ЈЕ УМРО У БЕДИ.** ЛОНДОН ЈЕ, КАЖУ, СВАКОГ ДАНА ПИСАО ПО 1000 РЕЧИ.

ТОРОВ ЧЕКИЋ

У ВЕЛИКОМ КАЊОНУ У АРИЗОНИ **ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.**

ЛИВИНИЈА ФОНТАНА

(1552 – 1614)

ИТАЛИЈАНСКА СЛИКАРКА ИЗ БОЛОЊЕ ИМАЛА ЈЕ МУЖА КОЈИ СЕ, ИАКО И САМ ТАЛЕНТОВАН УМЕТНИК, ОДРЕКАО СВОЈЕ КАРИЈЕРЕ **ДА БИ СЕ СТАРАО О КУЋИ И ПОРОДИЦИ.**

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● највиша планина која се налази на једном острву је угашени вулкан Мауна Кеа на Хавајима висок 4208 метара.

● има око сто врста природних ружа, али цвећари су успели да створе, калемљењем и укрштањем, још око 25 000 различитих врста.

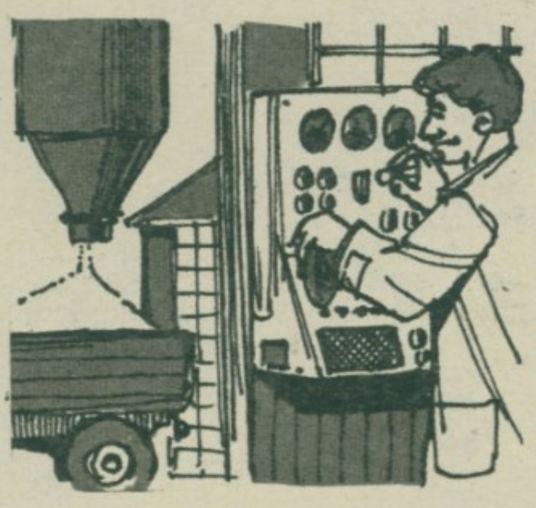

● Лајнес Паулинг, северноамерички хемичар, добио је два пута Нобелову награду: године 1954. за хемију, а 1962. за мир.

● у средњем веку гости који су позивани на ручак носили су са собом прибор за јело. Сви су имали нож за појасом док је кашика стајала у једној торбици која је висила о боку. Виљушка је почела да се користи тек од 1600. године.

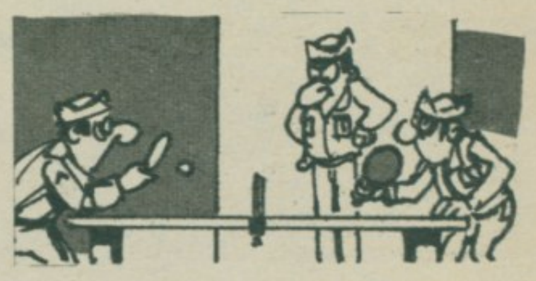

● у граду Лавову (Украјинска Совјетска Социјалистичка Република) постоји завод за производњу бетона у коме ради само један човек. Сви процеси су аутоматизовани. Марке разних бетонских смеса налазе се под шифром у специјалном уређају. Оператор спусти жетон са одговарајућом шифром у тај уређај и одмах затим добија потребну количину траженог бетона.

● женка нилског крокодила закопа јаја у једну рупу, а младунци, кад се излегу, крече док мајка не дође и избаци их напоље.

● амерички војници Боби Бајрам и Чарлс Ајкерд играли су пинг-понг 31 час непрекидно и постали нови светски рекорд. Стари је износио 30 часова и др жали су га двојица америчких студената из Сан Дијега.

● у позоришту у старом Риму, да би се неком нешто шапнуло, користила се цевчица која се слушаоцу стављала у уво.

● на сваком квадратном сантиметру наше коже налазе се сићушна нервна влакна која би, када би се саставила у једну нит, била дугачка четири метра.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

КО ЈЕ ОНА ЦУРА С КОЈОМ САМ ТЕ СИНОЋ ВИДЕО ?

НИЈЕ ТО БИЛА ЦУРА ... ВЕЋ МОЈ РЕГУЛАТОР ВОЛТАЖЕ !

ПОЗНАЈЕШ ВЕЋ МОГ РОБОТА ШАЉИВЧИЈУ?

АХА!

ЈОШ САМ ГА МАЛО УСАВРШИО! САД ТРЕБА САМО ДА ПРИТИСНЕШ ОДГОВАРАЈУЋЕ ДУГМЕ И ДОБИЈЕШ ШАЛУ ИЛИ ВИЦ КАКАВ ЖЕЛИШ!

- ОБИЧНИ
- ЂАЧКИ
- МОРНАРСКИ
- ИНТЕЛЕКТУАЛНИ

ШТА ЋЕ СЕ ДОГОДИТИ АКО ПРИТИСНЕМ ОВО ПОСЛЕДЊЕ ?

- ОБИЧНИ
- ЂАЧКИ
- МОРНАРСКИ
- ИНТЕЛЕКТУАЛНИ

КЛИК

КЛИК

БЗЗЗЗ

?

Distributed by King Features Syndicate.

Copyright © 1977
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ПЉУС

КРЕМ ПОСРЕД ЛИЦА ... И ТО МИ ЈЕ ИНТЕЛЕКТУАЛНА ШАЛА!

ПА ... КАКАВ ИНТЕЛЕКТУАЛАЦ ... ТАКАВ И ВИЦ!

3-27

ОХ!

МИСТЕРИЈА ЕЛЕКТРОНСКИХ ШПИЈУНА

БРЕЖУЉАК ПРИСЛУШКУЈЕ ЕВРОПУ

У БЛИЗИНИ ЕНГЛЕСКОГ ГРАДА КЕМБРИЦА ПОДИГНУТА ЈЕ, КАКО СЕ МИСЛИ, НАЈВЕЋА АНТЕНА НА СВЕТУ ЗА ХВАТАЊЕ РАДИО-ТАЛАСА. ОВАЈ ЏИНОВСКИ »КАВЕЗ« НЕ ПРОПУШТА ЧАК НИ ПРИВАТНЕ ТЕЛЕФОНСКЕ РАЗГОВОРЕ НА ПРОСТРАНСТВУ ОД ЦРНОГ МОРА ДО ИСЛАНДА И ОД ФИНСКЕ ДО САХАРЕ!

Опасан и деликатан посао по којем су Мата Хари, Зорге, Абел и остали ушли у историју, легенду и... шпијунске уџбенике, данас раде — компјутери! Много нечујније, брже и готово непогрешиво. Закопани дубоко испод земље, доступни само малобројнима, од њих су видљиве само металне „уши“ — антене које хватају радио-таласе. Највећи за који се зна налази се у Великој Британији, на брежуљку Чиксендс у близини Кембрица. А овај стари и чувени универзитет се убраја међу најјаче центре на свету за математику, физику и електронику — податак који већ сам за себе довољно говори.

Како ради „Сигнални центар РАФ-Чиксендс“, колики је његов домет и какве техничке могућности? Колико га људи опслужује и чува? Одговори на ова и слична питања спадају, наравно, у најстроже британске војне тајне. Ипак, понешто се зна, а доста тога претпоставља или наслућује.

ЧУДО ТЕХНИКЕ

Шумовити брежуљак Чиксендс, у прошлости станиште две феудалне породице које су још у раном 11. веку овде имале замкове, постао је војна база пред други светски рат. Тада је подигнута антена за хватање радио-таласа, претеча ове данашње. Била је много мања, али за ондашње прилике довољна. Међутим, што је важније, Британци су већ 1939. године за дешифровање тајних порука користили — компјутер! На њему је радила група научника, махом из Кембрица, названа УЛТРА. Њихова је заслуга што су немачке и италијанске поруке доспевале, тачно протумачене, у британску врховну команду!

Данашња џиновска антена у бази Чиксендс право је чудо. Разуме се, немогуће је видети је изблиза, пошто је приступ најстроже забрањен. Али, по слободној процени, огроман округли „кавез“ металне конструкције има пречник око 500 метара! Површина коју обухвата износи, значи, преко 3 квадратна километра. Поређења ради, то је простор на који би се могло сместити стотину београдских Тргова Маркса и Енгелса!

Цела конструкција која се састоји од металних стубова испресецаних полугама и жицама садржи неколико десетина хиљада пресечених тачака: то су осетљиве главе антена које могу да ухвате све таласне дужине, од ултра кратких до дугачких. И то са свих страна света — зато је и направљена кружна конструкција.

Домет антене износи неколико хиљада километара: она „чује“ све што се у Европи изговори преко радија, телефона и било ког другог средства које користи радио-таласе. Ништа не може да се провуче нерегистровано кроз осетљиву мрежу Чиксендса, чак ни приватни међуградски телефонски разговори. Разуме се, селекција се прави. И то у „мозгу“, закопаном испод сочне, енглеске траве овог чудесног брежуљка.

ДЕШИФРОВАЊЕ — ЗА ТРЕН

Како изгледа живот доле, у утроби Чиксендса? Компјутери који се ту налазе, британских фирми „Плиси“ и „ИЦЛ“, имају двоструку улогу. Програмирани су да пре свега дирижују антене, то јест, усмеравају их у правцу из којег долази радио-талас. Затим, из стотине хиљада, па можда и милиона импулса које преко антена примају, они одабирају оно што је важније, мање важно, споредно, и слажу податке у своју џиновску меморију.

У пракси то значи: ако се зна да нека радио-станица у Европи има одређену таласну дужину и ако је та станица за Британце занимљивија од неке друге, њени сигнали, то јест емисије, обавезно се чувају, односно, компјутер их „памти“. Оне друге једноставно пропушта — уколико се прилике не измене и постане обрнуто!

Међутим, посебна улога електронских мозгова, дешифровање тајних порука, далеко је значајнија. Како се то ради? Узмимо сасвим једноставан пример: онај ко шаље поруке замењује сва слова азбуке бројевима. Ако тако шифровану поруку ухвати неко трећи и жели да је одгонетне, мораће да проба: замењиваће бројеве словима насумце, или према кључу који му се чини логичним, све док не добије реченице са смислом — ако уопште успе у томе. А комбинација има безброј, као и начина да се писмо шифрује! А тек колико је језика у свету.

Компјутер, накљукан подацима, врши 450-500.000 операција у секнуду: када добије шифровану поруку,

КАТА СМРТ

Први велики ратни брод енглеске краљевске морнарице „Беркенхед“ сагрђен је 1843. године, у време кад је Енглеска настојала да учврсти своје позиције у Африци и Азији. У рату са кафирским племенима у јужној Африци педесетих година појачања су јој била преко потребна. Тако ће „Беркенхед“, седам година после довршења, кренути на дуго и неизвесно путовање.

Поред 130 чланова посаде под командом капетана Салмонда на броду су била 494 регрута и официра из Портсмута и Квинстауна, у Ирској. Са некима од њих кренуле су и породице, 56 жена и деце.

СТЕНА КОЈЕ НЕМА

Највећи број регрута имао је свега неколико недеља убрзане обуке због чега се њихов старешина мајор Александар Стетон нашао пред тешким задатком. У току путовања требало је да створи од њих дисциплиновану и сложну јединицу.

Стетону се чинило да, из дана у дан, у томе има све више успеха. Међутим, када су 23. фебруара 1852. године упловили у поморску базу Симонстаун у јужној Африци, чекало их је непријатно изненађење: британска војска налазила се у много тежој ситуацији него што је он претпостављао.

Посада „Беркенхеда“ на брзину се снабдела намирницама, а онда журно наставила путовање ка свом циљу, заливу Алгоа, на 805 километара од Кептауна.

Два дана касније, 25. фебруара, брод је мирно пловио, остављајући за собом Рт Добре Наде и приближавајући се Рту Дангер. Море је било тихо, ноћ ведра. Већина путника спокојно је спавала. Изненада, око два часа ујутро, проломио се страховит тресак!

У првом тренутку нико није знао шта се догодило. Капетан је био збуњен.

— Брод је ударио у стену! — повикали су људи са палубе.

Али, како? Капетан још није могао да дође себи. Према његовој мапи на том месту није било никакве стене!

СПАСТИ ЖЕНЕ И ДЕЦУ

Кроз огромну пукотину на трупу „Брекенхеда“ вода је покуљала унутра. Прамац се уздигао и читав брод опасно се нагнуо надесно. После првог шо-

ТИТО У АНЕГДОТАМА

ХОЋУ ДА ГА ВИДИМ!

Зажелео Тито да побегне из велеграда и удахне свежег ваздуха у природи, те позва Веселинова и још неке другове. Седну у кола, за њима гардисти, и правац — Космај. Нису га очекивали, па се угоститељи обрукаше — ни лимунаде није било. Не мари, главно да је дан леп. Разбашкарили се на тераси хотела и ћаскају, уживајући на топлом пролећном сунцу.

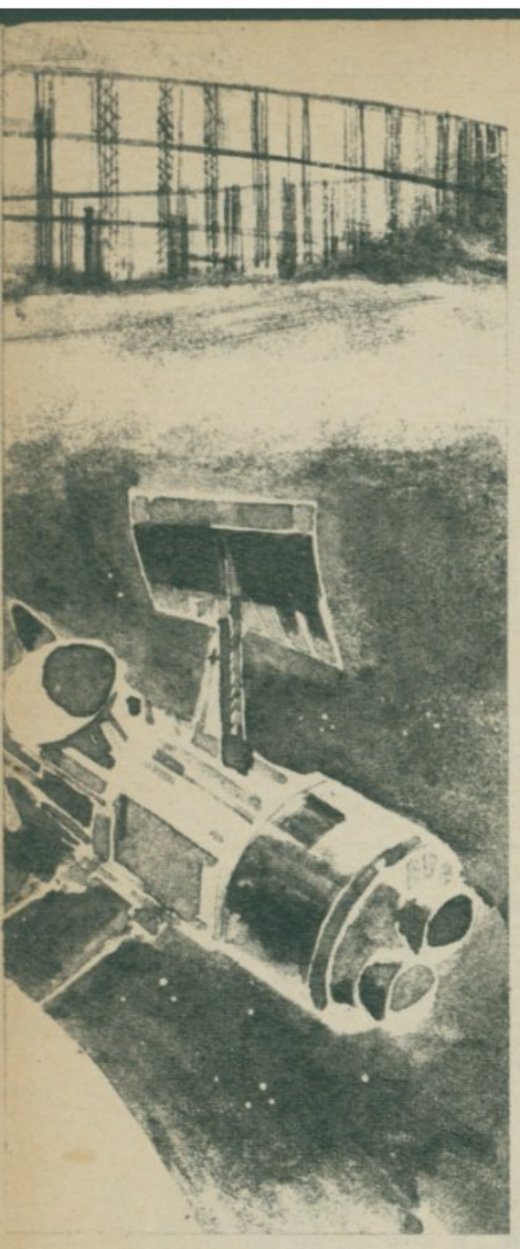
Подио терасе гардисти се нешто објашњавају с неким старцем. Размахао се рукама и гледа у правцу терасе. Види Веселинов да се нешто збива на сиђе и упита старца шта хоће. Хоће да види Тита. Веселинов га поведе горе.

— Је си ли ти Тито? — упита старац стојећи пред Маршалом.

— Јесам, старче. Желиш ли нешто?

— Жеља ми се испунила. Моју си децу водио у рат. Хтео сам само да те видим — изблиза.

(Из књиге „Тито у анегдотама" Звонка Штаубрингера и Милоја Поповића)

посао на који би човек или група људи утрошили недеље, па можда и месеце, он уради — за трен ока. Али, електронски мозак не избацује све те многобројне комбинације могућег решења, него само неколико највероватнијих верзија. Чо веку само остаје да открије оно право. А када је на тај начин „кључ" пронађен, шифра се ставља у компјутер и сваку следећу поруку ухваћену од истог пошиљаоца машина аутоматски дешифрује и избацује готов, преведен текст.

КАД ШПИЈУНИРА ЛАСЕР

На тај начин ловили су Британци немачке поруке за време прошлог рата када је група УЛТРА одиграла судбоносну улогу. Али, њехов компјутер могао је да решава само просте шифре, у какве спада и ова из нашег примера. Данашње машине програмиране су за далеко сложеније задатке. Број људи који на њима ради — мањи је него пре: можда само десетак инжењера у бази упознато је са свим тајнама електронске меморије. Боље, рећи, само њима је доступна датотека, место где су подаци забележени и сређени. А то је незнатно према броју шифраната који су за време другог светског рата обављали такве задатке!

Осим тога, начин програмирања компјутера познат је само тој неколицини људи. Када би се евентуални непријатељ и домогао ове базе, велико је питање за колико би времена одгонетнуо како да дође до података: електронски мозак је као савршено забрављена каса.

Ипак, постоји нешто савршеније и од Чиксендског „кавеза". То су совјетски и амерички сателити који, пошто се налазе на висини, могу да „прислушкују" — читаву површину наше планете. Чине то ласерским зрацима, најсавршенијим начином хватања радио-таласа: у један ласерски зрак као у какав џиновски кабл, може да „стане" чак неколико милиона импулса! То значи, рецимо, неколико милиона телефонских разговора, радио-порука и слично. И тако, док живимо мислећи да смо незанимљиви за неки далек, непознат свет, невидљиве и нечујне електронске „уши" великих сила, прате и бележе, можда, сваку нашу реч...

М. К.

СТРОФЕ НА МОРУ

У СТАВУ МИРНО

ТЕК ШТО СУ ПРЕПУНИ ЧАМЦИ ОДМАКЛИ ОД БРОДА, КАПЕТАН ЈЕ ДОЗВОЛИО СВИМА КОЈИ ТО ЖЕЛЕ ДА ЗАПЛИВАЈУ ЗА ЊИМА, АЛИ НИКО СЕ НИЈЕ НИ ПОМЕРИО.

ка избезумљена маса је похрлила ка палуби. На броду је било 638 људи који су сада, у паници и вриштећи, покушавали да нађу спас. Они пренути из сна нису имали времена ни да се обуку.

Вода је све брже продирала у утробу брода „Беркенхед" је тонуо! А онда се, у општем хаосу, догодило нешто невероватно.

Мајор Стетон окупио је официре и наредио да се војници поређе. За само неколико тренутака сви су били на палуби, у ставу мирно.

За то време морнари су пумпама почели да избацују воду из утробе брода. Капетана Салмонда је још држала нада да све није изгубљено. Паника на броду полако се стишавала.

Када су морнари почели да спуштају у море чамце који су остали неоштећени, капетан је затражио тишину и мир. Његово наређење извршено је тако савршено да су се ускоро чули само гласови официра и застрашујуће трење брода у стену. А војници, до малочас успаничена и обезглављена маса, и даље су стајали мирно очекујући даља наређења.

Бродске машине су својом тежином некако одржавала равнотежу „Беркенхеда", али он се и даље све опасније нагињао. Капетану је било јасно да неће још дуго издржати. Требало је што пре укрцати жене и децу у чамце за спасавање.

ОПКОЉЕНИ АЈКУЛАМА

Када су сви чамци, испуњени до последњег места, спуштени у море, наређено је да се спусте и коњи подивљали од страха. Болно њиштећи, узалуд су покушавали да се одбране од ајкула које су, као злослутни лешинари, опкољавале брод.

Сачекавши да се препуни чамци мало удаље од брода, капетан је дозволио свима који то желе да запливају за њима. Међутим, морнари су знали да би то могло да угрози животе жена и деце у њима и — нико се није ни померио! И строј мајора Стетона и даље је стајао мирно. Иако је брод већ почињао да пуца и ломи се на два дела, мајор је захтевао да нико не скаче док чамци не буду довољно далеко. Само су тројица прекршила ово наређење.

Тек када се нашао до појаса у води дисциплиновани и сложни строј је распуштен!

За непуних 20 минута „Беркенхед" је потонуо. Људска тела преплавила су море. Неки су покушавали да отпливају до удаљене обале, док су се други, наизмаку снаге, очајнички хватали за остатке брода и нестајали у вртлогу што га је стварао тонући. Море између два рта на југу Африке претворило се тог раног јутра у прави пакао. А обала је, на изглед, била тако близу — непуне две миље. Људе који су имали снаге да пливају нападале су ајкуле и прождирале их. До обале их је стигло мање од пола, али то још није био крај. Плитки прилази копну били су препуни оштрог камења и густе морске траве у којој су многи остали. Само најјачи су успели да се извуку.

Тако су удес великог енглеског брода преживеле само 184 особе. Међу њима је било 56 жена и деце.

М. И.

ИЗ ЖИВОТА

СМЕШНИ ЏО БЕЛОГ ЛИЦА

НЕКАДА ПОПУЛАРАН И ЦЕЊЕН, ОСТАРЕЛИ ЂУЗЕПЕ ГРИМАЛДИ ЈЕ ЖИВЕО УСАМЉЕН И ЗАБОРАВЉЕН У ИЗНАЈМЉЕНОЈ СОБИ НЕКОГ ПОТКРОВЉА — СВЕ ДОК СЕ ЈЕДНЕ ВЕЧЕРИ НИЈЕ ДОГОДИЛО ЧУДО. БИЋЕ ТО И ЊЕГОВО ПОСЛЕДЊЕ ВЕЧЕ.

Публика хоће још. Морам поново на сцену.

— Пусти их, Џо! Позвали смо лекара да ти погледа ногу.

Када је лекар стигао у лондонски Друри Лејн театар, Ђузепе Грималди, звани Џо, био је поново на сцени. Лекару су јавили да је повредио ногу за време представе и он је, видевши како Џо изводи вратоломије на сцени као да се ништа није догодило, љутито рекао:

Публика која га је поздрављала урнебесним смехом и бурним аплаузом није ни слутила да је играо — са сломљеном ногом!

ВЕЛИКИХ КЛОВНОВА

Да би зарадио за живот, смешни Џо је после одигране тачке у једном позоришту трчао у друго.

— Ако господин Грималди сматра да ја треба, за сваки случај, да дежурам на свим његовим представама, онда му реците да ће то много коштати!

Управо се спремао да крене кад је завеса пала. Последњом снагом Џо му је прискочио и обесио се око врата. Грашке зноја пробијале су испод дебелог слоја шминке на његовом лицу.

— Невероватно! — запрепастио се лекар. — Овај човек је играо са сломљеном ногом!

Међутим, за познатог кловна ово није било ништа ново јер су се његове тачке углавном састојале од падања, скакања преко глава посетилаца, кроз папирната врата или зид — од једног реда цигала. Иако се веома брзо опорављао после сваког прелома, ово ломљење костију финансијски га је потпуно упропастило.

ЗА САМО ТРИ ФУНТЕ

Грималди је водио порекло од једне италијанске породице која је почетком 18. века стигла у Енглеску са позоришном трупом »komedia della arte«, у то време веома популарне врсте позоришта. Отац и деда били су кловнови а Ђузепе је први пут наступио на сцени као играч 1782, кад му је било само три године. Следеће године се појавио у, тада познатом, Друри Лејн театру у којем ће касније наступати још много пута, али као звезда програма.

У деветој години, оставши без оца, запослио се као шегрт у касапници свог ујака. Ипак, сваке вечери одлазио је у позориште. Поред акробација које је у почетку изводио, ускоро је почео да пева и забавља публику. А онда је постао — кловн.

У позоришту »komedia della arte« била је обавезна тачка пајаца Харлекина и прекрасне Колумбине. Гледајући је, Ђузепе је измислио Џоа, кловна који се убацује у њихову идилу. Вратоломијама и смешним покретима на рачун двоје заљубљених, толико је освојио публику да је његова улога постала главни део тачке. Сматра се да је то била прва модерна пантомимичарска улога у историји а Ђузепе је за њу — што је, такође, било први пут — употребио белу шминку за лице, црвену за образе и нос, носио је широке панталоне и корачао са смешно искренутим стопалима. Ово ће касније постати неизоставни елементи игре сваког кловна.

У време када су се песмице Ђузепа Грималдија, сада познатијег као смешни Џо, звиждукале и певале широм Енглеске, он је у току једне вечери наступао у свим познатим лондонским позориштима. Вече је почињао у Седлер Велс театру, затим је морао да претрчи неколико километара да би на време стигао у Друри Лејн театар, одакле је јурио у Ковент Гарден театар, а онда поново у Седлер Велс. Био је то једини начин да се посвети глуми и живи од ње јер је од једног позоришта добијао 2—3 фунте недељно!

ПОСЛЕДЊИ ПОЗДРАВ

Био је још млад кад му се здравље толико погоршало да није могао више да наступа. Како дотле није стекао никакав иметак, суочио се са правом бедом. А онда се неко сетио да се у Друри Лејн театру, где је најдуже наступао, организује добротворна представа у његову корист. Сва седишта су била распродата, а Грималдију су, кад се последњи пут појавио на сцени, приређене праве овације.

Од ове представе добио је неколико стотина фунти а касније и скромну државну пензију. Али, остао је сам, у малој изнајмљеној соби неког поткровља, далеко од позорнице коју је толико волео. Највише су му недостајала деца и њихов урнебесни смех који је пратио сваки његов покрет. Последње дане проводио је на столици поред прозора певушећи своје старе песме.

И онда се, једне мајске вечери 1873. године, догодило чудо. Док је тихо певао неку песмицу, Грималди је одједном застао. Ослушнуо је с неверицом: из даљине су допирали дечји гласови који су га дозивали и певали. Ускоро је цела улица била пуна деце, на стотину их је жаморило под његовим прозором. Чим се стари кловн појавио, настало је право весеље.

Заједно су певали до касно у ноћ, смешни Џо и његова најдража публика. А кад су се деца разишла, он се поново завалио у своју столицу. Сутрадан су га у њој нашли мртвог.

А. М.

Стари кловн је веровао да су га већ сви заборавили, али једне вечери догодило се чудо: стотине деце окупило се под његовим прозором дозивајући га кроз песму.

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Човек у високој пећи

ЧЕТРДЕСЕТ ПЕТОГОДИШЊИ ФРЕД ЗНАО ЈЕ ДА ВАТРА СВАКОГ ТРЕНУТКА МОЖЕ ДА ПОКУЉА И СПРЖИ ЊЕГОВОГ ДРУГА. СКОЧИО ЈЕ У УСИЈАНО ОГЊИШТЕ ДА ГА СПАСЕ.

Опасност је за Фреда Марчанта одувек била свакодневица. Пре рата је динамитом вадио глину и тако зарађивао за живот, затим је са „Пустињским пацовима“ прокрстарио северну Африку, а када је дошао мир, запослио се у ливници где га је експлозија смесе олова и алуминијума привремено ослепила. Чврст као челик који је лио, од другова је добио надимак „Насмејани“, јер, како они кажу, смешио би се, вероватно и када би му се кров рушио над главом.

Али једно јутро, 27. јуна 1958. године, ставило је на пробу сву његову храброст и снагу.

Четрдесет петогодишњи Фред волео је да ради са двадесет година млађим Регом Фејзијем. Физички слични, по карактеру су били сасвим различити.

Снажан је, а да тога није свестан, висок, ретко проговара, па ипак, његов поглед одаје доброг човека — говорио је „Насмејани“ за свог друга.

ГАС — УБИЦА

Радили су на врху пећи високе 122 метра. Посао им је био да одржавају ватру а на топлоту и блесак пећи који би сваког омамили одавно су навикли.

Лопатама су наносили кокс затим додавали листиће кречњака, разне металне отпатке, сирово гвожђе и, с времена на време, мало олова. Када се кокс слегне, испушта смртоносни угљен-моноксид који избија у млазевима. При дну високе пећи под притиском се убацује ваздух, затим долази до белог усијања и пламен пробија кок сану масу.

Фред је управо завршавао набацивање кокса када су Регу испале заштитне рукавице. Само што се окренуо да дохвати мотку и помог не му, Рег је, покушавајући да дохвати рукавице, упао у пећ. Тако се нашао на око два и по метра испод њеног врха. Очајнички се копрцао покушавајући да нађе ослонац на коксаном покривачу који се угибао под његовом тежином. Сваког тренутка ватре је могла да пробије кокс и претвори га у пепео.

Одједном је изгубио равнотежу и пао. Жестоки бол цепао му је лево раме које је изгорело али је успео да се дигне. Морао је непрекидно да скаче иако су његове тешке чизме постајале неподношљиво вреле.

УДАЉЕНИ КРИК

Бол у рамену бивао је сва јачи али још теже је подносио испарење. Ма где окренуо главу није налазио ваздуха. Смрт је била тако близу. Или ће га угушити отровни гасови или прогутати ватра.

Фред Марчант није оклевао. Нашао је лествице, причврстио их за ивицу пећи, а онда и сам скочио у усијано огњиште. Знао је да они доле већ убацују ваздух и да ће кроз танку наслагу кокса сваког тренутка покуљати ватра.

Клиф Брицмен и Бил Лич, који су радили код исте пећи, зачули су удаљени крик. Долазио је одозго.

— Пењимо се — рекао је Клиф — тамо горе нешто није у реду!

Пошто је ускочио у пећ, Фред је зграбио полуонесвешћеног Рега али се одмах и сам нашао у невољи. Топлота и гасови и за њега су били неиздрживи. Лице му је поплавело. Закрвављене очи хтеле су да искоче. Глава ће да ми пукне, чинило му се.

Вукао је већ потпуно онесвешћеног, и због тога далеко тежег, друга ка спасоносним лествицама. У магновењу се сетио своје жене и то је била његова последња свесна мисао. Даље се ничега не сећа. Не сећа се како је довукао Рега до подножја лествица, не сећа се како су их обојицу, у последњем тренутку, десет секунди пре ерупције смртоносне усијане масе, Клиф и Бил извукли из запрљаја сигурне смрти. Рег је подвргнут трансплантацији коже због опекотина.

Фред се освестио у болници и пуштен кући.

Свакодневно је посећивао свог друга који је и даље био ћутљив. Али његов поглед одавао је захвалност.

М. И.

МИНИ-КВИЗ

1. Шта значи реч елоквентан?
2. Доминикос Теотокопулос је право име . . . ?
3. Ватерполо репрезентације Југославије била је олимпијски победник . . . ?
4. Главни град Републике Мали је . . . ?
5. Филипика је . . . ?

ОДГОВОРИ:

1) Изведена од латинске речи eloquens значи сјајно-речив, красноречив; 2) Великог шпанског сликара и вајара грчког порекла Ел Грека; 3) На Олимпијади у Мелбурну 1956. године; 4) Бамако који лежи на реци Нигер, има близу 200.000 становника; 5) Говор у коме се неко оштро напада; израз је настао према латинском називу за Јекотеночне говоре против филипа Македонског.

Да надокнаде изгубљено

За време ДИРЕКТОРИЈУМА, како је названа влада у Француској после револуције, од 27. октобра 1795. до 9. новембра 1799. године, војсци је законом било забрањено пљачкање убијених и поражених противника на бојном пољу. Прекршиоцу је следовала десетогодишња робија. Међутим, када је Наполеон извршио преврат, ово се више није поштовало тако да су три године доцније, после битке код Јафе, његови војници починили невиђени масакр и пљачкање жртава које је потрајало пуна три сата. Као да су желели да надокнаде „изгубљено“ док је важио закон Директоријума...

Живи џубокс

У једном парку у Сан Франциску налази се једини живи џубокс на свету. Песма се бира тако што се, на уобичајени начин, убаци новчић и притисне дугме. Али, уместо безличне пластичне плоче, из кутије се појављује грубач, који ће вам се након одсвиране жељене мелодије љубазно насмешити и вратити у кутију да сачека следећу поруџбину.

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

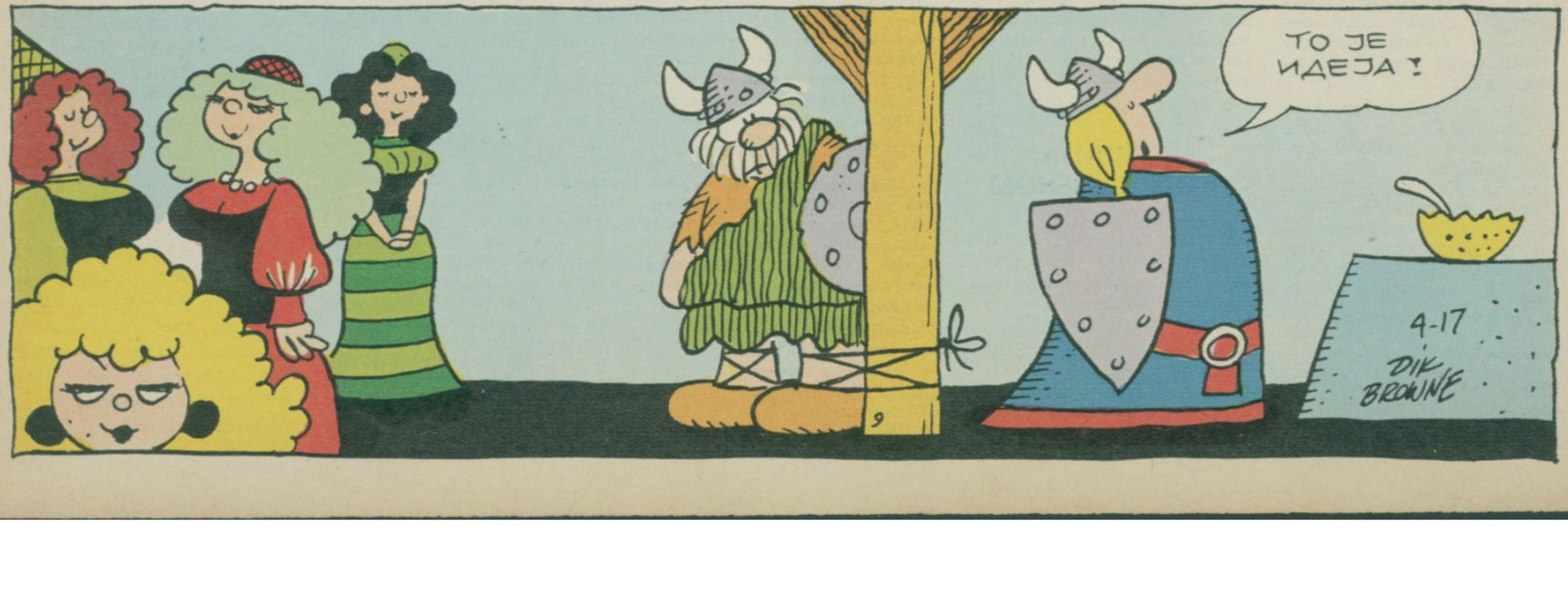

НЕМИЛОСРДНИ ОСВЕТНИК

ХАЈДУК СА ОРДЕНОМ

ВЕРУЈУЋИ ДА ЈЕ »ЧУВЕНОМ ЗЛИКОВЦУ« ТЕШКО ПОЗЛИЛО, СТРАЖАР ЈЕ СИШАО НИЗ СТРМЕ СТЕПЕНИЦЕ И УШАО У ЋЕЛИЈУ. УСПЕО ЈЕ САМО ДА ПРЕКОРАЧИ ПРАГ

Овако је изгледао Стојан Ковачевић у дубоној старости

Шарке на тешким вратима зашкрипаше и три турска војника уведоше у хладну и полумрачну ћелију стаситог човека бујне црне косе и дугих бркова. Иако је имао четрдесет и једну годину, а одећа на њему висила у дроњцима, тешко да би му ко дао толико.

Ударен кундаком, човек поклекну, али не пусти гласа. За војницима је ушао ковач носећи тешке букагије и алат. Прионуо је на посао и за десетак минута ухапшеникове руке и ноге биле су окована. Војницима, међутим, то као да је било мало па су наредили ковачу да букагије повеже ланцима са алкама укопаним на четири угла зида. Ланци су били дугачки и заточеник је могао да седне на сламу разастрту по ћелији, али када би устао и стао уза зид чинило се као да је разапет на њему!

— Тако, каурине... и твом хајдуковању дође крај! — просикта један од војника и пљуну му у лице.

У КУЛИ СМРТИ

Било је то крајем лета 1862. године. Крупни човек био је Стојан Ковачевић, познати херцеговачки хајдучки харамбаша. У ствари, он и није био хајдук, већ осветник намученог херцеговачког народа који је стењао под турском влашћу.

Стојан седе на под и наслони се на хладан камени зид. Мисли му се вратише на родно село Срђевиће код Гацког, младост и Турке. Били су сношљиви, колико-толико, све док се 1852. није појавио султанов први човек Омер-паша Латас и наредио да се по Босни и Херцеговини од народа сакупља оружје. А где је Херцеговац пристао без оружја, уздахну Стојан. Народ се узмувао али, плашећи се турске одмазде, ипак је предао оружје. Стојан није хтео ни за живу главу.

Паде му на памет брат од стрица Петко. С њим се одметнуо у планину Сомину, окупио дружину и одао хајдуковању. Заклео се да ће побити више Турака но што има власи на глави. Крстарио је по Херцеговини, па по Босни, чим би Црногорци ушли у рат са Турском похитао би им у помоћ и тако претурао преко главе годину за годином. Гониле су га османлијске потере и војске, постављане му заседе и замке, но он је све то вешто избегавао.

А онда је дошла 1862. година. После силног проливања крви, Црна Гора је закључила мир са Турском. По њему се, између осталог, обавезала да неће помагати устанак у Херцеговини и да ће изручити све Херцеговце који не пристану да положе оружје. Пркосни Стојан опет је одбио да се одрекне свог џефердара. Како се у то време налазио у Црној Гори, допао је сужањства.

До Мостара Турци су га водили пешке, боље рећи вукли по прашини за коњем да га народ види. У Мостару су га стрпали у ћелију на дну куле Халебиновке на десној обали Неретве, поред самог Старог моста, и оковали. Очекивало га је дуготрајно испитивање, мучење и — смрт.

ТУРПИЈА ПОД КАМЕНОМ

Седећи на поду, Стојан тихо прошапута:

— Ех, књаже Никола, зашто ме издаде!

Дуго је размишљао о прошлим данима. Исцрпљен најзад је клонуо и заспао. Остали затвореници у ћелији, њих двадесетак, покрише га сламом. Сви су углавном били Херцеговци, осим неког Арбанаса ухапшеног због убиства у самоодбрани. Није био крив и чекајући суђење могао је да одлази до обале Неретве по воду.

Наредних дана хајдучки харамбаша је упознао све заточенике. Нарочито се спријатељио са Арбанасом и успео да га наговори да му помогне у бекству. Кад је чуо шта је Стојан наумио, Арбанас се запањио.

— Луд си, болан! — узвикну је. **— Где ћеш с тим букагијама кад у граду Турака има више но листа на дрвету! Из ове куле још нико није утекао!**

— Само ти мене слушај! — наваљивао је Стојан. **— Кад сиђеш на реку, нађи тамо твоје земљаке, аргате, они ту сигурно поје коње. Нек ти донесу турпију и оставе под камен, па кад следећи пут одеш по воду ти је узми!**

Арбанас је пристао, мада тешка срца. Шта ми све то треба, питао се, али Стојан му је био драг од првог тренутка.

Све се одвијало онако како је харамбаша предвидео; Арбанас је донео турпију скривајући је у кошуљи. За недељу дана ланци су били прекинути. Истина, Стојану су остали окови на рукама и ногама, али је могао слободно да се креће. Преостао је још један, најтежи део посла: требало је намамити стражара у ћелију. Стојан је погледао Арбанаса. Овога

пута он је пристао без речи. Чим је пала ноћ, почео је да лупа у врата и дозива стражара:

— Низаме, овај зликовац, Стојан, умире!

Знајући колико је хајдучки харамбаша значајан затвореник и да му тек предстоји суђење, стражар је сишао са врха куле до ћелије, смакао резу са врата и ушао унутра. Истог часа на главу су му се спустиле Стојанове руке са тешким оковима. Остао је на месту мртав. Прескачући његово тело, затвореници излетеше напоље и, један по један, тихо се изгубише у мраку.

Вест о Стојановом бекству пронела се Мостаром као муња, а убрзо и целом Херцеговином. Узалуд су турске потере претраживале Мостарско поље, Стојану и осталим бегунцима није било ни трага ни гласа.

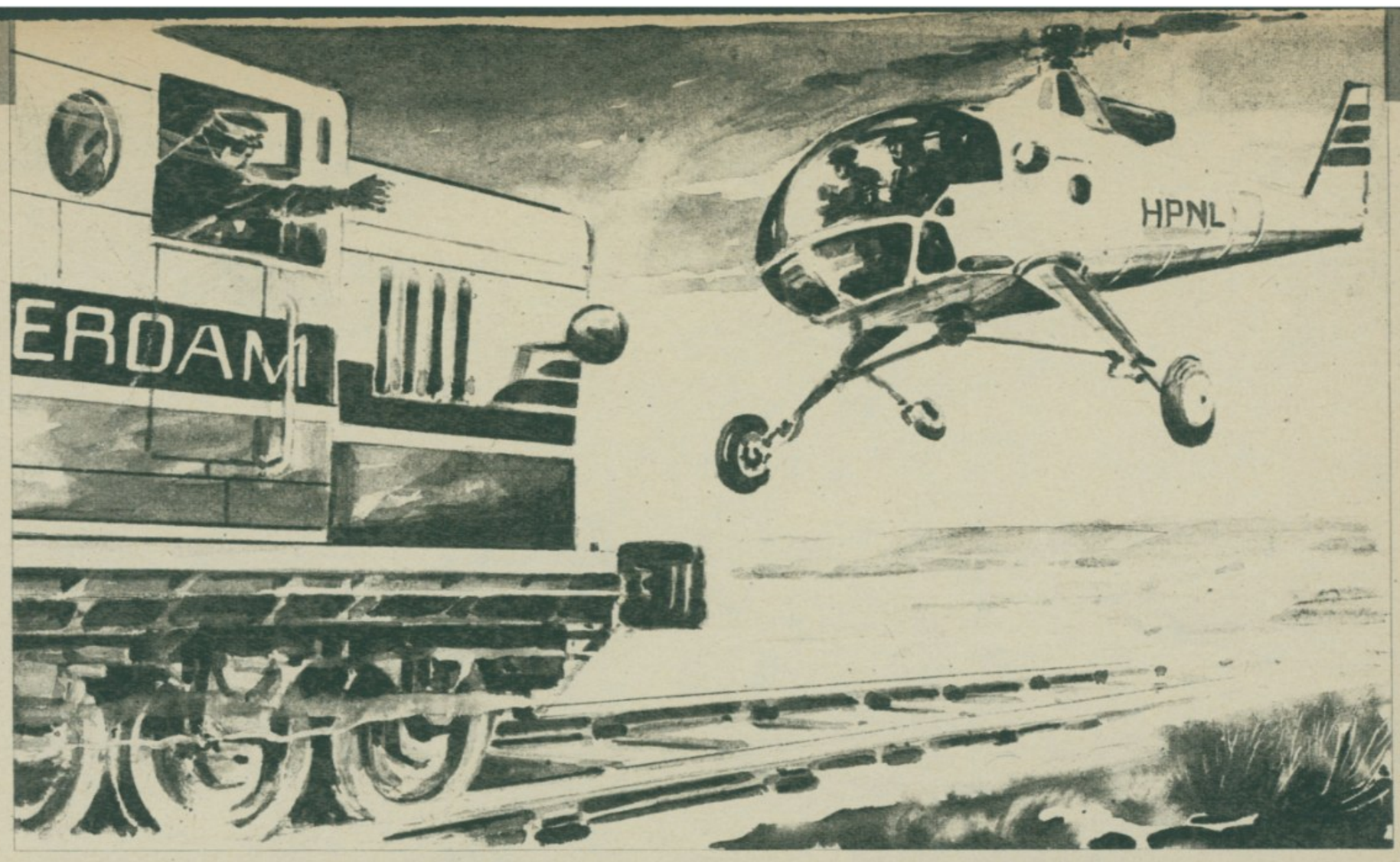
ОПРОСТИ, БРАТЕ!

Пролазиле су године. Стојан Ковачевић се љуто светио Турцима. Кад су они отишли и сменили их Аустријанци, нападао је нове тлачитеље. И опет се догодило да се Црна Гора морала обавезати, овог пута Берлинским конгресом 1878. и Аустро-Угарској, да ће изручити све Херцеговце који се нађу на њеној територији ако одбију да предају оружје. И опет је црногорски књаз Никола молио Стојана да положи џефердар. Поручио му је по војводи Лазару Сочици да дође да живи код њега обећавши му све оно што имају црногорске војводе. Стојан није пристао. Одговорио је Сочици:

— Војвода Лазаре! Реци књазу на Цетињу да ме је једном предао! То му нисам могао никад заборавити! Кад оно ми, херцеговачки главари, дођосмо на Цетиње, књаз ми рече: „Стојане, Турцима смо те предали из велике нужде. Морали смо жртвовати тво ју главу да не бисмо увели Црну Гору у рат! Ми ти одајемо захвалност и опрости, брате!“ Ја сам му опростио, али ћу туђи Швабе као Турке, тако му реци!

Борио се Стојан још неко време, све док једног дана није схватио да је остарио и да га издају око и рука. Прихватио је понуду црногорског владара, предао оружје и добио лепу кућу у Никшићу. Књаз му је дао и Орден Даниловог крста, а Руси помоћ: једну рубљу за сваки дан убудуће! Кад је умро имао је деведесет година. На скромној каменој плочи на његовом гробу урезано је: „Војвода Стојан Ковачевић рођен 1821. умро 1911. године“. И ништа више. То је била његова жеља.

М. Т.

ХЕЛИКОПТЕР НА ПРУЗИ

САМО ШТО ЈЕ ВОЗ СТАО, МАШИНОВОЂА ЈЕ ПОТРЧАО НА ЧОВЕКУ ИЗ ЛЕТЕЛИЦЕ СПРЕМАН ДА ГА УДАРИ. — МОРАЛИ СМО НА СМРТ ДА ВАС УПЛАШИМО ИНАЧЕ НИКАДА НЕ БИСТЕ СТИГЛИ У АМСТЕРДАМ! — ОДГОВОРИО МУ ЈЕ МЛАДИ ПИЛОТ.

Холандска равница обасјана раним пролећним сунцем, ишарана кућама фармера и прелепим плавим језерима тонула је у измаглицу. Искусног машиновођу Сајб ван дер Хајда тај призор је увек испуњавао задовољством. И то га јутра, 1. априла прошле године, седео је у својој кабини брзог воза чекајући мештане Мепела да уђу у воз који ће да их одвезе у Амстердам.

Неколико тренутака касније воз је већ јурио брзином од 144 километра на час остављајући за собом поља и фарме. После двадесет девет година проведених на железници Сајб је радио смирено, на изменично проверавајући своје уређаје и пругу пред собом, док се потмули звук снажних електричних мотора мешао са буком точкова. Није му сметало јер то је била његова свакодневица.

ГДЕ ЈЕ ВОЗ ИЗ АМСТЕРДАМА

Познати предели означавали су да се приближава укрштање код места Стинвик. Ускоро је угледао и зелено светло — сигуран знак да је пруга слободна. Сајб је незнатно успорио пре него што је притиснуо дугме за даљинско управљање и тако отворио пролаз.

Бацио је поглед на сат и управо је честитао себи што стиже на време када је схватио да брзог воза који идући из Амстердама треба да прође поред њега — једноставно нема.

Сви сигнали које је могао да види били су зелени, па ипак, знао је да нешто није у реду.

— **Шта да радим?** — питао се у себи. — **Ово ми се још никада није догодило. Да ли да заустављам воз?**

Према правилима безбедности на железници, морао је да настави кретање све док су зелени сигнали упаљени. А прописе не сме изневерити.

На Сајбову кабину пала је у том тренутку једна сенка заклањајући сунце. Рука му је кренула ка кочници када је угледао војни хеликоптер који је пролетео поред воза. Био му је толко близу да је Сајб очекивао да ће ударити у њега. Изненађени машиновођа помислио је да ће се хеликоптер ипак удаљити али он је настављао да лети поред воза, као да се залепио за њега.

— **Шта је ово? Како да му умакнем? Изгинуће оволики људи!** — завапио је немоћно.

Хеликоптер је изненада скренуо и дошао у положај тик изнад пруге, настављајући да лети врат оломном брзином испред захукталог воза. Његове елисе за длаку су избегавале електричне водове.

— **Удариће нас!** — узвикнуо је Сајб и почео да успорава. За неколико тренутака притиснуо је кочнице дрхтавим рукама, сав обливен знојем.

БИВШИ ЖЕЛЕЗНИЧАР

Када је видео да се воз подрхтавајући зауставља, млади пилот Јан Лудел одахнуо је са олакшањем. Његов ризик се исплатио.

— **Успели смо...** — једва је процедио свом механичару Јан ван Есу.

Нешто мање од два километра испред њих, иза једне окуке на тој прузи, брзи воз из Амстердама судариo се са једним теретњаком блокирајући оба колосека.

Летелица се сасвим случајно нашла изнад станице Стинвик и Ван Ес је, као бивши железничар, схватио, и то довољно брзо за те критичне тренутке, да затварање капије на укрштању код ове станице значи да се приближава неки воз.

— **Изгинуће!** — повикао је пилот и показао му према доле.

Лудел није оклевао. Ус тремио је хеликоптер ка возу који је јурио. А у часу кад су успели да га зауставе, машиновођа и његови путници били су само неколико секунди удаљени од смрти.

— Сајб је потрчао према пилоту спреман да га удари.

— **Човече, каква је то игра? Знате ли ви шта сте урадили?**

— **Морали смо на смрт да вас уплашимо иначе никада не бисте стали!** — викао је млади Лудел. — **Станите, ви не знате шта се догодило!** И почео мирно, колико је то могао, да му прича о несрећи коју су за длаку избегли, захваљујући пре свега механичару Ван Есу.

Сајбове речи захвалности изгубиле су се у узбуђеним узвицима путника.

Неколико недеља касније Лудел и Ван Ес нашли су се пред истражним судијом. Обојица су укорени због „угрожавања живота и летелице". А онда су им уручене медаље за храброст.

М. И.

АНЕГДОТЕ

ПРАВИ ДИПЛОМАТА

На Правном факултету у Монтреалу, у Канади, одржана је почетком 1870. године велика свечаност на којој је уводни говор одржао генерални гувернер Канаде. Свечаности су присуствовала и двојица британских дипломата, сер Џон Макдоналд и сер Хектор Лангевин.

Како је обичај, у то време, налагао, генерални гувернер је свој свечани говор одржао на грчком језику. Сутрадан је један новинар написао у новинама да је гувернер Канаде одржао свечани говор „на чистом старогрчком језику, без иједне граматичке грешке и са потпуно правилном интонацијом".

— Како је то новинар могао знати? — узвикнуо је поводом тога сер Хектор Лангевин.

— Ја сам му то рекао — одговори сер Џон Макдоналд.

— Па ни ти не знаш ни речи грчки.

— Сасвим тачно — одговори сер Џон, — али зато добро знам политику.

МЕСТО ЗА САСТАНКЕ

Пред сам почетак другог светског рата британски амбасадор у Сједињеним Америчким Државама био је лорд Едвард Халифакс изузетно висок човек. Многи су, у дипломатским круговима, уговарајући састанке на неком од будућих пријема, имали обичај да пишу један другом:

„Молим Вас, на следећем пријему састаћемо се на месту где се буде налазио лорд Халифакс".

СТАРА АРХИТЕКТУРА

КРАГУЈЕВАЦ

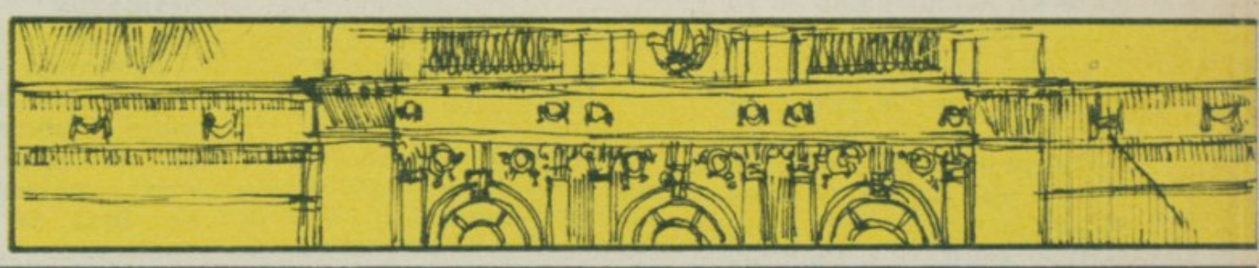
НЕКА

Први помени о Крагујевцу налазе се у тефтерима турског смедеревског санџака из 1565. године. Географ Хаџи-Калфа помиње га у 17. веку под именом — Карађофча! За време Турака био је средиште нахије, а под аустријском окупацијом 1718 — 1739. добио је изузетан значај. Нахијско средиште остао је и у првом српском устанку, док је у другом био једно од првих ослобођених места Србије. Њеним главним градом постао је 1818. када је кнез Милош ту пренео из Црнућа своју Канцеларију. У време његовог боравка у Крагујевцу, у граду је 1833. отворена гимназија, 1835. апотека, 1836. војна болница и 1838. лицеј и библиотека, претеча потоњег Универзитета и Народне библиотеке. Истовремено, ту су

ОД ШТАМПАРИЈЕ ДО РЕСТОРАНА — У Улици 27. марта налази се кућа (на слици) подигнута 1926. године која носи печат грађанске архитектуре. У њој је некада била штампарија и ту је 28. јуна 1935. штампан први број листа „Светлост". Међутим, после само четрнаест бројева полиција га је забранила. Ипак, наставио је да излази за време рата, али су га овога пута штампали борци Трећег крагујевачког батаљона. У згради некадашње штампарије сада је ресторан.

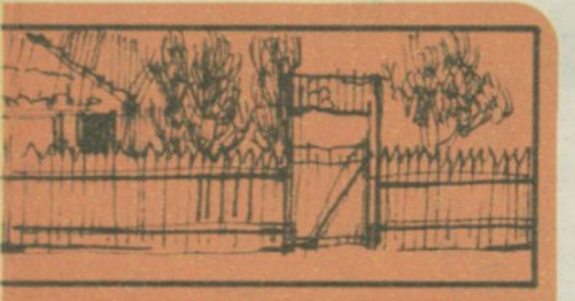

ПЕТРОВА ВОДЕНИЦА — У селу Грошници, шест километара од Крагујевца, стоји воденица породице Недељковић. Мада људи говоре да јој има преко 200 година, нико не зна поуздано кад је подигнута. Многе вечери провели су сељани уз њено огњиште и причали до дубоко у ноћ уз лулу или „цигар дувана", док је воденични камен клопарао и млео. Радила је све до после рата када је прешла под заштиту државе као драгоцени сведок једног великог историјског тренутка. Наиме, у Петровој поточари је 12. јула 1941. године одржан састанак Окружног комитета за Крагујевац на којем је донета одлука о подизању устанка у овом делу Шумадије. Како је у то време воденица припадала Петру Недељковићу, добила је име — Петрова. На слици десно види се просторија у којој је одржан састанак чланова Окружног комитета.

...ад био Карађофча

излазиле и званичне „Новине српске" под уредништвом Димитрија Давидовића.

Средином 19. века привредни живот Крагујевца организован је претежно по еснафима. Чак и после 1841. кад је престоница пренета у Београд, Крагујевац игра важну улогу у привредном и политичком животу Србије. За овај град везују се почеци социјалистичког покрета Светозара Марковића, а при крају 19. и почетком 20. века — за време реакцијске и полицијске стеге — био је један од центара антирежимске борбе. Крагујевац је дуго представљао радничко и социјалистичко упориште у унутрашњости Србије. Октобра 1941. Немци су извршили прави чокољ у граду стрељали су око 7.000 родољуба! Ослобођен је 21. октобра 1944. године.

Текст: М. Тодоровић
Снимци: Љ. Патрногић

СПОЉА ГЛАДАЦ... — Иако изгледом плени пажњу, ова стамбена зграда не представља неку архитектонску вредност. Саграђена је 1891. као бледи објект еклектичке архитектуре, али је њен значај у томе што је типичан представник минулих година када је Крагујевац чинио напоре да се отргне од мешавине народне и источњачке и припоји европској архитектури. Појединци су толико држали до моде, да им је изглед грађевине, и то онај окренут улици, био једино важан. Остало се потпуно занемаривало, па се тако, на пример, на спрат све куће долази из дворишта спољним дрвеним степеницама!

ТЕАТАР ЗА НАРОД — Мада је у доба кнеза Милоша у Крагујевцу основао позориште, Јоаким Вујић, отац српског театра, није имао среће да ради у овакној згради. Здање данашњег крагујевачког позоришта (на слици) подигнуто је после 1930. године као соколски дом, а театар постало после другог светског рата. Из тих првих поратних дана рада позоришта остао је забележен и податак да је шминка за глумце у износу од 345 динара набављена у — апотеци!

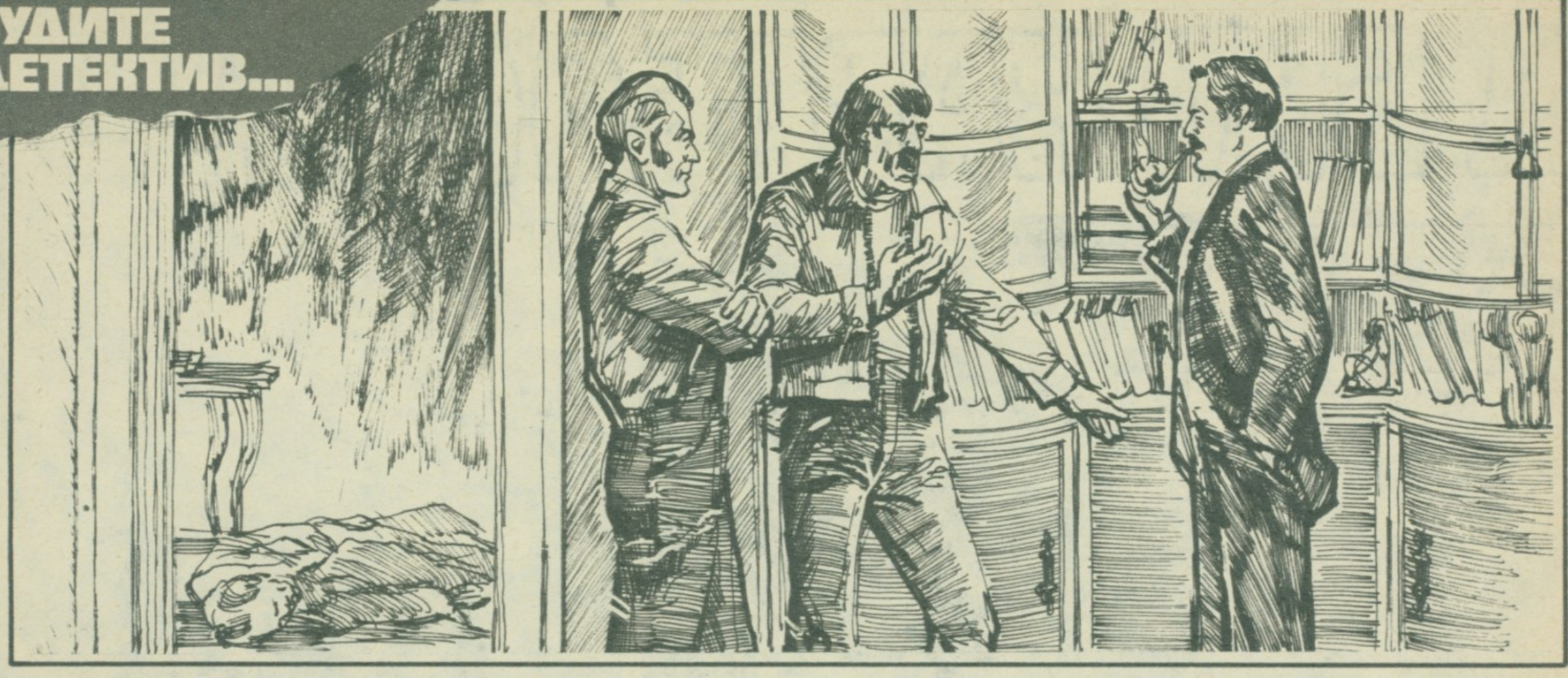

ДОМ „ЦРВЕНОГ ПОПА" — Скоро две године живео је Светозар Марковић у овој кући насталој још у првој половини 19. века и то кад је у замаху свог стваралаштва. А домаћин му је био нико други до свештеник Милоје Барјактаревић, његов некадашњи професор и ватрени присталица социјалистичког радничког покрета. Како мантија и раднички покрет нису могли ићи заједно, поп Милоје се без размишљања одрекао богослужења, боље рећи Свети Синод га је удаљио из својих редова зато што је 15. фебруара 1876. на дан радничких демонстрација познатих пол називом „Црвени барјак", изашао пред своју кућу и поздравио и почастио демонстранте. Ухапшен је и суђено му је заједно са тридесетак „учесника Барјака". Како је оптужница стајала „на стакленим ногама", ослобођен је, али му је остао надимак „црвени поп". Касније се издржавао ткајући са женом џакове!

ДИЖИ СЕ, ВОЈСКО ПОТЛАЧЕНА! — Једноспратна зграда Окружног и Општинског суда, зидана од 1902. до 1904. новцем државне благајне из Београда и по пројекту тада угледног српског архитекте Николе Несторовића, комбинација је еклектике, ренесансе и барока! Безброј пресуда изречено је у овој „палати правде", но један догађај дуго ће се памтити. Било је то 1918. када су словачки војници из града Тренчина, који су служили војску у оквиру аустроугарске 74. регименте и у време окупације града коначили у здању суда, дигли побуну! Дошло је до љутог окршаја са војницима Аустријанцима. Пучисти су заузели зграду поште и још неке установе, али су пред јачом силом морали да поклекну. Неки су се сакрили код крагујевачких породица и ту касније остали дуги низ година, док је већина одмах похватана, а преки војни суд стрељао њих 44. У знак сећања на помоћ коју су Крагујевчани пружили словачким војницима, градови Тренчин и Крагујевац су се побратимили.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

ГРЕШКА ЈЕ У ИСТИНИ

— Иако мој брат признаје злочин, ја сам га починио — узбуђено је викао Марсел Дипон убеђујући инспектора Жедија да га одведе у затвор.

Чим је ушао у собу, инспектор Жеди је схватио да ће имати тежак посао. На поду је угледао како лежи омањи старији човек, лица потпуно бледог, а испод очију је имао тамне колутове. Није давао никакве знаке живота. Када му је инспектор опипао пулс, схватио је да је мртав. Окренуо се према крупној собарици која је заједно с њим ушла у собу.

— Госпођице Маријета — рекао је — на први поглед јасно ми је да је ваш газда отрован. Да ли му ви припремате оброке?

— Запањена сам вашим питањем, инспекторе Жеди — рекла је Маријета. — Десет година верно служим у овој кући, мрава нисам згазила, а сада испада да сам ја отровала господина Алана Гранијеа... То су, сигурно, учинили возач Жан и његов брат, баштован Марсел Дипон — узрујаној собарици очи се напунише сузама. — Стално су грдили газду, а већ неколико дана су се нешто кришом договарали. Чим бих ја наишла они су престајали да шапућу и подсмешљиво су ме гледали.

— Ви сте баш убеђени да су они извршили злочин? — запитао је инспектор Жеди и запалио лулу.

— Да! Желели су да му се освете, јер је недавно газда рекао да ће их отпустити — казала је Маријета и надланицом обрисала очи. — Додуше, то је само мени саопштио, али...

— Уосталом, позовите их желео бих са њима да разговарам — наредио је инспектор Жеди.

БИО ЈЕ БОЛЕСТАН

Неколико минута касније у собу су ушла браћа Дипон.

— Ја сам Жан, возач покојног господина Алана — рекао је виши и пружио руку инспектору. А онда се изненада насмејао: — Вероватно нас је собарица Маријета већ оговарала.

— И ја сам у то убеђен — казао је Марсел Дипон, млађи брат. — Знате, инспекторе, она се на све начине трудила да умањи наш углед код газде.

— Није истина — повикала је Маријета. — Само сам му рекла да нешто спремате.

— Нас двојица? — Жан је направио изненађен израз на лицу. — Морам да вам кажем, инспекторе, Маријета је недавно купила отров за мишеве и сакрила га у остави.

— То ми је газда наредио — повикала је Маријета — јер су ти гадни глодари сваки час упадали у кухињу. Због њих нисам смела тамо да улазим.

— Није време да се сада свађате — мирно је казао инспектор Жеди. — Боље је да ми испричате шта сте радили од 9 до 12 часова, у периоду када се догодило убиство.

— Ја ћу вам прва све испричати — добацила је Маријета. — Али, не желим да они буду у соби док са вама разговарам.

— У реду — рекао је инспектор Жеди и обратио се браћи Дипон. — Сачекајте у ходнику док Маријета заврши своју причу, а онда ћу вас позвати.

Када су младићи изашли, собарица је почела брзо да говори:

— Синић сам навила сат да звони и пробуди ме у 5 часова изјутра, јер је тада господин Алан требало да узме лек. Знате, већ неколико дана имао је јаку прехладу, па му је лекар преписао антибиотике које је морао да гута на сваких шест часова. Отишла сам у његову спаваћу собу, пробудила га и он је на време узео пилулу. До 8 часова била сам у кухињи, затим сам отишла на пијацу, а када сам се вратила распремала сам кућу. Око поднева ушла сам у собу господина Алана и затекла га како лежи на тепиху... Од мах сам вас позвала.

— Хвала вам — рекао је инспектор Жеди. — А сада позовите браћу Дипон.

СВЕ СУ ПРИЗНАЛИ

Чим су ушли у собу, инспектор Жеди је приметио да је Жан веома узбуђен, прекомерно се знојио и био црвен у лицу, док је Марсел изгледао савршено миран. Било је очигледно да су се о нечему договарали док је Маријета разговарала са инспектором.

— Ја сам убио господина Алана — рекао је Жан, руке су почеле неконтролисано да му дрхте. — Није нас волео, а хтео је и да нам да отказ...

Инспектор је био веома изненађен: до сада му се само неколико пута десило да неко одмах призна злочин. Управо када је заустио да му постави питање, Марсел Дипон поче да прича:

— Не треба да верујете мом брату, инспекторе. Ја сам убио господина Алана. Ево, како се то догодило. Око 9 часова и 30 минута дошао сам у његову собу, јер сам желео да тражим повишицу плате. Међутим, чим је газда за то чуо, почео је да виче на мене, а затим ми је рекао да сам отпуштен. Изненада је погледао на сат и наредио ми да му донесем чашу воде, јер је требало да узме антибиотике. Тада ми је синула идеја: отишао сам у кухињу и из оставе узео отров за мишеве који је Маријета недавно купила... — Марсел ту застаде и, потиштен, обриса зној са чела. — Мало тог праха размутио сам у чаши с водом. Газда ништа није приметио, ставио је лек у уста и попио воду наискап.

— Није тачно, инспекторе Жеди. То сам ја учинио! — повикао је Жан Дипон, још црвенији у лицу. — Управо се све тако догодило, али око 11 часова. То сам испричао свом брату, он хоће кривицу да преузме на себе.

— Немојте да му верујете, инспекторе — Марсел је почео да га убеђује. — Ја сам кривац. Мене треба да одведете у затвор.

— Зар не видите да сам била у праву — собарица Маријета је тријумфовала. — А ви нисте хтели да ми поверујете, чак сте помислили да сам ја отровала сиротог господина Алана.

— Немојте превише да се узбуђујете — рекао је инспектор Жеди. — Иако оба брата признају кривицу, само је један учествовао у том гнусном чину. Док је причао своју верзију догађаја, направио је једну грешку. Зато ће само један бити кажњен.

АКО, ДРАГИ ЧИТАОЦИ, НЕ МОЖЕТЕ ДА ПОГОДИТЕ КО ЈЕ УБИО СТАРОГ АЛАНА ГРАНИЈЕА, ПОГЛЕДАЈТЕ РЕШЕЊЕ КОЈЕ СЕ НАЛАЗИ НА СТРАНИ 35.

ПРЕПОТОПКО

УФ! БАШ МИ ЈЕ ДОСАДИЛО ДА СТАЛНО ГЛОЖЕМ КОСТИ ФОСИЛНОГ ДИПЛОДОКУСА!

МОРАЋУ МАЛО ДА МУЋНЕМ ГЛАВОМ И ИЗМИСЛИМ НЕКО НОВО ЈЕЛО...

ХМ?! ЈА БРИШЕМ ОДАВДЕ!

...БОГАТО ПРОТЕИНИМА...

ЧЕШШШ!

+ =

= КАЈГАНА!

ИМАМ ВЕЛИЧАНСТВЕНУ ИДЕЈУ!

ХЕ! ХЕ! САД ЋУ НЕКОЛИКО ДАНА ДА КЛОПАМ САМО КАЈГАНУ!

НАЈЛАКШЕ ЈЕ СКУПЉАТИ ЈАЈА... ЛАКШЕ ЈЕ И ОД СКУПЉАЊА ФОСИЛА!

Е-ХЕЈ! ЕНО ЈЕДНОГ ИСЛОД ОНЕ СТЕНЕ!

И ШТО СЕ ЛЕПО КОТРЉА... НЕ МОРАМ ДА ГА НОСИМ!

У ОВОМ ВУЛКАНЧИЋУ ЛЕПО ЋУ ГА ИСПЕЋИ...

УХ! СУВИШЕ ЈЕ ТЕШКО! ПРЕШ'О САМ СЕ!

СРЕЋА МОЈА ШТО ЈА УВЕК И ЗА СВЕ ИМАМ РЕШЕЊЕ!

ПОД ДЕЈСТВОМ ТОПЛОТЕ ЈАЈЕ ЈЕ ПОЧЕЛО ДА...

КРЦ!

КРАК!

ЊАМ-ЊАМ!

ЕТО МЕНЕ! ХА-ХА! ВЕЋ МИ ВОДА ЦУРИ НА УСТА!

УПОМОЋ! ПОМАГАЈТЕ!

КЉУЦ!

ЛЕК ПРОТИВ НЕСАНИЦЕ

КРЕВЕТ МЕЂУ ШИНАМА

ЧИМ ЈЕ СЛЕДЕЋЕ НОЋИ СХВАТИО ДА НЕ МОЖЕ ДА ЗАСПИ, ЛУИЂИ МАСА ЈЕ МОРАО ДА ОДЕ НА ПРУГУ И ЛЕГНЕ НА ПРАГОВЕ.

Средовечни радник Луиђи Маса упутио се према прузи недалеко од италијанског града Вогере, да би на једној окуци поправио неколико дрвених прагова. Ишао је полако, ногу пред ногу, јер је осећао крајњу исцрпљеност у целом телу: неколико месеци патио је од несанице, ноћу није могао ока да склопи, већ је непрестано пиљио у плафон и чекао тренутак када ће сунце да гране. Дан му је доносио олакшање, брзо је пролазио у разговору са познаницима и колегама, а на радном месту увек је имао пуне руке посла.

Али, ноћ је била као страшно проклетство. Додуше, понекад му се дешавало да задрема, а онда би се, после неколико минута, изненада тргнуо, копрена би му нестајала с очију... Знао је: опет ће будан дочекати јутро. И тако ноћима, јер нису могле да му помогну ни свакојаке пилуле за умирење које му је лекар свакодневно преписивао.

Заносећи се у ходу, стигао је до места где је требало да започне посао. Сео је на праг између шина, из торбе извадио неколико „кључева" и клешта да би на шинама разлабавио завртње. И таман када се занео у посао, прену га пот мули звук — одмах га је препознао.

ХИПНОТИСАО ГА ВОЗ!

Нагло је подигао главу и — у самој кривини, на десетак метара од себе угледао локомотиву која се мућевито приближавала. Знао је да је касно да било шта учини, није имао времена ни да се скотрља низ насип. У магновању, кроз главу му пролете сулуда мисао, али једина у којој је видео спас.

Бацио се уназад, међу шине и главом ударио о дрвени праг. А онда је наг ло испружио ноге и руке и припио их уз тело. Зажмурио је и тако укочен чекао најгоре.

По тешкој сенци коју је наслутио на свом лицу, знао је да је воз већ изнад њега. Звук у почетку уопште није разазнавао јер му је уши заглушило клопарање, шкрипа точкова и отегнути звиждук локомотиве која је грабила напред.

Следећег тренутка постао је свестан свог положаја. Ако се нека полуга или сај ла откачила са вагона... са ужасом је помислио. Раз неће ми прво стопала, па стомак, размрскаће ми главу... Али, уместо да претрне од страха после те помисли, изненада је осетио — олакшање. Пажњу му је привукло уједначено клопарање точкова, схватио је да га оно умирује. Осетио је како се мишићи на његовим рукама и ногама полако опуштају, нека пријатност разлива се по телу а очни капци постају све тежи. Спавало му се!

Воз је већ одавно прошао, а Луиђи Маса је и даље лежао између шина. Ни је спавао, али је први пут након толико месеци осетио — да може да заспи: оно уједначено клопарање точкова као да је у његовом телу пробудило давно заборављен нагон за сном. Нагло је скочио са пруге и потрчао у град. Морао је то, посве ново осећање да исприча свом лекару.

— Равномерни ритам клопарања точкова хипнотисао вас је и учинио оно што савремена медицина није успела — рекао је овај.

— Од данас сте здрав човек.

Ипак, није било тако, ма да је те ноћи Луиђи чврсто спавао. Већ следеће, чим је схватио да му сан не долази на очи, опет је морао да оде на пругу, легне између шина и сачека долазак неког воза. Затим је отрчао кући, завукао се под јорган и спокојним сном спавао све до јутра. Та сцена понављала се и наредних вечери.

УМОРНИ НАПОЛЕОН

Овакав начин лечења несанице неће препоручити ниједан лекар, јер не само што је опасан, већ није забележен сличан случај који је имао ефекта. Али, људи који ноћима, месецима, па чак и годинама пате од несанице проналазе најразличитије начине да би заспали. Наполеон је радио да ноћно да би, после неколико дана када је већ био крајње исцрпљен, могао да спава само — два сата.

Несаницу може изазвати јак страх, брига, неизвесност или тежак психички замор, хладноћа, топлота, бука или обилна вечера... Она често указује на разне облике неурозе, да у организму недостаје витамина Б и Д, или да је човек — хроничан алкохоличар. Кафа, такође, ремети сан, али не постоје поуздани подаци да пушење изазива несаницу, мада од ње пате наркомани.

Већина аутора указује да не постоји тачно одређен центар будности у мозгу, али разни експерименти упућују да је то задњи режањ хипоталамуса, дела централног нервног система који се налази испод треће мождане коморе. Уколико се овај део мозга надражује, човек ће стално држати отворене очи, односно — неће моћи да заспи...

РЕШЕЊЕ У СНУ

У телима људи постоје биолошки часовници који су везани за природне циклусе на Земљи: смену дана и ноћи. Тако, већ са првим мраком покрети постају успорени, а уколико ноћ одмиче, рефлексне радње су све слабије, смањује се моћ расуђивања, осећа се умор... а зевање је први знак да треба да се спава. Преко дана, у мозгу се скупљају разне штетне материје, ток сини, али се још поуздано не зна њихов хемијски састав. Међутим, и после само неколико часова спавања те материје се одстрањују из тела.

Потреба за спавањем није иста код свих узраста: новорођенче спава од 15 до 20, деца од 12 година — око 9,5, а одрасли 7—8 часова. Током спавања контакт са спољном средином је знатно смањен, као и способност координираног и смишљеног реаговања на надражаје. Ипак, ни тада се не прекида свака активност мозга. Зависно од ситуације, пажња је сачувана, па се, на пример, мајка буди на плач свог детета, а не реагује на остале звуке. И решење неког проблема може се јавити у сну. Ајнштајн је говорио да је до генијалне једначине теорије релативитета $E=MC^2$ дошао управо једне ноћи, док је спавао, а Волтер је у сну замислио једно своје дело које је, чим се пробудио, скицирао, а касније и написао. И оцена протеклог времена је на неки начин сачувана, па је човек способан да се пробуди у унапред тачно одређени час.

ЗАШТО ЛАЖУ И КРАДУ

Током прва два часа сна снижава се крвни притисак, дисање и телесна температура, све док спавање не доспе у најдубљу фазу. Тада се код спавача примећују брзи покрети очију који трају 15 до 20 минута: када се у том периоду пробуде, сви изјављују да су сањали. Данас је ово стање познато као REM фаза (од енглеских речи rapid eye muvements) и тада осцилира крвни притисак, от куцаји срца су бржи, као и дисање.

Ако се за време REM фазе људи буде буком, дрмањем кревета или јаком светлошћу, односно лишавају снова, после неколико дана постаће раздражљиви, свадљиви, почеће да лажу, краду или да се туку. А ка да им се дозволи да поново сањају, сањаће чешће него обично, као да тако желе да надокнаде све што су пропустили.

Можда је то објашњење што је Луиђи Маса сваке вечери хитао према прузи да би легао под воз, иако је знао каква му опасност прети. Жеља за сном била је јача од разума.

Б. Ј.

БЕЗБОЛНИ ПАРКЕР

ПОРЕД СТАРЕ ЗУБАРСКЕ СТОЛИЦЕ ЕДГАРА РУДОЛФА НАЛАЗИО СЕ МАЛИ ДУВАЧКИ ОРКЕСТАР. ЧИМ БИ ПАЦИЈЕНТ ПРИШАО, ПОЧИЊАЛА ЈЕ ЗАГЛУШУЈУЋА МУЗИКА.

Становници малог рударског места у држави Њујорк запањено су посматрали велика запрежна кола са шареним платненим кровом која су се у облаку прашине зауставила у главној улици. На платну је великим словима писало: БЕЗБОЛНИ ПАРКЕР.

Са седишта поред кочијаша устао је млад човек одевен у елегантно црно одело, белу кошуљу, са огромном црвеном лептир-машном. Широким покретом руке скинуо је мали црни шешир с главе и поклонио се великој групи радозналих грађана, који још нису могли да дођу к себи од изненађења.

— Добар дан, поштоване даме и господо! После дугог путовања, дошао сам, ето, и у ваш лепи град да вас ослободим мука и болова! Да вам се представим: Едгар Рудолф Рандолф Паркер, највећи зубар на свету.

ЛАЖНИ БОЛОВИ

На Паркеров знак руком кочијаш је скинуо платно са кола и открио мали дувачки оркестар који је одмах почео да свира неку веселу мелодију. Одмах до оркестра налазила се стара зубарска столица. Паркер је покретом руке зауставио свирку оркестра и наставио:

— За само педесет центи, даме и господо, на најбезболнији начин ослободићу вас зуба који вас мучи! Не бојте се ничега!

Окупљени људи бојажљиво су гледали у црну столицу. Искористивши овај тренутак, Паркер је неприметно намигнуо једном од својих људи који се у међувремену умешао у масу посматрача. Овај је одмах направио болну гримасу на лицу и почео да кука и запомаже:

— Помозите мени и то одмах, молим вас! Извадите ми зуб! Толико ме боли да не могу да издржим!

— Само напред, момче! Седи на столицу. — позвао га је Паркер и, када је момак сео на столицу, „Безболни“ се нагнуо са клештима у руци и леђима заклонио видик публици. Момак је и даље кукао:

— Брзо га вадите, молим вас!

— Већ је напољу, лепи мој! Већ је напољу! — одговорио је Паркер и окренуо се према посматрачима, показујући клешта са комадом белог порцулана који је требало да представља зуб.

Ово је најзад убедило људе који су стајали око кола да овај човек говори истину и сви су, са по десет центи у руци, похрлили према колима.

— Само по реду! Безболни Паркер има времена за све!

ДИЈАМАНТСКИ ОСМЕХ

Едгар Паркер родио се 1872. године и још у детињству једина жеља му је била да постане лекар. Када је касније схватио да студије медицине захтевају године озбиљног рада и учења, завршио је кратак курс стоматологије и 1898. године отворио је ординацију у Њујорку. Људи су се бојали болова приликом вађења зуба тако да је Паркер имао врло мало пацијената и није могао да ради довољно за живот. Почео је данонoћно да размишља како да привуче пацијенте.

Већ следеће године додао је свом имену надимак „Безболни“, направио путујућу ординацију и обилазио градове. Међутим, увек би се нашао неки пацијент који би му покварио посао урлајући од болова. Посматрачи су схватили да његов начин вађења није баш тако безболан као што се прича и одлазили.

Паркер се није предавао. Ускоро је почео да са собом води и мали дувачки оркестар који је свирао „фортисимо“ док је он радио, а крици пацијента нису били довољно снажни да надјачају звуке труба и тромбона! Број пацијената се повећавао и Паркер је најзад стекао материјалну сигурност и у Њујорку отворио неколико ординација. Међутим, изнад свега је желео да стекне велику популарност...

Тако се упознао са бившим боксерским прваком света у тешкој категорији Бобом Фицсимонсом и предложио му:

— Дај да ти уредим зубе, шампионе. Неће те коштати ни цента.

— Али мојим зубима баш ништа не фали! — зачудио се Фицсимонс.

— Савршени су, признајем — рекао је Паркер — **али би много лепше изгледали када би их украсио дијамантима! Само ја могу то да урадим.**

Кроз неколико недеља чувени боксер шетао је Њујорком и својим обожаваоцима поред аутограма делио и блиставе осмехе хвалећи на сав глас зубара Паркера који је начинио то ремек-дело...

ХИЉАДЕ ПОТПИСА

Године су пролазиле и Паркер је, као и остали зубари, почео да користи средства за анестезију, тако да је вађење зуба постало заиста безболно. Сада му је популарност била потребна више него икада. За 50.000 долара купио је један циркус и приређивао гостовања по градовима Америке. Када је циркуска поворка улазила у град он је био на челу јашући слона, са којега би повремено силазио и прегледао зубе људима из публике.

— Ко год жели да му се извади зуб, добија бесплатну улазницу за представу! Ординација почиње са радом по завршетку представе!

У почетку је било доста пацијената, али када је њихов број почео да опада Паркер је продао циркус и вратио се у Њујорк где је наставио са уобичајеном зубарском праксом, али ни то није дуго потрајало.

Једном приликом неки Паркеров пацијент, незадовољан својим изгледом после вађења предњег зуба, упитао је „Безболног“ да ли може да му стави неки вештачки зуб или плочицу, уместо оног који му је недостајао. Паркер је у овом предлогу поново видео своју шансу! Ускоро је почео да прави вештачке зубе и целе протезе. Пацијенти су почели просто да га опседају. Његови конкуренти били су принуђени да затварају своје ординације. Предложили су специјалној комисији да испита Паркерову стручност за бављење овим послом. Његове квалификације нису задовољавале и забрањена му је пракса.

Одавно милионер, није марио за новац, али му је тешко пало то што не може да се не бави послом који је толико волео и који му је донео толико жељену популарност.

Овог пута пацијенти су му прискочили у помоћ. Сакупљено је око 100.000 потписа пацијената који су захтевали да се њиховом омиљеном зубару врати дозвола за рад! Надлежни органи нису могли да одбију овај масовни захтев и Паркер је могао да настави с радом.

Неколико година касније, одлуком Конгреса, укинуте су све уличне зубарске ординације и стари зубар је одлучио да се повуче и више не ради.

Године 1945, међутим, гувернер Калифорније је поново дозволио праксу и се дамдесет трогодишњи Паркер се све до краја живота, 1952. године, бавио послом који је највише у животу волео — вађењем зуба на стари безболни начин...

М. Ј.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ОХ! ВИДИМ ЛИ ЈА ТО ДОБРО... ИЛ' МЕ МОЈЕ РОЂЕНЕ ОЧИ ВАРАЈУ?

4-10

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

ОВО СЕ ЈОШ НИКАД НИЈЕ ДОГОДИЛО... ДА БИМ И БУМ ЗАБИЈУ НОС У КЊИГУ!

МОРА ДА ЈЕ НЕКА ВАРАНЦИЈА... СМИШЉАЈУ ОНИ НЕКИ МАЈМУНЛУК ПА САМО 'ОЋЕ ДА МИ ЗАМАЖУ ОЧИ! САМО ШТА?

?

ШТА? ШТА? ПОЛУДЕЋУ ОД НЕИЗВЕСНОСТИ! ХИЈЕНЕ ПРОКЛЕТЕ!

???

КАПЕТАНЕ! ТРЕНУТАК САМО... ЗАШТО СИ СЕ ТАКО УСТУМАР'О? ЗАШТО?

УЗНЕМИРЕН САМ... ЖИВЦИ СУ МИ НАПЕТИ... ЕКСПЛОДИРАЋУ! МОРАМ ДА ТЕЛЕФОНИРАМ ДОКТОРУ!

ПРИЧЕКНИ!

ДРЖИ ОВО... И ДА СИ СМЕСТА ЛЕПО ОЧИСТИО КОКОШАРНИК... ИНАЧЕ НЕМА ВЕЧЕРЕ!

!

ВИ СТЕ МИ ЗА ОВО КРИВИ!

А?

КО?

МИ?

MUSIAL

18

НЕМА ВЕЗЕ ШТО ПАДА КИША...

... ЈЕР У КУЋИ ИМАМ...

KOLOY'S ЖВАКАЋЕ ГУМЕ!

BABALU

ФЛАШ ГОРДОН: ЗАРА

На планети Малагуа једна ракета лежи у мочвари, заплетена у лијане и зарђала.

У близини је колиба покривена трском ... она је дом јединих људских бића на Малагуи...

Две особе се храбро носе са овом дивљином већ двадесет година ...

Заро! Грло ми гори! Воде!

Одмах ћу ти донети, мајко!

Пиј! То ће ти ублажити грозницу!

Ох! Годинама се борим с мочваром ... живим за дан кад ћу моћи да те извучем одавде!

Али, побеђена сам! Како тебе, дете моје, да оставим овде?

Не говори тако, мама! Извући ћемо се! Један мотор смо већ оправиле!

Заро! Заро...

Ох, Заро! Где си била?

Мајко! Ради и други мотор! После двадесет година!..

Сад ћу моћи да видим свет о којем си ми причала ... твој свет мајко!

За мене је прекасно... али, пре него што умрем, желела бих да видим мега... још једном!

Мог оца? Ти желиш њега да видиш... иако те је овамо довео ...

Није то његова кривица! Твоја мржња ми је тежа од ове грознице!

Молим те, испуни ми последњу жељу!

Земља је далеко! Не усуђујем се да те оставим!

Не можеш ми помоћи... пођи...

Добро, мајко!

ПОСЛЕ ТОЛИКО ГОДИНА, МОТОРИ СУ ПОНОВО ЗАБРУЈАЛИ, РАСТЕРАВШИ УПЛАШЕНЕ ЖИВОТИЊЕ.

САМО ЈЕ ЦРНИ ПАНТЕР ОСТАО УЗ РАКЕТУ, ЖАЛОСНО ЗАВИЈАЈУЋИ ...

ОКТАВИО! БЕЖИ!... ШТА ДА РАДИМ, НЕ ЧУЈЕ МЕ...

У РЕДУ, ПОЂИ И ТИ! НА ЗЕМЉИ НЕЋЕШ БИТИ НИШТА МАЊЕ СТРАНАЦ ОД МЕНЕ!

РАКЕТА ПОЛЕЋЕ. ПРВИ ПУТ У ЖИВОТУ, ЗАРА НАПУШТА МОЧВАРНУ МАЛАГУУ.

МИРАН, ОКТАВИО! ЗНАМ ДА ТИ САД НИЈЕ ЛАКО!

НИ МАЈЦИ НИЈЕ БИЛО ЛАКО НА МАЛАГУИ! МОРАМ ПРОНАЋИ ЧОВЕКА КОЈИ ЈУ ЈЕ ТАМО ОТЕРАО ... СВОГ ОЦА!

МОЖДА ЋЕ ОЗДРАВИТИ АКО ГА ВИДИ! ИПАК, НАДАМ СЕ ДА ЋЕ ГА МОЧВАРА ДОЧЕКАТИ НЕПРИЈАТЕЉСКИ!

ЗАРА НАПУШТА СВОЈ ЗАВИЧАЈ И КРЕЋЕ КА ЗЕМЉИ!

ОВА ТАЧКА НАМ ЈЕ ЦИЉ, ОКТАВИО!

БРОД ЈЕ АТЕРИРАО КРАЈ ЈЕДНОГ ГРАДА У ПУСТИЊИ...

ТУ, ЗНАЧИ, ЖИВИ МОЈ ОТАЦ! КАКО ЛИ ИЗГЛЕДА?

МОРАМ ИСПУНИТИ МАМИНУ ЖЕЉУ И ОДВЕСТИ ГА НА МАЛАГУУ!

НА ПЕРИФЕРИЈИ ГРАДА, ЈЕДАН ПАР МИРНО ДОРУЧКУЈЕ...

ДЕВОЈКА И ПАНТЕР! ЦОНЕ, ГДЕ СУ ДЕЦА?

МАРША! ШТА ЈЕ ОНО?

ПОЗВАЛА САМ ПОЛИЦИЈУ!

НЕ СМЕМО ЧЕКАТИ! ЗВЕР ЈЕ ОПАСНА!

ОКТАВИО! БЕЖИ!

ЗАРА И ПАНТЕР СУ ЈУРИЛИ УЛИЦАМА. А ОНДА... ЗАВИЈАЊЕ ПОЛИЦИЈСКЕ СИРЕНЕ!

ЕНО ИХ!

ДА ИМ ПРЕСЕЧЕМО ПУТ!

ЗА-МИЦУ У УЛИ-ЧИЦУ!

ИСПАЛИ ЈЕДАН МЕТАК У ВАЗДУХ, А ОНДА У ЖИВОТИЊУ!

ПОСЛЕ ЛУДЕ ТРКЕ УЛИЦАМА, ЈЕДНО ВИСОКО ДРВО ПРУЖИЛО ИМ ЈЕ ЗАКЛОН.

ДОБРО ЈЕ! НИСУ НАС ПРИМЕТИЛИ!

© 1955, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

11-9

КАСНИЈЕ...

НОВИНЕ! СА СЛОВИМА КОЈИМА МЕ ЈЕ МАЈКА УЧИЛА! МОЖДА ЋУ НЕШТО САЗНАТИ...

УМЕМ ДА ЧИТАМ, АЛИ НИШТА ОД ОВОГА НЕ РАЗУМЕМ, ОКТАВИО!

ЧЕКАЈ! ХММММ... НАЈВЕЋИ СВЕТСКИ НАУЧНИЦИ НА ОКУПУ... АКО МИ ЈЕ ОТАЦ ЈОШ ЖИВ, ТАМО ЋУ ГА' НАЋИ!

11-10

ЗА ТО ВРЕМЕ...

НЕ БРИНИ, ЗАРКОВЕ! БИО СИ И У ГОРИМ СИТУАЦИЈАМА!

НИЈЕ ЛАКО ГОВОРИТИ ПРЕД ТАКВИМ УМОВИМА!

© 1955, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

МИРНА НОЋ ПУНА МЕСЕЧИНЕ... ДР ЗАРКОВ СЕ ОБРАЋА НАУЧНИЦИМА...

САТЕЛИТ НА КОМЕ РАДИМ БИО БИ НАМЕЊЕН...

ЗАРКОВЕ! ПАЗИ!

ЗА-МА-ЛО!

ПРО-НАЋИ ЋУ КО ЈЕ БАЦИО ТАЈ НОЖ!

ЧЕКАЈ, ФЛАШЕ! ИМА ПОРУКА!

ЗАРКОВ С НЕВЕРИЦОМ ГЛЕДА ПОРУКУ, РУКЕ МУ ДРХТЕ...

КО ЈЕ ОВО БАЦИО? МОРАМ ГА НАЋИ, ФЛАШЕ!

ШТА ЈЕ, ЗАРКОВЕ?

ДОШЛО ЈЕ ОДАВДЕ! НИЈЕ МОГАО ДАЛЕКО ОДМАЋИ!

АЛИ НА ЧИСТИНИ НА ИВИЦИ ШУМЕ...

РАКЕТА! ОХ... ПРЕЛЕПО ЈЕ!

КАКВА ЈЕ ПОРУКА, ЗАРКОВЕ?

ЗАР ЈЕ ТОЛИКО ВАЖНО ДА МОРАШ ЈОШ НОЋАС ДА ПОЛЕТИШ?

ПРОЧИТАЈ, ФЛАШЕ!

ЛИЗА УМИРЕ. ДОЂИ ОДМАХ. ПРАТИ ПУТ НА МАПИ!

© 1955, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

11-14

НЕ РАЗУМЕМ... КО ЈЕ ЛИЗА?

СЕЋАЊЕ КОЈЕ САМ ПОТИСКИВАО ПУНИХ ДВАДЕСЕТ ГОДИНА! ЛИЗА ЈЕ **МОЈА ЖЕНА!**

ЗАР ДА МИ НИКАД ТО НЕ ПОМЕНЕШ, А ПРИЈАТЕЉИ СМО!

ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ТРАГАМ ПО КОСМОСУ, У НАДИ ДА ЋУ ЈЕ НАЋИ! И САДА... ПОРУКА!

ЛИЗО, ЗАШТО СИ ЋУТАЛА ДО ПОСЛЕДЊЕГ ТРЕНУТКА?

СПРЕМИЋУ РАКЕТУ! МОЖДА ЋЕМО УСПЕТИ ДА ЈОЈ ПОМОГНЕМО.

© Copr. 1955, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

МАЛАГУА... ПУСТА МОЧВАРНА ПЛАНЕТА! КАКО ЛИ ЈЕ ТАМО ДОСПЕЛА?

ПОЈМА НЕМАМ, ФЛАШЕ! АЛИ, КО ЈЕ ПОСЛАО ПОРУКУ!

БИЛО ЈЕ СУВИШЕ БОЛНО... ЗАТО ТИ ЊУ НИКАД НИСАМ СПОМЕНУО! САД ТИ МОРАМ ИСПРИЧАТИ!

НАРАВНО, ЗАРКОВЕ!

БИЛО ЈЕ ТО ДАВНО... НА МОМ ПРВОМ ПУТОВАЊУ...

11-16

„НА ПЛАНЕТИ ЕЛГОН ЗАЉУБИО САМ СЕ У ЛЕПУ ДЕВОЈКУ И ПОВЕО ЈЕ НА ЗЕМЉУ... ТО ЈЕ БИЛА ЛИЗА!"

„ПРВИ МЕСЕЦИ ЗАЈЕДНИЧКОГ ЖИВОТА БИЛИ СУ ДИВНИ."

© 1955, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

„АЛИ ТО НИЈЕ ТРАЈАЛО ДУГО..."

ЗЕМЉА ЈЕ ЗА ЛИЗУ БИЛА НОВИ СВЕТ... УЖИВАО САМ ДА ЈЕ УПОЗНАЈЕМ СА ЊОЈ НЕПОЗНАТИМ СТВАРИМА.

„АЛИ, ПОСАО СЕ НАГОМИЛАВАО. МОРАО САМ МНОГО ВРЕМЕНА ДА ПРОВОДИМ У ЛАБОРАТОРИЈИ...

ЗДРАВО, МИЛА. ЕВО МЕ НАЈЗАД!.. ХЕЈ, ОТКУД СУЗЕ?

УСАМЉЕНА САМ! НЕДОСТАЈУ МИ ПРИЈАТЕЉИ, РОДБИНА...

© 1955, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

11-17

4

„ДА САМ ЈЕ САМО ОДВЕО НА ЕЛГОН! АЛИ, ТО САМ СТАЛНО ОДЛАГАО, ЗБОГ ПОСЛА. ЈЕДНЕ ВЕЧЕРИ...

МИЛА! ГДЕ СИ?

ГОСПОДЕ... РАКЕТА! ОТИШЛА ЈЕ! ЛИЗО! ЛИЗО!

УЗЕЛА ЈЕ РАКЕТУ И ОТИШЛА... БЕЗ РЕЧИ?

САМО КРАТКА ПОРУКА ... ОДЛАЗИ СВОЈИМА И МОЛИ МЕ ДА НЕ ИДЕМ ЗА ЊОМ! ИЗБЕЗУМИО САМ СЕ... РАКЕТЕ ЈЕ СЛАБО ПОЗНАВАЛА...

ПОШАО САМ НА ЕЛГОН, АЛИ ОНА ТАМО НИКАДА НИЈЕ СТИГЛА! ОД ТАДА, НИКО ЗА ЊУ ВИШЕ НИЈЕ ЧУО!

НАШЛА СЕ НА МАЛАГУИ И НИЈЕ МОГЛА ДА СЕ ЈАВИ!

КАКО ЈЕ САДА ПОПРАВИЛА РАКЕТУ? И КОГА ЈЕ ПОСЛАЛА С ПОРУКОМ ?

ЕВО МАЛАГУЕ... И МЕСТА ОБЕЛЕЖЕНОГ НА МАПИ!

© 1955, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

МАЈКО, БРОД! ТО ЈЕ ОН!

ЗАРКОВ! ПОСЛЕ ТОЛИКО ГОДИНА ...

УЖАСНО ИЗГЛЕДАМ! АЛИ, ТИ ЋЕШ ГА ОДУШЕВИТИ, ЗАРА!

ЈА? НЕЋУ ГА НИ ПОГЛЕДАТИ! ИСКУСИЛА САМ КАКВИ СУ ЉУДИ СА ЗЕМЉЕ!

ОСТАВИЋУ ТЕ С ЊИМ, МАЈКО, АЛИ НЕ БОЈ СЕ! ОКТАВИО ЋЕ ПРАТИТИ СВАКИ ЊЕГОВ ПОКРЕТ!

ЗАРА!

ЗАХВАЉУЈУЋИ ЗАРИНОЈ МАПИ, СПУСТИЛИ СУ СЕ НА МАЛАГУУ...

ЛИЗА ЈЕ СИГУРНО У ОНОЈ КУЋИЦИ ...

УЋИ, ЗАРКОВЕ! ЧЕКАЋУ ТЕ ОВДЕ!

ДОВЕО ЈЕ ЈОШ ЈЕДНОГ ЧОВЕКА! ОКТАВИО, ПОВЕДИ РАЧУНА!

ЗАРКОВЕ!

ЛИЗО! ДРАГА! ЈЕ ЛИ МОГУЋЕ...

ЗАРКОВЕ, ДРАГИ! НИСАМ ВЕРОВАЛА ДА ЋЕТЕ НАЋИ!

ЛИЗО! МИЛА МОЈА! ЕВО МЕ ...

КОГА СИ ПОСЛАЛА, ЛИЗО?

ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ТИ КАЖЕМ КАД САМ ОДЛАЗИЛА, АЛИ...

ЛИЗИНЕ РЕЧИ ПРЕНУЛА ЈЕ ЕКСПЛОЗИЈА ...

ЗАРКОВЕ! НАШ БРОД!

ФЛАШЕ!

НАШ БРОД... ЕКСПЛОДИРАО! ТО ЈЕ НЕЧИЈЕ ДЕЛО!

ОХ! КАКО ЋЕМО ЛИЗУ ИЗВУЋИ ОДАВДЕ? КО ЛИ ЈЕ ТО МОГАО УЧИНИТИ?

ХТЕЛА САМ ДА ТИ ПРИЧАМ О ЊОЈ ЗАРИКОВЕ! ТО ЈЕ ТВОЈА КЋИ... ЗАРА!

ШТА?!

© 1933, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

МОЈА КЋИ? ЈЕЛИ ТО МОГУЋЕ?

ДА! РОДИЛА САМ ЈЕ У ОВОЈ МОЧВАРИ! НИСАМ ХТЕЛА ДА ТИ БУДЕМ ТЕРЕТ И ОДВЛАЧИМ ТЕ ОД ПОСЛА!

НАДАЛА САМ СЕ ДА ЋУ ТИ ЈЕ ЈЕДНОГ ДАНА ВРАТИТИ! ПОКУШАЛА САМ ДА ЈЕ НАУЧИМ ДА ТЕ ВОЛИ, АЛИ...

ЛИЗО, ЗАШТО ЈЕ ОВО УЧИНИЛА?

ТЕБЕ ОКРИВЉУЈЕ ЗА СВЕ НЕВОЉЕ... И ЗА МОЈУ БОЛЕСТ! МОЖДА ЋЕШ ТИ УСПЕТИ...

НЕ УЗБУЂУЈ СЕ, ЛИЗО!

ДАЈ ТУ ИНЈЕКЦИЈУ, ФЛАШЕ!

ЕВО! ТО ЈЕ ПОСЛЕДЊИ СЕРУМ КОЈИ ИМАМО!

ВАЉДА ЋЕ ПОМОЋИ! А ОНДА МОРАМО ПРОНАЋИ ЗАРУ И ЊЕН БРОД!

НЕЋЕ ТЕ БОЛЕТИ, МИЛА!

ЛИЗО!

ЛИЗО! НАЈМИЛИЈА МОЈА!

ПРЕКАСНО СМО ДОШЛИ, ФЛАШЕ! УМРЛА ЈЕ!

НАПОЉУ, ПАНТЕР ОКТАВИО ШАЉЕ ПОЗИВ КРОЗ ЏУНГЛУ...

© 1933, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ЗАРА ЈЕ ОДМАХ СХВАТИЛА...

МАМА! МАМА!

МАЈКО!

ОХ, МАМА, МАМА!

ЗАРО, КЋЕРИ МОЈА ...

БЕЖИ ОД МЕНЕ! ЗА ОВО СИ ТИ КРИВ!

ГРЕШИШ, ЗАРО! ВОЛЕО САМ ЈЕ... СВЕ САМ УЧИНИО!

УЧИНИО СИ СВЕ ДА ЈЕ ПОШАЉЕШ У ОВАЈ ПАКАО!

САД ЋЕШ ТИ ОСТАТИ ОВДЕ, ДО КРАЈА ЖИВОТА!

ЈА ИДЕМ! НЕ ПОТЕЖИТЕ ОРУЖЈЕ, ЈЕР ОКТАВИО МОТРИ НА ВАС!

ДОНЕЋУ ТИ НЕШТО ХРАНЕ ИЗ КОЛИБЕ, ЗАРКОВЕ...

НЕ ФЛАШЕ, МЕНИ НИШТА НЕ ТРЕБА!

Али, КАД СЕ ФЛАШ ПРИБЛИЖИО ...

КОЛИБА ГОРИ! ЗАРО!

КУЋИЦА ЈЕ ИЗГОРЕЛА ДО ТЕМЕЉА! САД СМО БЕЗ ИКАКВЕ ЗАШТИТЕ!

ТАКО ЈЕ БИЛО И ЛИЗИ КАД ЈЕ ДОШЛА!

ПОКУШАЈ ДА ЗАСПИШ, ЗАРКОВЕ! ЗАПАЛИЋУ ВАТРУ!

Касније, ДОК ДВА ПРИЈАТЕЉА СПАВАЈУ, ПРИКРАДА ИМ СЕ ДЕВОЈКА С ПАНТЕРОМ ...

Пришла је тихо Флашу и извукла му револвер из футроле ...

„Али, кад је хтела да пође, застала је и попустила пред чудним и непознатим осећањем ...

Ш-шта?

Шта је, Флаше?

Зара! Украла ми је револвер!

Дивно! Сад немамо ни хране ни оружја!

Зара, Ваљда, хоће да нас натера да се служимо луком и стрелом!

Да нам покаже како се њена мајка мучила ...

© 1951 King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

„...И да нас одвуче на močварно земљиште пуно комараца!

Ни-сам баш вешт у овоме!

Сад ћемо видети како служи ...

Али, кад је Флаш пошао по улов ...

Зарин пантер!

Одличан погодак, Флаше!

Немој, Флаше!

Зашто си ме спречио, Зарко-ве?

То је Зари сада све што има!

Али, она ће га нахушкати против нас!

Не! Украла је пиштољ зато што нас се плаши! Бори се против нас само из страха!

Тачно! Узвраћање истом мером само би погоршало ствари!

Даћемо јој могућност да се упита да нас није погрешно оценила!

УХ, ОВА ВРУЋИНЧИЈА ЈЕ НЕСНОСНА!

ИМА МНОГО КОМАРАЦА! ДОК СПАВАМО, ОДВЛАЧИЋЕ ИХ СВЕТЛОСТ ВАТРЕ!

У ДРУГОМ ДЕЛУ МОЧВАРЕ...

ЗБУЊЕНА САМ, ОКТАВИО! МОЈ ОТАЦ ТРЕБА ДА ПАТИ КАО ШТО ЈЕ МАМА ПАТИЛА, АЛИ МЕ ЊЕГОВЕ ПАТЊЕ НЕ ВЕСЕЛЕ!

12-7

А ОНАЈ ПЛАВИ... ШТА ЋЕ ЈЕ ТО ПРИВУКЛО ЊЕМУ? БИЛО МИ ЈЕ ПРИЈАТНО, А И ПЛАШИЛА САМ СЕ... ОХ, БАШ САМ ЗБУЊЕНА!

ДОСТА МИ ЈЕ ШУМСКИХ ПЛОДОВА! ПОКУШАЋУ ДА УЛОВИМ НЕШТО!

ЧУВАЈ СЕ КРОКОДИЛА!

ФЛАШЕ!

© 1933, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

12-8

ПОМОЋИ ТИ!

ОВО ЋЕ ЗАУСТАВИТИ КРВАРЕЊЕ... СТЕЖЕМ ЛИ ТЕ?

НЕ... ДОБРО ЈЕ, ЗАРКОВЕ, ИЗДРЖАЋУ!

© 1933, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

12-9

ТОПЛА ВОДА НИЈЕ ДОВОЉНА ДА СПРЕЧИ ИНФЕКЦИЈУ!

ПОСЛУЖИЋЕ ВРЕЛИ МЕТАЛ! ЕВО!

КЛИК

КАД БИСМО САМО ПОЗНАВАЛИ ОВУ ВЕГЕТАЦИЈУ!

НЕ БРИНИ, ЗАРКОВЕ! ЗАГРЕЈ САМО ДОБРО ТАЈ НОЖ!

КАД ЈЕ КРОКОДИЛ НИЈЕ ОДГРИЗАО НЕЋЕ ЈОЈ НИШТА НИ МИКРОБИ! ААХХХ!

ЗНАМ ДА БОЛИ, ФЛАШЕ!

© 1933, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

12-10

СВЕ ЈЕ СПРЕМНО!

И ЈА САМ!

СЛОБОДНО, ЗАРКОВЕ! НЕМОЈ ДА ОКЛЕВАШ!

ПАЗИ... САД!

ЗАРКОВ СЕ СПРЕМА ДА ИЗГОРИ РАНУ НА ФЛАШОВОЈ НОЗИ ...

САМО ХРАБРО, ДОКТОРЕ!

12-12

НЕ! СТАНИ! СКЛОНИ ТО!

ДАЉЕ ОД ЊЕГА С ТИМ НОЖЕМ!

ЗАРО! ТВОЈ ОТАЦ МИ ЖЕЛИ ДОБРО! НЕ РАЗУМЕШ ...

ЗНАМ ШТА ОН ХОЋЕ, АЛИ ПОСТОЈИ ДРУГИ НАЧИН!

КОЈИ?

12-13

МЕЛЕМ КОЈИ ЈЕ МОЈА МАЈКА ПРАВИЛА ОД ТРАВА! АКО ИМА-ТЕ ПОВЕ-РЕЊА ...

НЕ, ЗАРО, ХВАЛА ТИ! ОВО ЈЕ БОЛНИЈЕ, АЛИ ЈЕ БРЖЕ И ЕФИКАС-НИЈЕ!

НЕЋУ ТО ДА ДОЗВОЛИМ! ДАЈ МИ ОБА НОЖА АКО ТИ ЈЕ СТАЛО ДО МОГ ОЦА!

НЕ-МАМ ИЗБО-РА!

ОСТАВ-ЉАМ ВАС С ОКТА-ВИЈЕМ ДОК НА-ЂЕМ ТРА-ВЕ!

12-14

ЗНАЧИ, ЈОШ ИМАШ МАГИЧНУ МОЋ НАД ЖЕНАМА, ФЛАШЕ!

ТО ЈЕ САД СЛАБА УТЕХА! ВАЉДА ЗНА ШТА РАДИ!

МАЈКА ИХ ЈЕ ОВДЕ НАЛАЗИЛА... МЕЂУ ЦРНИМ БАРАМА ОКО КОЈИХ ОБЛЕЋУ ИНСЕКТИ!

ОДАВДЕ СЕ ВРАТИЛА СА ОНОМ ОПАКОМ БОЛЕШЋУ! ДА ЈЕ ЖИВА, НЕ БИ МИ ДАЛА ДА ЗАВИРИМ ОВАМО!

АЛИ, ЈА НЕ МОГУ ДА ГЛЕДАМ ФЛАША КА-КО ПАТИ!

МО-РАМ ДА ПОЖУ-РИМ!

12-15

ДОВОЉНО САМ СКУПИЛА... САД МОГУ НАТРАГ!

УХ! ПРОКЛЕТИ КОМАРЦИ!

НИСТЕ ВИШЕ ПОКУША-ВАЛИ С НОЖЕМ?

НИСМО МРДНУЛИ ОДАВДЕ, ЗАРО!

12-16

ЗАРА ХИТРО СТАВЉА МЕЛЕМ НА ФЛАШОВУ НОГУ...

А АКО МЕЛЕМ НЕ БУДЕ ДЕЛОВАО?

ДЕЛОВАЋЕ! БОЛ И ИНФЕКЦИ-ЈА ЋЕ НЕСТАТИ!

ЗАСПАО ЈЕ!

ДА! КАД СЕ ПРОБУДИ БИЋЕ ЗДРАВ!

ХВАЛА ТИ ШТО СИ ПОМОГЛА МОМ ПРИ-ЈАТЕЉУ!

НЕ ЗАХВАЉУЈ МИ, ОЧЕ! ТАКО БИХ ПОМОГЛА СВАКОМЕ!

12-17

ТИ СИ ДИВНА ОСОБА, ЗАРО... КАО ТВОЈА МАЈКА!

ТВО-ЈЕ РЕЧИ МЕ НЕЋЕ РАЗОРУЖАТИ... САД МОРАМ ДА СПАВАМ! ОКТАВИО ЋЕ ОСТАТИ ОВДЕ БУДАН!

ЗНАШ, ОКТАВИО, ПОНОСИМ СЕ ТВОЈОМ ГАЗДАРИЦОМ! СИЛА ЈЕ ОНА!

ЈОШ МЕ ГЛЕДА С НЕПОВЕРЕЊЕМ, АЛИ ТО ЋЕ ПРОЋИ! САД ЋУ И ЈА НА СПАВАЊЕ!

12-19

ДОК ЦРНИ ПАНТЕР ЧУВА СТРАЖУ, ГЛАДНЕ ОЧИ ПОСМАТ-РАЈУ С ДРВЕТА УСНУЛУ ТРОЈКУ...

King Features Syndicate Inc. World rights reserved.

ОКТАВИО ОДЈЕДНОМ ПОСТАЈЕ СВЕС-ТАН ОПАСНОСТИ. ЧУЛА МУ СЕ БУДЕ И ОН ПОЈАЗИ У БОРБУ...

МУЊЕВИТ СКОК НА ЗМАЈА-ЛЕЊИВЦА...

12-20

...КОЈИ СПРЕМАН ДОЧЕКУЈЕ НАПАД. ПАНТЕР УЛЕЋЕ У СМРТОНОСАН ЗАГРЉАЈ...

ОКТА-ВИО!

ЗАРО! ВРАТИ СЕ!

ОКТАВИО! ОХ, УБИЋЕ ГА!
ЗАРО! СТАНИ!
ПУСТИ МЕ!
ОВАМО ТАЈ НОЖ!
ОСТАНИ ТАМО! НЕ ПУЦАЈ, ПОГОДИЋЕШ ОКТАВИЈА!
ЗАРКОВ ЈЕ УСПЕО ДА УБИЈЕ ЉЕЊИВЦА ЗАРИНИМ НОЖЕМ...
ОПАСНА ЖИВОТИЊА ЈЕ ПРЕСТАЛА ДА СЕ ГРЧИ... БОРБА ЈЕ ЗАВРШЕНА...
ОКТАВИО! ОКТАВИО!
КАСНО ЈЕ, ЗАРО!
МРТАВ ЈЕ! А ОН МИ ЈЕ СВЕ!
ЖАО МИ ЈЕ, ЗАРО!
ТИ СИ ХТЕО ДА ГА СПАСЕШ!
УЧИНИО САМ ШТО САМ МОГАО!
ТА-ТА-ТА-ТОХ-ТА-ТА!
ДЕ-ТЕ МО-ЈЕ!
ФЛАШЕ! НЕ СМЕШ ДА СЕ КРЕ-ЋЕШ!
ДОБРО МИ ЈЕ... ЗАРО, ЖАО МИ ЈЕ ОКТАВИЈА!
ДАО ЈЕ ЖИВОТ ДА МЕ ЗАШТИТИ! И ОТАЦ ЈЕ РИЗИКОВАО ЖИВОТ...
...А ЈА САМ ГА СМАТРАЛА НЕПРИЈАТЕЉЕМ! СТИДИМ СЕ!
НИСИ МЕ ПОЗНАВАЛА, ЗАРО!
12-21
12-23
12

ЗАРКОВ ЈЕ ЗАДОБИО КЕРКИНО ПОВЕРЕЊЕ...

НАРАВНО, ЗАРО! ТИ СИ САВРШЕН ЛЕКАР!

МОЖЕШ ЛИ ДО ЧАМЦА, ФЛАШЕ?

УСКОРО...

ОЧЕ, ЕНО БРЂА КОЈИМ ЈЕ МАЈКА СТИГЛА ОВАМО!

А ТЕБЕ ЋЕ ВРАТИТИ У НОВ ЖИВОТ, ЗАРО! ХАЈДЕМО!

НЕ! ЗЕМЉА НИЈЕ ЗА МЕНЕ! ВИ ИДИТЕ!

ОВО ОВДЕ ЈЕ МОЈ СВЕТ! ЗБОГОМ!

КОЈЕШТА, ЗАРО! НЕМАШ ЧЕГА ДА СЕ БОЈИШ НА ЗЕМЉИ!

ЗАРО!

НЕ, НЕ! ЈА ОСТАЈЕМ ОВДЕ... С МАЈКОМ!

© 1953, King Features Syndicate, Inc.
World rights reserved.

ШТА ЋЕМО, ФЛАШЕ? ОНА ГОРИ!

ТРОПСКА ГРОЗНИЦА! МОРАМО ШТО ПРЕ СТИЋИ НА ЗЕМЉУ!

ХАЈДЕМО, ЗАРКОВЕ!

ТАЈ ДЕО ЗИДА ТРЕБА ДА СЕ ОТВОРИ У ЛЕЖАЈ!

ДА... ЕВО И ПОКРИВАЧА! И СИГУРНОСНИХ ПОЈАСЕВА!

СТАРИ БРОД СЕ ВИНУО У НЕБО...

ПОЖУРИ, ФЛАШЕ! ТЕМПЕРАТУРА РАСТЕ!

12-28

БРЖЕ, БРЖЕ! СВА ДРХТИ!

НЕ БРИНИ, ЗАРКОВЕ! СТИЋИ ЋЕМО!

СПУСТИЛИ СУ СЕ КРАЈ ЗАРКОВЉЕВЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ...

ПОКРИЈ ЈЕ, ФЛАШЕ! ЛЕК ЋЕ БИТИ ОДМАХ ГОТОВ!

12-29

КАКО ЈОЈ ЈЕ?

БЕЗ ПРОМЕНЕ! АКО ИЗГУБИМ И НЊУ...

ОЧЕ, ЖЕЛИМ ДА ИДЕМ С ТОБОМ, АЛИ ЗЕМЉА МЕ ПЛАШИ!

БЕСАНА НОЋ КРАЈ ЗАРЕ КОЈА СЕ БОРИ С ТЕШКОМ ГРОЗНИЦОМ.

УЈУТРО ...

ОЧЕ ...

ФЛАШЕ! ТЕМПЕРАТУРА ПАДА!

ЗАРО... ЗАРО!

12-30

... ОЧЕ, ГДЕ СЕ НАЛАЗИМО?

КОД КУЋЕ СИ, ЗАРО!

ЗАРА СЕ ОПОРАВЉА У ОЧЕВОЈ ЛАБОРАТОРИЈИ У ПУСТИЊИ ...

ТАКО ЈЕ МИРНО! НЕ МИСЛИМ НА ОНАЈ ГРАД!

ЗАВОЛЕЋЕШ И ГРАД, ЗАРО!

СЛЕДЕЋИХ НЕДЕЉА ...

ВОЛЕЛА БИХ ДА ЈЕ И ФЛАШ ОВДЕ!

ОН ИМА... ХМ... ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ!

МИСЛИШ НА ДЕЈЛ?

ДА! АЛИ ИМА И ДРУГИХ МЛАДИЋА! КАД НАЂЕШ СВОГ, ЖИВОТ НА ЗЕМЉИ БИЋЕ ЈОШ ЛЕПШИ!

КРАЈ

ПРИПРАВНИК Пеца

ЗНАШ ЛИ ТИ, ПЕЦО, У ЧЕМУ ЈЕ НЕВОЉА С ТОБОМ! НИШТА НЕ МИСЛИШ...

ТИ НЕМАШ ГЛАВУ!

НЕМАМ ГЛАВУ! ИПАК ПРЕТЕРУЈЕ ...

УПОМОЋ!

ПОМОЗИ МИ ДА НАЂЕМ ГЛАВУ! НЕ ВИДИМ ЈЕ...

ААХ!

ЗА НЕКОГА КО НЕМА ГЛАВУ... НИЈЕ ЛОШЕ СМИШЉЕНО, А?

ГРР ГРР ГРР

Гран ири: САНТА ЛЕДА

ГОДИНА 1968. ОСТАЛА СУ ЈОШ ТРИ КРУГА ПА ДА СЕ ЗАВРШИ ТРКА ЗА ГРАН ПРИ СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА ...

НА ОВОЈ КРИВИНИ МОРАМ ДА ЗАОБИЂЕМ ЕНГЛЕЗА!

DU

PPPP

ЧИКО МОНЦА, ЧУВЕНИ АУТОМОБИЛСКИ АС, ПРИТИСНУО ЈЕ ПАПУЧИЦУ ЗА ГАС ...

ДАЛЕКО ОДАТЛЕ, ИЗНАД ЦЕНТРАЛНЕ АЗИЈЕ ...

N799K

ПИЛОТ ЈЕ НАПЕТО ГЛЕДАО ИСПРЕД СЕБЕ ...

ХОЋЕМО ЛИ ВЕЋ ЈЕДНОМ ИЗИЋИ ИЗ ОВИХ ОБЛАКА!

СПУСТИ СЕ ЈОШ ДВЕСТА МЕТАРА, БРУНО!

АЛИ, НЕ СМЕМО ...

УЧИНИ ШТО ТИ КАЖЕМ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У АМЕРИЦИ ЧИКО МОНЦА ЈЕ ПОДИГАО ГЛЕДАОЦЕ НА НОГЕ ...

БРАВО, ЧИКО!

ЗАОБИЂИ ГА!

НЕ, НЕ... ОПАСНО ЈЕ!

ВЕЋ ЈЕ СТИГАО СВОГ ПРОТИВНИКА ...

PPPPP!

PPPP!

НЕ, НЕ... ОПАСНО ЈЕ!

ИДЕМО, БРУНО... ЈОШ СТО МЕТАРА! ЗБОГ ЛОШЕГ ВРЕМЕНА НЕ МОГУ ДА ПРАТИМ ПРЕНОС ТРКЕ У ВОТКИНС ГЛЕНУ!

РАЗВЕДРАВА СЕ!

ГЛЕДАЈТЕ! ИСПРЕД НАС ...

ГОТОВИ СМО! НЕ МОЖЕМО СЕ ИЗВУЋИ ОДАВДЕ!

ЧИКО МОНЦА ПОБЕДНИК!

РРРРР!

А У АЗИЈИ...

ГОРЕ, БРУНО!

ТРААС!

ЧИКО, ТАКО САМ СРЕЋНА!

И ЈА, МИРАНДА!

ШТА ТИ ЈЕ, БРУНО! АТЕРИРАЋЕМО БЕЗ КРИЛА!

ОВО ЈЕ КРАЈ!

ЧИКО МОНЦА ПОБЕДНИК ПРИЈА СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА

НЕСТАО ДВОМОТОРАЦ МЕРИ ВОЛТЕР КОД КАТМАНДУА!

Look at Jim Clark's record in Gra
during the 1966 season a first, th
didn't look much of a performance
world's greats and that first, in th
GP, came through the leaders r
Clark was driving just as well a
lacking was a winning car. For
he had to use a 2 litre engine in
giving away a whole litre in ca
rivals. Yet when the condition
tended to cancel out the pow
drivers as happened in the
when oil made the track d
then Jim was out in front for
What would have happe
career, I wonder, if he
enough to catch the eye o
season driving Tyrrell's C
? That was the wi
and

The Argentinian knew that
he would inevitably wear ou

hin
first
It
Fangi
of the
With
signed t
over the
battle ver
top. For 1
Maserati, a
Only in the
Fangio choos
not look like
During

НА ТИБЕТУ НАЂЕНИ ОСТАЦИ ДВОМОТОРЦА МЕРИ ВОЛТЕР!

„ОНА ЈЕ БИЛА ЈЕДАН ОД НАЈВЕЋИХ ФИНАНСИЈЕРА МЕЂУНАРОДНИХ ТРКА ЗА ГРАН ПРИ!

ЧИКО СЕ ПРИСЕЋАО ОВЕ ХЛАДНЕ ЖЕНЕ КОЈУ СУ СВИ ЗВАЛИ САНТА ЛЕДА ...

ЧИКО, МОРАШ ДА ПОБЕДИШ! ТО ЈЕ НАРЕЂЕЊЕ!

МЕРИ НИЈЕ ТРПЕЛА ПОРАЗЕ! МЕШАЛА СЕ И У ПОСЛОВЕ МЕХАНИЧАРА...

АКО СЕ ДОГОДИ ЈОШ ЈЕДНА ГРЕШКА, БИЋЕТЕ ОТПУШТЕНИ!

ЧАК ЈЕ И ЧИКОВОЈ ДЕВОЈЦИ МИРАНДИ ДРЖАЛА ПРЕДАВАЊА ...

СУВИШЕ МНОГО ВРЕМЕНА ОДУЗИМАШ ЧИКУ! ОН ТРЕБА ВИШЕ ДА ТРЕНИРА!

ЧИКО НИЈЕ МНОГО ВОЛЕО ТУ ХЛАДНУ ЖЕНУ. АЛИ, ОНА ЈЕ ЗА ЊЕГА МНОГО УЧИНИЛА И ЗАТО ...

КОЛИКО НАМ ТРЕБА ДА СТИГНЕМО ДО ТИБЕТА?

СУТРАДАН ...

ЧИКО МОНЦА ПОШАО У ПОТРАГУ ЗА МЕРИ ВОЛТЕР

ШТА МИСЛИШ, СПИНГЛЕРУ?

ОНО ШТО И СВИ ВИ! АКО СЕ МЕРИ ВОЛТЕР ВРАТИ, БИЋЕ ТО КАТАСТРОФА ЗА СВЕ НАС!

МОРТЕНСЕНЕ, МОРАМО ДА УЧИНИМО СВЕ ДА ЈОЈ СЕ ЗАУВЕК ИЗГУБИ ТРАГ!

КОСТЕРЕ, ПОСТАРАЋЕШ СЕ ДА СВА ЊЕНА ИМОВИНА ПРЕЂЕ У НАШЕ РУКЕ! БИЛИ СМО ЊЕНИ ОРТАЦИ И ИМАМО ПРАВО НА ТО!

ПЕРСИ, ТИ ЋЕШ, КАО РОЂАК МЕРИ ВОЛТЕР ПОЋИ У КАТМАНДУ И ПОКУШАТИ ДА ЈОЈ ЗАМЕТНЕШ СВАКИ ТРАГ, АКО ЈЕ УОПШТЕ ЖИВА!

А ТИ? ШТА ЋЕШ ТИ ДА РАДИШ, СПИНГЛЕРЕ?

БИЋУ ВАШ МОЗАИК! ХЕ, ХЕ, ХЕ!

ОНДА СМО СЕ ДОГОВОРИЛИ!

ЧИКО МОНЦА И ЊЕГОВИ ПРИЈАТЕЉИ НЕ СМЕЈУ ДА ПРОНАЂУ МЕРИ!

НЕШТО МИ ГОВОРИ ДА ЈЕ МЕРИ ЖИВА!

КО ЗНА?

ХОЋЕТЕ ЛИ КАФУ?

ВЕЋ ВИДИМ ЊЕН ХЛАДАН ПОГЛЕД! АКО ЈЕ УОПШТЕ НАЂЕМО, ОДМАХ ЋЕ-НАС ПРЕКОРИТИ ШТО СМО НАПУСТИЛИ ПОСАО И РЕЋИ ДА НЕ НАМ ДАТИ ОТКАЗ!

КАТМАНДУ НА ВИДИКУ!

ХЕ, ХЕ! ЕВО ДОЛЕЋУ СПАСИОЦИ МОЈЕ РОЂАКЕ!

А САД БРЗО НА САСТАНАК У КАТМАНДУУ!

ОЂООО

УГОВОРЕНИ ЗНАК ЈЕ ДА ЧЕТИРИ ПУТА КУЦНЕМ! ХИ, ХИ! ОСЕЋАМ СЕ К'О ЏЕМС БОНД!

ООО

¡ТОС! ¡ТОС!

СТИГЛИ СТЕ!

ЈЕСИ ЛИ ДОНЕО НОВАЦ, САХИБЕ?

ДА! ЕВО... ПЕТ МИЛИОНА ЗА САДА...

СВЕ ЋЕШ ДАТИ ОДМАХ, САХИБЕ!

ХЕЕЈ! ШТА ВАМ ЈЕ?

НЕЋЕМО МНОГО ДОБИТИ ЗА ТУ ЊЕГОВУ СМЕШНУ ОДЕЋУ!

ТРАС!

РАЗБОЈНИЦИ! ХУЉЕ! А ЈА ВАМ ВЕРОВАО!

ОВАКО НЕШТО ДА СЕ МЕНИ ДОГОДИ!

КАСНИЈЕ...

КАКО ВАМ ИЗГЛЕДАЈУ ОВА ДВА ЏИПА КОЈА САМ КУПИО?

САМО ДА НАС ДОБРО ПОСЛУЖЕ!

КРЕНУЛО МИ ЈЕ ЛОШЕ, СПИНГЛЕРУ!

ГЛУПАНЕ, ТО САМО ТЕБИ МОЖЕ ДА СЕ ДОГОДИ! МОРТЕНСЕН ЋЕ ТИ ДОЋИ У ПОМОЋ!

СУТРА-ДАН...

КАКВА ДИВНА ПРИРОДА, МИРАНДА!

ЛЕПО ЈЕ, САМО НЕ БИХ ВОЛЕЛА ДА НАМ ОВДЕ СТАНУ МОТОРИ!

ШТО БИХ ПОЈЕО БИФТЕК НА ЖАРУ!

Е, ТО ЈОШ ДУГО НЕЋЕШ ОКУСИТИ!

ПЕРСИ ИХ ЈЕ ПРАТИО У СТОПУ...

ШТА МИСЛИ СПИНГЛЕР! ДА САМ НЕСПОСОБАН И ДА ЧЕКАМ МОРТЕНСЕНОВУ ПОМОЋ! ВИДЕЋЕ ОН ШТА ЈА СВЕ МОГУ!

СКУПО САМ ПЛАТИО ОВО ШТО НОСИМ У САНДУКУ, АЛИ НАДАМ СЕ ДА ЋЕ СЕ ИСПЛАТИТИ!

ЧИКО, ШТА ОВО ЗНАЧИ?

НАЛАЗИМО СЕ НА ГРАНИЦИ БУТАНА!

СВЕ ЈЕ У РЕДУ! МОЖЕТЕ ДА НАСТАВИТЕ ПУТ!

ПРЕШЛИ СУ ВЕЋ ДЕСЕТ КИЛОМЕТАРА ОД ГРАНИЦЕ...

ОВДЕ ЋЕМО ПОДИЋИ ШАТОР И ПРЕНОЋИТИ!

А КАДА СУ СВИ ОТИШЛИ НА ПОЧИВАК...

ХЕ, ХЕ! САД САМО ДА ОТВОРИМ КУТИЈУ!

АААЈ!

РАЗБОЈНИЦИ!

КО СТЕ ВИ?
ШТА СЕ ДОГО-ДИЛО?

УМРЕЋУ! УЈЕЛА МЕ ЈЕ КОБРА! ПОМОЗИТЕ... НАЂИТЕ ЛЕКАРА... НЕЋУ ДА УМРЕМ!

НЕЋЕ МУ БИТИ НИШТА! ЗМИЈИ СУ ИЗВАЂЕНЕ ЖЛЕЗДЕ ЗА ЛУЧЕЊЕ ОТРОВА!

ШТА ХОЋЕТЕ ТИМЕ ДА КАЖЕТЕ?
ОПЕТ СУ МЕ НАСАМАРИЛИ!

ХЕЈ, ПА ЈА ВАС ПОЗНАЈЕМ! ВИ СТЕ ЈЕДАН ОД ОРТАКА МЕРИ ВОЛТЕР!
ЗАИСТА! КАКО НИСАМ ОДМАХ ПРИМЕТИО?

БАНГ!
БАНГ!

САМО СУ НАМ ЈОШ РАЗБОЈНИЦИ ФАЛИЛИ!

МИРАНДА, БОЉЕ УЗМИ РЕВОЛВЕР НЕГО ШТО СНИМАШ!
БАНГ!
НАПРАВИЋУ ЛУДУ РЕПОРТА ЖУ!
БАНГ!
БАНГ!

МИСЛИМ ДА СМО ИХ МАЛО УПЛАШИЛИ!

ШТА ЋЕМО АКО СЕ ВРАТЕ?

ЈАААА!

УСКОРО СЕ ПОЈАВИЛА ПОЛИЦИЈА ИЗ БУТАНА И ПРИПУЦАЛА НА РАЗБОЈНИКЕ...

... КОЈИ СЕ БРЗО ИЗГУБИШЕ ...

ПЕРСИ ЈЕ ИСКОРИСТИО ГУЖВУ И ОДМАГЛИО!

ПАТРОЛИРАЛИ СМО ОВИМ ДЕЛОМ И ЧУЛИ ПУЦЊАВУ! СТИГЛИ СМО У ПРАВИ ЧАС!

ТОГ ПОПОДНЕВА ЧИКО И ЊЕГОВИ ПРИЈАТЕЉИ НАСТАВИШЕ ПУТ...

ХЕЈ! ИЗГЛЕДА ДА ЋЕ БИТИ БИФТЕКА!

ЈОШ НЕКО ИХ ЈЕ ПОСМАТРАО КАКО ОДЛАЗЕ ...

ХЕЈ, МОРТЕНСЕНЕ...

КУПИО САМ ЈЕДНОГ РОБА ОД РАЗБОЈНИКА! НОСИЋЕ НАМ СТВАРИ... МИСЛИМ ДА ГОВОРИ НАШ ЈЕЗИК...

ПА, ТО ЈЕ...

ТЕЛЕФОН! ХОЋУ ДА РАЗГОВАРАМ С НАШОМ АМБАСАДОМ... ТЕЛЕФОН...

ГЛУПАНЕ! НИЈЕ ТРЕБАЛО ТЕБЕ ДА ШАЉЕМО ОВАМО!

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ОСТАВИМО ЏИПОВЕ ОВДЕ!

ЈАДНА МЕРИ! КО ЗНА ШТА ЈОЈ СЕ ДОГОДИЛО!

ПОГЛЕДАЈ, МИРАНДА! ОВО ЈЕ КЛАНАЦ КРОЗ КОЈИ ЈЕ ПРОШАО ДВОМОТОРАЦ И ОВДЕ СУ НАЂЕНИ ДЕЛОВИ!

ГРАЊЕ ЈЕ ПОЛОМЉЕНО!

ПОДИГЛИ СУ ЛОГОР У БЛИЗИНИ ЏУНГЛЕ...

ИЗНЕНАДА...

НАШИ ЏИПОВИ!

ХЕЈ! НЕШТО ГОРИ!

ТАКО СЕ ТО РАДИ, МОЈ ПЕРСИ! САД ЋЕ ЗАУВЕК ОСТАТИ ОВДЕ!

ПРЕСТАНИ ВЕЋ ЈЕДНОМ ДА МЕ ПОНИЖАВАШ!

ДА КРЕНЕМО, САХИБЕ! ОВО ЈЕ КРАЈ ЉУДИ-ТИГРОВА! ОПАСНИ СУ...

НЕ ВЕРУЈЕШ ВАЉДА У ТЕ ПРИЧЕ!

ШТА ВАМ ЈЕ! ШТО БЕЖИТЕ?

КУКАВИЦЕ! СВИ СТЕ ПОБЕГЛИ! ПЕРСИ, НАДАМ СЕ ДА СИ ТИ ОСТАО!

Ј...ЈЕ-ЧАМ...

МОРТЕНСЕН ЈЕ БРЗО ИЗВАДИО РЕВОЛВЕР, АЛИ...

А У ЛОГОРУ КОЈИ СУ ПОДИГЛИ ЧИКО И ЊЕГОВИ ПРИЈАТЕЉИ...

КОЛИ СУ САД ОВИ?

НЕ ОДУПИРИТЕ СЕ!

УПРКОС УПОЗОРЕЊУ, ЧИКО ЈЕ ИЗВУКАО РЕВОЛВЕР...

ОДЈЕДНОМ СЕ ЗАЧУЛА НЕОБИЧНА МЕЛОДИЈА И ПОЈАВИШЕ СЕ БАКЉЕ...

ОЈЕЕЕ, ОЈЕЕЕ...

ГРУПА ЉУДИ-ТИГРОВА НОСИЛА ЈЕ ИЗДУБЉЕНО СТАБЛО. ЈЕДАН ОД ЊИХ ДУВАО ЈЕ У НЕОБИЧАН ИНСТРУМЕНТ...

ЈЕ ЛИ МОГУЋЕ?

САСВИМ! ОНА СЕ СНАЛАЗИ У СВАКОЈ ПРИЛИЦИ!

НЕВЕРОВАТНО!

МА ГДЕ СЕ НАШЛА, ОНА МОРА ДА ГОСПОДАРИ!

И КАО ШТО ЈЕ МИРАНДА ПРЕДОСЕЋАЛА, МЕРИ ВОЛТЕР ЈЕ БИЛА ЖИВА!

КРАЈ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **ЈУЖНА ЗВЕЗДА**

ПОПАЈ

By Bud Sagendorf

ЗАШТО ПОПАЈ УВЕК МЕНЕ ШАЉЕ НА ОПАСНЕ ЗАДАТКЕ?

ЗАПЕО ДА БАШ ЈА РАЗГОВАРАМ С БАЦОМ!

ОВАЈ... ЧИКА БАЦО... ИМАМ ЗА ВАС ЈЕДНУ ПОРУКУ!

ЗЗЗЗЗЗ

ЈЕ Л'?

ГОВОРИ ОНДА, ПАТИЦУРК!

ПОПАЈ КАЖЕ ДА ДАНАС НЕ МОЖЕ ДА СЕ ТУЧЕ С ВАМА!

ХА! ХА! ЗНАО САМ! УХВАТИЛА ГА ПРПА! БОЈИ МЕ СЕ!

? ? ? ?

ТВОЈ ПООЧИМ ЈЕ КУКАВИЦА!

!

ХА! ХА!

ПОПАЈ НИЈЕ КУКАВИЦА!

ДУМ

ЈЕСИ Л' МУ РЕКАО ДА ДАНАС ИДЕМО НА ПЕЦАЊЕ?

!

ХУ! КАКВА ФАМИЛИЈА!

3-27

BUD SAGENDORF

© King Features Syndicate, Inc., 1977. World rights reserved.

Један од последњих снимака бившег »кума« дон Карла Гамбина

КРВАВО ПРОЛЕЋЕ »КОЗА НОСТРЕ«

Сувише примитиван: Анијело Делакроче

»Босови« га не воле: Кармине Галанте

Ко ће постати кум?

У ПОДЗЕМЉУ НЬУЈОРКА, ЧИКАГА И САН ФРАНЦИСКА ОДВИЈА СЕ, КАЖУ, НАЈЖЕШЋИ ОБРАЧУН МЕЂУ ГАНГСТЕРСКИМ ГЛАВЕШИНАМА ОД ВРЕМЕНА АЛ КАПОНЕА И РАТА »ПЕТ ПОРОДИЦА«.

У марту ове године редакције неколико најтиражнијих њујоршких дневних листова телефоном су обавештене да је после четири месеца неизвесности мафија добила „новог „кума“ — свог врховног вођу. То је Кармине Галанте, човек условно пуштен из затвора пре три године, „птичица“ добро позната америчкој полицији. Наравно, овако сензационална вест појавила се већ следећег јутра на ударним ступцима, а убрзо су је пренеле и многе новине широм света. Да би се врло брзо испоставило како је то била — обична „патка“! Лаж, по свој прилици смишљена у противничком табору, то јест у кругу другог озбиљног претендента на мафијашки престо, бившег плаћеног убице и човека којем полиција ништа не може, Анијела Делакрочеа.

Од марта месеца наовамо одвија се невиђено крвопролиће у мафијашким центрима Њујорка, Чикага и Сан Франциска, највеће, можда, од времена Ал Капонеа и прохибиције. По томе се врло лако може закључити да рат око „кумства“ још траје и постаје све жешћи. Многи верују да ће се окончати тек када се један од претендената — буде нашао под земљом. А у међувремену, јавио се и трећи, млад гангстер из Чикага, којег, због изузетне окрутности чак и за мафијашке прилике, полиција назива животињом: Џемс Торело.

Ко ће од ове тројице наследити бившег кума дон Карла Гамбина (по којем је и снимљен чувени филм са Марлоном Брандом и Ал Пачином), преминулог у новембру прошле године, треба да одлучи „Комисија“ од дванаест мафијиних „босова“. А дотле, нечујно обављају свој крвави посао „колтови“ калибра 22 са пригушивачем.

МАФИЈА ЗГРЋЕ МИЛИЈАРДЕ

Кажу за дон Карла да је био последњи кум у црном оделу на два реда дугмади, добро нам познатом из старих и нових филмова о овој највећој америчкој криминалној организацији. Међутим, ако се декор и протумачење, ако мафијаши више не носе гломазне машинке као двадесетих година овог века, него користе савршеније и мање оружје, све друго остало је потпуно исто као што је било у време када је на неком од исељеничких пароброда почетком века први кум кренуо из сицилијанског села Кастеламаре у далеки Нови свет.

Тако је и данас мафија искључиво италијанска организација. Сна броји око 5000 чланова, махом сицилијанског порекла, а подељена је у 26 породица. Од тога 5 живе у Њујорку, углавном у четврти која се зове „Мала Италија“.

Међутим, упркос свим унутрашњим потресима у којима је страдало већ кожна колико мафијаша, упркос гоњењу полиције, ова организација никако да ослаби. Данас јој, кажу, послови иду боље него икад! А мафија се бави свим што доноси новац. Јавна је тајна да се у њеним рукама налази огроман број фабрика и предузећа која послују на сасвим легалан начин — како би послужила као покриће за оне друге послове, недозвољене и много уносније.

У такве спада штампање и растурање књига, часописа и филмова сумњиве садржине, па држање коцкарница и кладионица, шверц цигарета, кафе, оружја, дроге... Тешко је и набројати све у шта је мафија уплела своје веште прсте. А профити које из тога извлачи граничe се са фантастичним! Само у држави Вашингтон, према неким званичним подацима, она остварује годишњи приход од 45 хиљада милијарди лира! Поређења ради, највећа америчка петролејска компанија оствари — 2500 хиљада милијарди лира за дванаест месеци.

Стога и није чудно што толико дуго већ није изабран нови кум, човек који у својим рукама држи све конце ове моћне организације. Сваки од тројице кандидата има доста услова да се попне на чело мафије. Али — и доста особина које „Коза нострa“ не трпи!

ТЕРОР ЧИКАШКЕ »ЖИВОТИЊЕ«

Прича се да је стари дон Карло Гамбино био кум који је знао за милост. Ако би неко направио грешку, по мафијиним неумољивим законима, зна се шта она повлачи. Међутим, дон Карло је обично наређивао:

— Упозорите га!

Кармине Галанте, човек који настоји да буде неупадљив, па се често преоблаич у свештеника, друкчије је нарави. Он обично наређује:

— Уклоните га!

Мафији то не смета. Њој не одговара што је Галанте на условној слободи и што му је полиција стално за петама. За разлику од Анијела Делакрочеа, који на души носи ко зна колико вешто изведених „уклањања“ и који је у затвору одлежао само неколико година — због утаје пореза. Али, за њега кажу да је одвећ неотесан! Појављује се на улицама као да чика судбину, упадљиво, увек у пратњи до зуба наоружаних „горила“. Летује на Хавајима и, уопште, понаша се — изазовно.

А трећем кандидату једина је мана — што није из Њујорка. Јер, до сада увек је кум био биран из неке од пет породица. Ако би ове године то постао Џемс Торело,мафија би прекршила традицију! Па ипак баш чикашка „животиња“ има велике изгледе, јер, кажу, дошло је време када се ни у „Коза ностри“ не поштују више јужњачки патријархални закони по којима је до сада биран кум. Данас то постаје онај ко уклони противнике!

Са Џемсом Торелом чак и ФБИ, америчка федерална полиција, има лоше искуство! Кажу да су његови телохранитељи једном открили у Тореловом стану два агента ФБИ који су уграђивали микрофон у његов телефон. „Бос“ их је тада натерао да прогутају магнетофонске траке које им је нашао у џеповима.

А на тракама које је полиција успела доцније да сними прислушкујући његове разговоре могла су се чути Торелова наређења како да се уклони известан „противник“. Објаснио је својим људима да га убаце у глисер, одјезде на пучину код Мајамија у Флориди и тамо, далеко од погледа,раскомадају и баце морским псима...

Другом приликом Торело се некоме хвалио како је натерао „птичицу да пропева“:

„Обесили смо га о куку и боцкали струјом. Поливали смо га водом да би боље деловало. Издржао је три дана, али требало је чути те урлике!..“

Амерички судови магнетофонске траке не прихватају као доказни материјал и тако је рука правде крат ка када је реч о Џемсу Торелу, а тако је и са осталим крупним вођама мафије. Сведоке је немогуће при добити због тога што нико, ни по цену злата, није луд да ода тајне „Коза ностре“ — страхујући од њене „вендете“, освете. Полиција углавном немоћно шири руке. А мафија и даље хара Америком, од атлантских до пацифичких обала.

М. К.

ВЕЛИКИ СТРАХ

ЈА САМ МОЈ ДРУГ

ШТА ВРЕДИ ДА СЕ ВАЈДИЋ И ЈА ПРЕОБУЧЕМО КАД НЕМАМО АМА БАШ НИКАКВЕ СЛИЧНОСТИ СЕМ ЦРНЕ КОСЕ — МИСЛИО САМ НЕКОЛИКО МИНУТА ПРЕ ЧАСА БИОЛОГИЈЕ.

Тог априлског дана 1974. године пошао сам у школу безбрижан мислећи више на фудбал и кошарку у школском дворишту, јер нисам очекивао да нешто одговарам тога дана. Први час имали смо физичко васпитање и када смо се окупили на игралишту, сазнао сам да професор биологије није ту па четврти час нећемо ни имати. Прерано смо се обрадовали — ускоро су нас обавестили да ће га замењивати његова супруга, такође професор биологије, и испитивати нас. Гунђали смо, бунили се и панично листали свеске да бар нешто поновимо. Ја, додуше, нисам имао разлога да се плашим јер сам већ имао оцену из овог предмета, али моји другови који нису одговарали и те како су дрхтали.

За време великог одмора пришао ми је један друг и замолио ме да одговарам уместо њега ако га професорка прозове.

— **Помози ми, молим те, сигурно ће да ме пита јер немам ниједне оцене** — почео је да ме наговара.

— **Не буди луд** — бранио сам се ја — **како да одговарам кад нисам ништа учио, знаш да ме је професор питао прилично давно.**

— **Ма немој да се изговараш кад сигурно знаш више од мене! Лепо ћемо да се преобучемо и она ништа неће приметити** — био је упоран.

— **Знаш шта, Вајдићу,** — рекао сам му — **ако нас открију, избациће нас из школе, обојицу.**

НИКОМ НИ РЕЧИ

— **Буди друг, па ти сигурно нећеш добити јединицу** — почели су на крају да ме наговарају и ја сам пристао, али под условом да о томе ником не причају, ни код куће ни у школи.

Шта вреди да се преобучемо кад Вајдић и ја немамо ама баш никакве сличности, осим црне косе, мислио сам док сам облачио његову одећу. Био сам од њега виши десетак сантиметара, имали смо сасвим различите фризуре, он је и наочаре носио.

Али, за неколико минута ја сам променио фризуру, ставио наочаре чудно жмиркајући и почео да се преслишавам. Када је зазвонило за почетак часа, сви смо били пред вратима кабинета очекујући професорку. Ускоро је дошла, откључала кабинет и чим је села за сто, латила се дневника. Пришао је један друг Винцековић, и замолио да га пита како би поправио оцену.

— **Иди на место, мораш одговарати код свога професора** — одговори му она и даље листајући дневник.

Пажљиво смо бројали странице, јер одавно смо знали где се ко налази. Одједном застаде:

— **Вајдићу, изволи у прву клупу!**

Устао сам и кренуо полако напред. На лицима мојих другова видим да су уплашени колико и ја, али сви ме ипак храбре показујући ми стиснуте палчеве. Они најближи обећавају да ће нешто дошапнути ако запнем.

— **Хајде, Вајдићу, кажи ми нешто о протеинима** — било је прво питање.

Збуњено је погледам и кажем да то нисмо обрадили, што је цело одељење потврдило и то у сав глас. Испричали смо професорки шта смо учили и следеће питање које ми је поставила било је о

коштаном ткиву, крви и нешто о бубрегу. Одахнуо сам и почео да одговарам.

ПРОФЕСОР СЕ ВРАТИО

Вајдић је у међувремену, када је видео да не знам одговор на постављено питање, изашао из одељења, а ја сам сав срећан као из рукава, и готово у једном даху испричао све што сам знао о крви, коштаном ткиву и бубрегу. Радовао сам се као дете очекујући да ћу добити најмање тројку и заиста спасти Вајдића.

— **Добро, добро, Вајдићу, седи...** — рече ми професорка узимајући оловку да запише оцену.

И баш тада неко покуца на врата. Окренусмо се сви слутећи оно најгоре. Наш професор се вратио! Осетио сам само како ми се врти у глави и низ леђа слива зној. Руке ми се тресу и да то нико не би приметио, хватам се за сто. Из све снаге трудио сам се да, колико-толико, задржим миран, равнодушан израз лица, али када је професор упутио своју супругу шта ради, пожелео сам у том тренутку да у земљу пропаднем.

— **Ево, испитујем Вајдића...** — поче она, али се тада јави Винцековић:

— **Ја бих желео да поправим оцену, можете ли ви, друже професоре, да ме испитате?**

— **Питаћу те, не брини ништа, седи само.**

Ускоро је професорка изашла и Винцековић је већ био спреман да одговара. Одахнуо сам мислећи да је све прошло, али дневник је још био отворен код Вајдићевог имена.

— **Чудно, моја жена је питала Вајдића, а није забележила оцену. Па, где је он?** — пита професор и погледом прелете преко нас.

— **Напољу је!** — одговоримо сви углас.

Никада ми није било јасно како се задовољио овим одговором. Тек, Винцековић је поправио оцену, а ја сам му, срећан што се тако завршило, све време дошаптавао. После часа је дошао Вајдић и, за сваки случај, пажљиво забележио питања на која сам, уместо њега, одговарао.

Дуго сам се плашио часова биологије и невољно одлазио у кабинет. Чини ми се, ипак, да за све ово није сазнао нико сем нашег разредног старешине. Испричали смо му све следеће године, на крају четвртог разреда гимназије.

Дубравко Кукоља,
студент,
Ладислава Вежића 2
Вараждин
(Хонорар: 250.— дин.)

НЕСВРСТАНИ СВЕТ

ЛИБИЈСКА ЏЕМАХИРИЈА

МОРЕ ПОД ПУСТИЊОМ

Социјалистичка Народна Либијска Арапска Џемахирија заузима око 1,759.540 квадратних километара а процењује се да је 1973. године ту живело само 2,210.000 становника. Становништво је неједнако распоређено, па се рачуна да око 2/3 Либијаца живи у кругу пречника 20 километара, у чијем је центру главни град Триполи.

● У средњем веку на подручју ове државе цветала је арапска култура, али је доласком Турака истиснута. Почетком 20. века Италијани потискују Турке, а од 1912. године почиње организовани отпор либијског народа. Када је десет година касније у Италији на власт дошао Мусолини, колонизатори немилосрдно почињу да експлоатишу становништво, а све побуне у крви угушују. У борбу против фашиста улази уједињено сељаштво и домаћи феудалци, али и њихов отпор остаје без успеха. За време другог светског рата земља је била опустошена, јер су се на њеном тлу водиле највеће операције савезничких и осовинских сила у северној Африци. После рата велике силе су земљу раскомадале, па је један део Либије припао Великој Британији, а други је пот пао под француску управу.

● Одлуком Генералне скупштине ОУН 1950. године Либија је добила независност и проглашена за Уједињено Краљевство Либије. Све до 1964. када је почела интензивна експлоатација нафте, земља је била неразвијена и живела од помоћи Велике Британије и САД. Помоћ је, заправо, била накнада либијском краљу Идрису I за војне базе које су ове земље имале у Либији. У то време притисак прогресивних снага почиње да јача, мада се краљ обрачунава са противницима режима. Тада је армија имала само 15.000 људи, али добро плаћених, а њен официрски кадар био је регрутован из кругова блиских монархији. Управо због тога нико није очекивао никакву акцију армије, а режим се сматрао стабилним. Али, 1. септембра 1969. године, млади пуковник Моамер ел Гадафи стао је на чело Већа револуционарне команде Либије, преузео власт у земљи, свргнуо краља, распустио и укинуо све институције старог монархистичког режима. У тренутку доласка на власт ниједан од његових официра није био старији од 27 година.

● Подаци из 1975. године показују да су у овој земљи откривене огромне резерве нафте које износе око 3.492 милиона тона и 750 милијарди кубних метара плина. До средине 1975. године изграђено је шест погона за прераду нафте и производњу течног плина.

● Ова земља има изгледа да постане велики произвођач хране и осталих пољопривредних производа! У најужаренијем пустињском подручју Сахаре, у покрајини Фезан, пронађене су под песком огромне резерве слатке воде, чије је коришћење, захваљујући савременој технологији, релативно једноставно и јевтино. Процењује се да у подручју оазе Куфра резерве подземне воде износе 700 милиона кубних метара и то на само 35 метара дубине.

● У тренутку када је постала независна, у овој држави налазило се само 11 факултетски образованих људи. Данас, на универзитету у Бенгазију и Триполију, школује се велики број студената. При универзитетима почињу да се стварају и разне научне установе које ће поспешити друштвено-економски развој земље.

● Одмах после револуције укинуте су све стране војне базе, а из неких привредних делатности странци су потпуно искључени. Социјалистичка Народна Либијска Арапска Џемахирија је успоставила дипломатске односе са већином земаља света. Залаже се за политику несврставања и невезивања за блокове, као и за чврсто арапско јединство. Почев од Каирске конференције (1964. године) учествовала је на свим досадашњим конференцијама несврстаних.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК ЈЕ ПРИПРЕМИО ЗА ВАС

ВАШ ОМИЉЕНИ ЈУНАК И СТАРИ ЗНАНАЦ СА ТВ ЕКРАНА

пера детлић

У БОГАТО ИЛУСТРОВАНИМ СЛИКОВНИЦАМА ВЕЛИКОГ ФОРМАТА

ЋИРИЛИЦОМ И ЛАТИНИЦОМ ПО ВАШЕМ ИЗБОРУ

ДОЖИВЉАЈИ ПЕРЕ ДЕТЛИЋА I—III
ПЕРА ДЕТЛИЋ И ГУСАРСКО БЛАГО
ПЕРА ДЕТЛИЋ И ВУК
ПЕРА ДЕТЛИЋ И МЕДА ДРВОСЕЧА

Први пут на нашем језику појављују се ове књиге-сликовнице о Пери Детлићу, његовим сестрићима и пријатељима, о њиховим пустоловинама и доживљајима.

НАЈЛЕПШИ ПОКЛОН ЗА ВАШЕ НАЈМЛАЂЕ!

Књиге су штампане ћирилицом и латиницом, илустроване од прве до последње странице у боји!

ЋИРИЛИЦА (екавско издање): у луксузном тврдом пластифицираном повезу по цени од 210 динара за све три књиге-сликовнице.

ЛАТИНИЦА (ијекавско издање у сарадњи са сарајевском »Свјетлошћу«): у брошираним (биндаком) корицама, лакираним и каландрираним по цени од 150 динара за све три књиге.

СЛИКОВНИЦЕ ПЛАЋАТЕ ПОШТАРУ КАД ВАМ ИХ ДОНЕСЕ!

Комплете ДОЖИВЉАЈИ ПЕРЕ ДЕТЛИЋА (I—III књига) можете добити ако испуните наруџбеницу, залепите на полеђини дописнице и пошаљете на адресу: »Политикин забавник«, Македонска 29, 11001 Београд

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем ДОЖИВЉАЈЕ ПЕРЕ ДЕТЛИЋА I—III ЋИРИЛИЦОМ — ЛАТИНИЦОМ (непотребно прецртати) које ћу платити поштару када ми донесе комплет на адресу.

(Име, очево име и презиме)

(Поштански број и место)

(Улица и број стана)

(Потпис купца)

ЛП 5650 BARRY WHITE: IS THIS WHATCHA WONT — пет нових композиција популарног певача. Цена 71,00 дин.

ЛП 5616 THE BROTHERS JOHNSON: LOOK OUT FOR 1 (Потражи број 1) — девет композиција, између осталих: I'll Be Good To You, Come Together, The Devil... Цена 71,00 дин.

ЛП 5646 HAWAII, избор композиција са чаробних Хавајских острва изводе оркестри и ансамбли домородаца. Цена 71,00 дин.

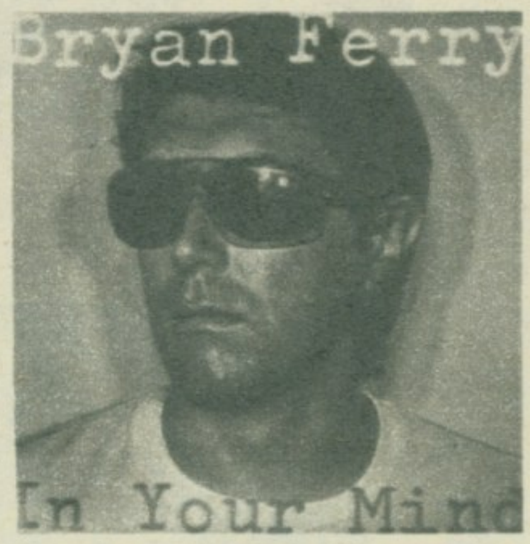

ЛП 55 5638 BLACK SABBATH: TECHNICAL ECSTASY (Техничка екстаза) са композицијама: Back Street Kids, You Won't, Gupsy и још шест квалитетних нумера. Цена 71,00 дин.

ЛП 5667 DANA — LOVE SONGS FAIRYTALES и композиције I Love How You Love Me, All My Loving, Rose Garden, Over The Rainbow... Цена 71,00 дин.

ЛП 5674 BRYAN FERRY — IN YOUR MIND, бивши члан групе »Roxy Music« са својим соло-албумом: One Kiss, This Is Tomorrow, Tokyo Joe... Цена 71,00 дин.

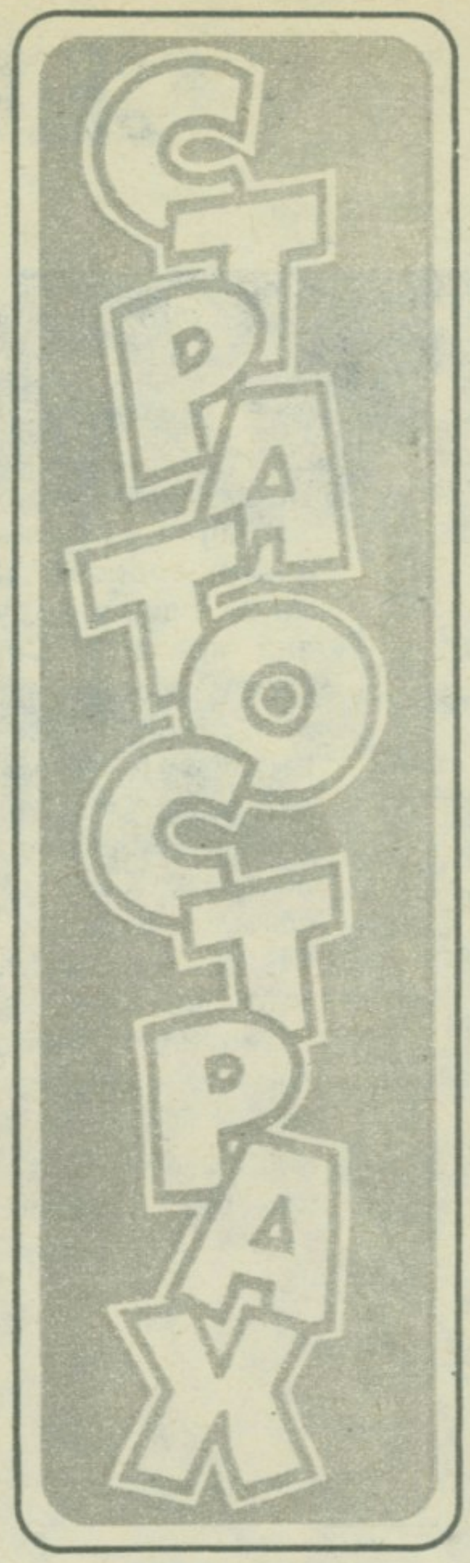
ЛП 5634 TANGO FESTIVAL — Роберт Столц са својим оркестром изводи најпознатије композиције у танго ритму: Jalousie, Ole Guapa и још њих десет. Цена 71,00 дин.

ЛП 5623 GLORIA GAYNOR i Let's Make A Deal, Be Mine, Talk, Talk, Talk, са још пет добрих композиција. Цена 71,00 дин.

ЛП 5659 PACO DE LUCIA: ENTRE DOS AGUAS (Између две воде), наслов је ЛП-ија чувеног шпанског гитаристе. Један од познавалаца музике рекао је за Пака: „Има и било је доста правих талената, фламенко гитариста, али заиста само је један Пако де Лусиа.“ Цена 71,00 дин.

5670 NASHVILLE — музика из истоименог филма Роберта Алтмана.

5673 PAUL MURIAT са својим великим оркестром изводи хитове Битлса: Hey Jude, Girl, Let it be, Michele, Lady Madonna... и још седам композиција ненадмашних „буба“. Цена 71,00 дин.

ЛП 5628 STEELY DAN: THE ROYAL SCAM — Kid Charlemagne, Haitian Divorce Sing In Stranger... Цена 71,00 дин.

ЛП 5669 PETER GABRIEL — бивши певач групе „Генесис“, снимио је добар, кажу стручњаци, први соло-албум. Цена 71,00 дин.

ЛП 55 5633 TANGERINE DREAM: STRATOSFEAR, познати трио изводи композиције на електронским инструментима. Цена 81,50 дин.

ЛП 4349 JIMMY SMITH: BLUESMITH — са изванредним оргуљашем Цими Смитом чез композиције изводе Херби Хенкок, Лени Вајт... Цена 71,00 дин.

RTB RTB RTB RTB RTB

Не желећи да заостаје за збивањима у свету модерне музике, Политикин забавник пружа својим читаоцима нову прилику да у свој дом унесу грамофонске плоче са хитовима најпопуларнијих и најпризнатијих певача и ансамбла. Пол Мориja, Кејт Емерсон, Ив Монтан, Луј Армстронг, Чик Кореја, Ерик Клептон, Џемс Браун, АББА, Битлси, Демис Русос, Бродер Бенд, Миреј Матје... представљају се не само својим већ класичним композицијама већ и оним које су тек почеле да се окрећу на радио-програмима.

Ово је могућност да по врло популарним ценама обогатите своју дискотеку плочама савремене поп, блуз и рок музике. Цена плоча на једној наруџбеници, међутим, не сме бити мања од 100 динара јер трошкове паковања и поштарине не сносите ви. Потребно је само да попуните наруџбеницу и пошаљете је на нашу адресу и плоче ће вам стићи кући.

ПЛОЧЕ ЋЕТЕ ПЛАТИТИ ПОШТАРУ КАД ВАМ ИХ ДОНЕСЕ, ПОУЗЕЋЕМ!

ЛП 5660 RICK WAKEMAN: WHITE ROCK (Бела стена) — музика са Зимских олимпијских игара у Инсбруку (из документарног филма), за сваку спортску дисциплину посебна композиција. Цена 71,00 дин.

2 ЛП 5661/62 STATUS QUO — дупли албум једне од најпопуларнијих светских група снимљен уживо. Цена 146,50 дин.

ЛП 4363 THE TRIO: Оскар Питерсон, клавир, Нил Педерсон, бас, и Џое Пас гитара — пет изузетних нумера. Цена 71,00 дин.

ЛП 5626 DISCO CONNECTION: ISAAC HAYES MOVEMENT: The First Of Forever, Vykkli, Disco Shuffle, Aruba... Цена 71,00 дин.

ЛП 4364 THE DAVE BRUBECK QUARTET са нумерама St. Louis Blues, African Times Suite, Take Five... Цена 71,00 дин.

ЛП 5627 B.B. KING: LUCILLE TALKS BACK (Лусил одговара), албум са насловном композицијом. Ту се, поред осталих, налазе When I'm Wrong, Have Faith... Цена 71,00 дин.

ЛП 55 5631 RAINBOW: RISING — са Ричијем Блекмором као вођом, бившим гитаристом »групе »Deep Purple«. Цена 81,50 дин.

ЛП 5620 VAN MCCOY, победник „Греми“ фестивала 1975. за најбољу инструменталну поп-представу: Jet Setting, Party, African Symphony... Цена 71,00 дин.

ЛП 55 5637 RINGO'S — ROTOGRAVURE: соло албум Ринга Стара, бившег бубњара Битлса. Свирају Пол Макартни, Џон Ленон, Ерик Клептон... Композиције Hey Baby, Pure Gold, Lady Gaye... Цена 81,50 дин.

ЛП 55 5630 THE CRUSADERS — THOSE SOUTHERN KNIGHTS (Јужни витезови) са шест изузетних композиција. Цена 81,50 дин.

ЛП 5668 THE STEVE GIBBONS BAND: Wild Flowers, Mr Jones, Please Donts Say Goodbxe... Цена 71,00 дин.

ЛП 5677 JIMMY SMITH: SIT ON IT! — изванредне композиције у познатом блуз маниру. Цена 71,00 дин.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК
11001 БЕОГРАД, МАКЕДОНСКА 29

НАРУЏБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО неопозиво наручујем плоче под бројевима: _____

за укупну суму од _____ динара коју ћу платити поштару кад ми их донесе (поузећем).

_____
(Презиме, очево име и име)

_____
(Поштански број и место)

_____
(Улица и број)

_____ _____
(Датум) (Потпис, број и место изд. личне карте)

У случају спора признајем надлежност Првог општинског суда у Београду.

Наруџбеницу читко попунити, налепити је на дописницу и послати на горњу адресу.

★★★★★★★★★★ СЕМАФОРИ НА В

Светионици су данас саставни део обавезне поморске расвете а граде се на најистакнутијим и најопаснијим тачкама на обали, на острвима и гребенима, како би поморцима служили за оријентацију, и то и ноћу и дању.

Сматра се да је прва кула светиља био чувени Александријски светионик, једно од седам светских чуда, који је подигнут око 280. године пре н.е. на острву Фаросу испред луке Александрије, у Египту. По њему се куле светиље називају и фароси.

На старим светионицима ноћу су гореле ватре које су се палиле на платформи на врху куле. Тек почетком нашег века, после низа експеримената и перипетија, на њима су синуле прве електричне сијалице. На оним већим данас се употребљавају електричне сијалице од 3000 до 4000 вати, а на циновским океанским горе сијалице и од 6000 вати и дају интензитет од око 8 милиона свећа! Најновије достигнуће су сијалице испуњене гасом ксеноном велике грајности. Међутим, оне су монтиране на реалтивно малом броју светионика јер захтевају посебну конструкцију.

Интервали окретања и пуштања светлосних снопова морају код сваке куле светиље да буду различити како би поморци могли одмах и јасно да разликују поједине светионике.

Да би се светлост видела на што већој удаљености, у сваком светионику постоји сложен оптички систем призми и сочива који концентришу светлосне зраке. Овај систем се окреће сталном брзином помоћу сатног механизма на утег који се на челичном ужету спушта кроз средину куле. Светлост и брзина подешавају се нарочитим регулаторима а аутоматски алармни уређај упозорава светионичара чим се механизам заустави или поквари.

Домет светионика зависи од јачине светлосног извора, боје светлости, удаљености хоризонта, временских прилика... Најважнији светионици светле белом светлошћу која се ноћу најбоље види. Светлост може да буде и црвена и зелена, али тада има мањи домет. Црвена је најчешће знак изоловане опасности, али се употребљава на улазима и морским пролазима као знак леве обале. Зелена светлост је знак десне обале за брод који улази у луку с пучине. Да би пловидба била што сигурнија, прихваћено је, као међународно, правило адмирала Росела да међусобни размак великих светионика мора да буде такав да брод пре него што изиђе из видокруга једног мора ући у видокруг другог.

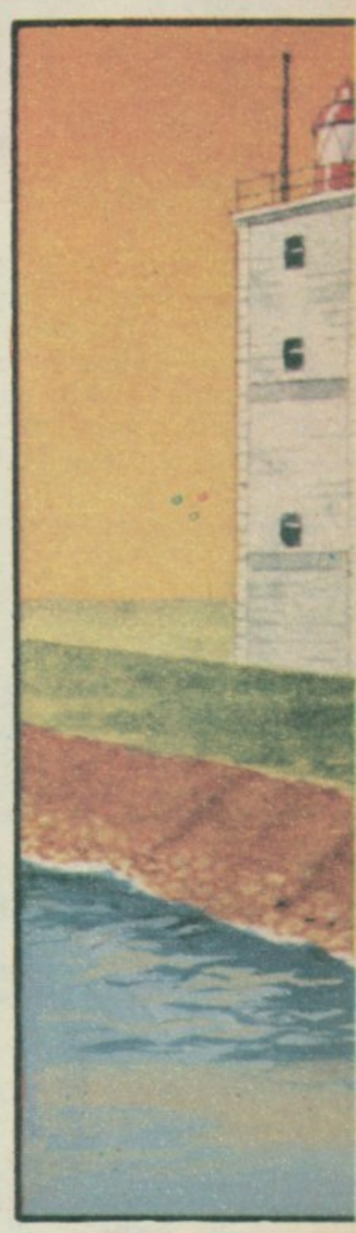

изграђен на стени, од гранитних блокова: 1) Цистерна за свежу воду 2) Улазна врата 3) Спремиште

Светлости 9) Пиштаљка којом се дају сигнали у магли 10) Бриљантно бела светлост окружена покретним оптичким сочивима, која дају сноп светлости јачине 700.000 свећа. Светлост је видљива на 18 миља а емитује се сваких неколико сенунди.

Холандски светионик подигнут на полдеру, земљи која је отета од мора.

Ротсенд светионик у Ривер Весеру, у СР Немачкој, сагрђен у виду челичног цилиндра са кесоном на крају. Овакви светионици грађени су тако што је из кесона исисаван песак и цилиндар је лагано тонуо у песак, док не би дошао до жељене дубине, а онда би се читава унутрашњост цилиндра испунила бетоном. После тога зидао се горњи део торња.

Модерни светионици имају, углавном, аутоматизована уређаје, међутим, они не могу увек да функционишу без светионичара. Осим руковања и одржавања светионика ови људи, чији је живот тежак и усамљен — нарочито у олујним ноћима, баве се и разним другим пословима као што је вођење метеоролошких књига, надзор риболова и низ других.

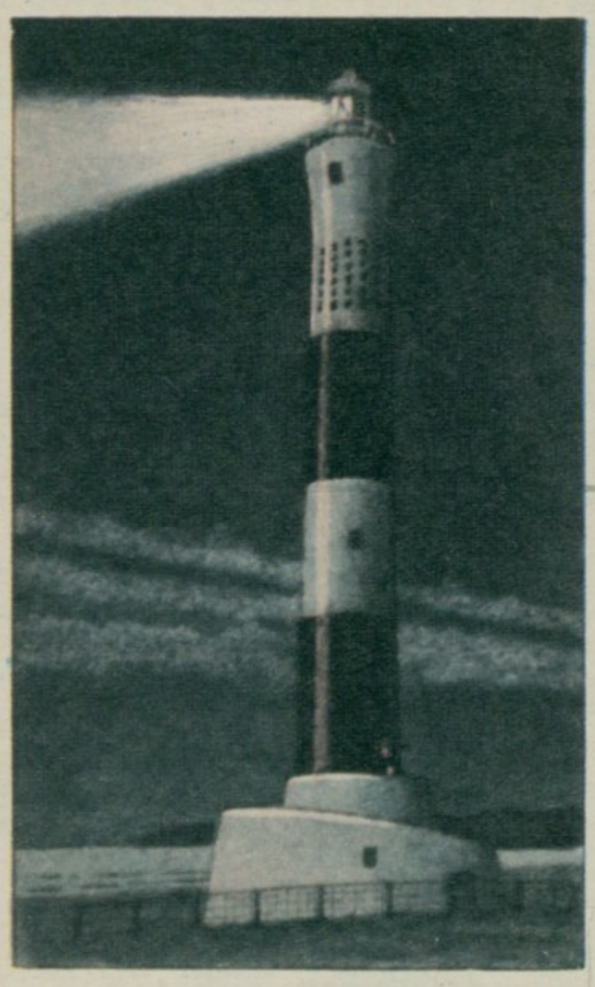
И на нашој обали, због велике разуђености, морао је да се подигне велики број светионика. Први је сазграђен Шкрда, 1810, затим Велики Лошињ 1812, па Градина 1819... Данас их има око 500.

На сликама су дати разни типови светионика, старији (слика 1, 2, 3) и модерни (слике 4, 5, 6). Неки од старијих и данас користе уље као извор светлости.

...ОДИ

МИЛИОНИ ОКЕАНСКИХ БАКЛОЈИ

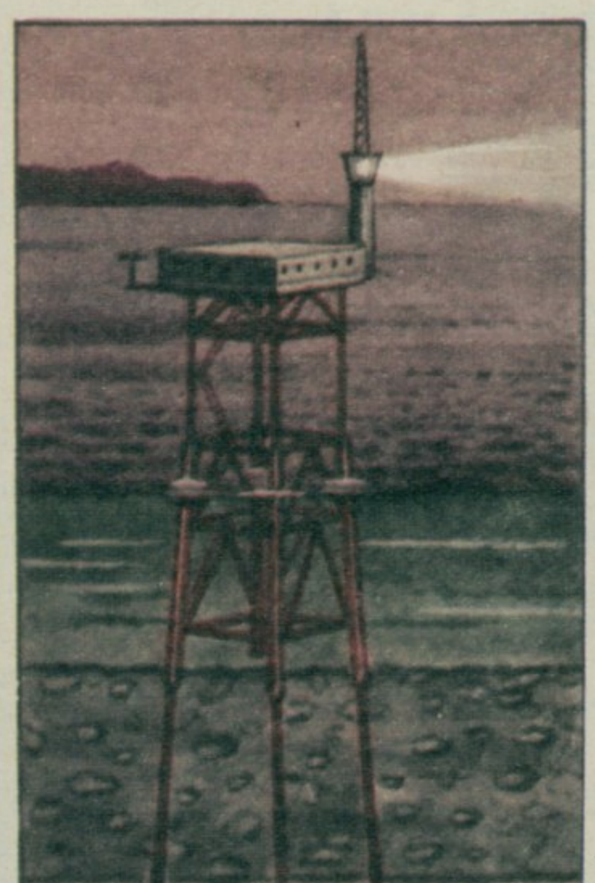

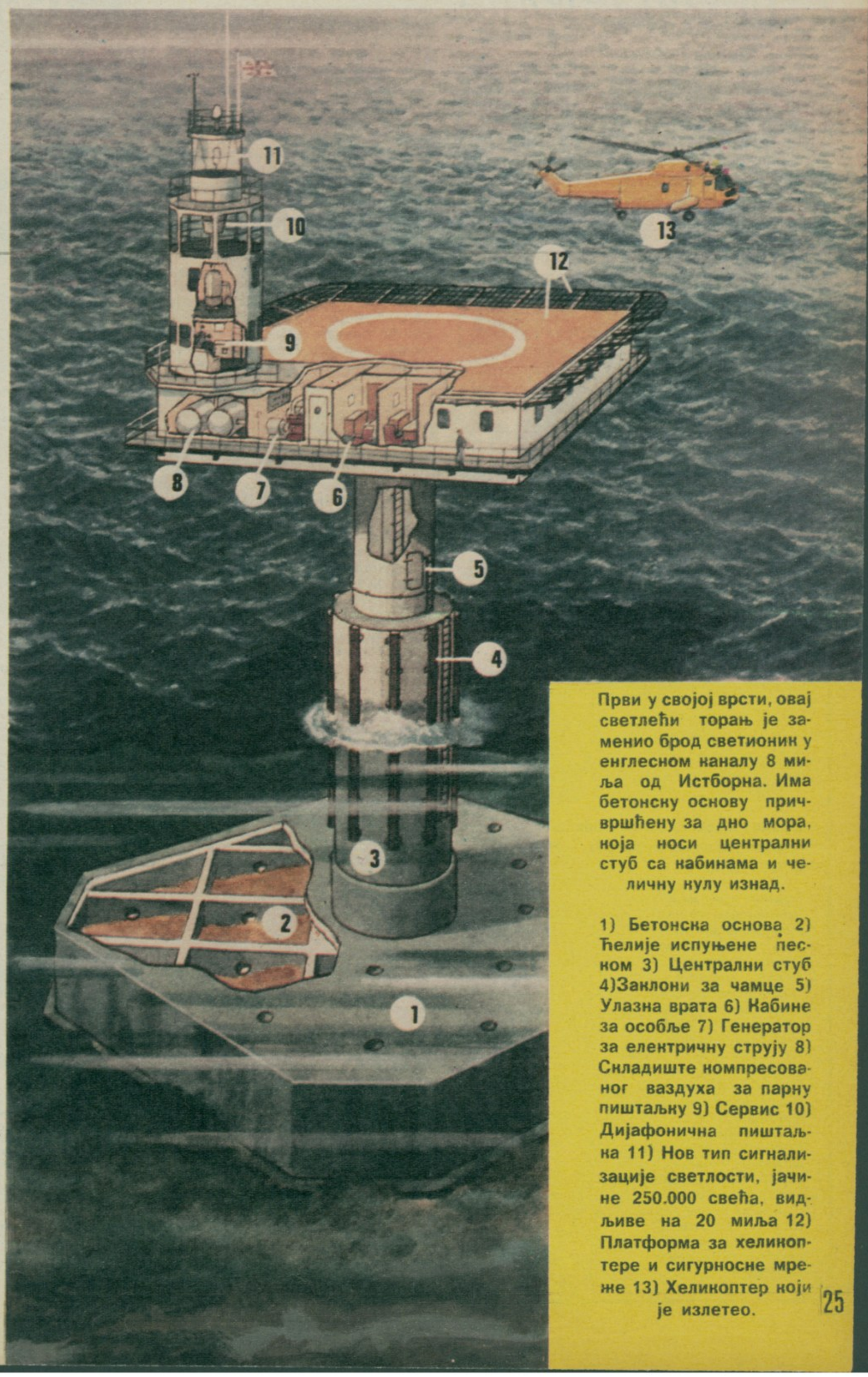
Обалски светионик у Дангенису, у Кенту, један је од најсавременијих у свету: има најновије гасно-електричне лампе и уграђену пиштаљку за маглу која се чује на удаљености од 8 миља.

Базардс Беј светионичка станица, Масачусетс, САД, светионик сличан сојеници, усидрен у стени око 60 метара испод морске површине, са платформом за хеликоптере.

Први у својој врсти, овај светлећи торањ је заменио брод светионик у енглесном каналу 8 миља од Истборна. Има бетонску основу причвршћену за дно мора, која носи централни стуб са кабинама и челичну кулу изнад.

1) Бетонска основа 2) Ћелије испуњене песком 3) Централни стуб 4)Заклони за чамце 5) Улазна врата 6) Кабине за особље 7) Генератор за електричну струју 8) Складиште компресованог ваздуха за парну пиштаљку 9) Сервис 10) Дијафонична пиштаљка 11) Нов тип сигнализације светлости, јачине 250.000 свећа, видљиве на 20 миља 12) Платформа за хеликоптере и сигурносне мреже 13) Хеликоптер који је излетео.

ЗУМ-СЦЕНА

ПРО АРТЕ

Ове јесени навршиће се десет година успешног живљења и рада једне од најпопуларнијих домаћих вокално-инструменталних група, ансамбла ПРО АРТЕ. Ова група, која је увек обраћала пажњу на квалитет, предвођена певачем изузетних квалитета Владимиром Савчићем — Чобијем, једна је од ретких коју публика с одушевљењем прима. Чобија, чије песмице певају како деца тако и одрасли, готово сви знају. Када се говори о јубилеју овог састава не сме се изоставити Ђорђе Новковић, аутор готово свих хитова групе.

Група данас има пет чланова. Поред гитаристе Бењамина Станића ту је и бас-гитариста Слободан Н. Ковачевић, аутор свакако највећег хита, композиције „Лола" која је снимљена и у неким другим земљама. Ту су затим оргуљаш Јосип Јурић, бубњар Звонимир Рихтер и вокални солиста Владимир Савчић — Чоби.

Адреса: Владимир Савчић-Чоби, Иве Лоле Рибара 15, Београд.

Чоби, који је са породицом живи у Београду, рођен је 6. јуна 1948. године у Сарајеву. Каријеру је почео као бубњар у групи ЧОБИ И ЊЕГОВЕ СЕНКЕ, затим је свирао са ЧИЧЦИМА, да би после сусрета са Ђорђем Новковићем 1968. основао ПРО АРТЕ, групу са којом је до данас освојио више десетина златних и сребрних плоча и велики број фестивалских награда.

Овога лета група ће одржати низ концерата у далматинским градовима, да би се у септембру одмарали на Крку и припремали материјал за нови ЛП којим ће бити обележена десетогодишњица успешног рада.

За хит недеље одабрали смо композицију „Јасмина" која је досад продата у више од 50000 примерака.

ПЕСМА за ову недељу

Музика и текст: Ђорђе Новковић
Изводи: Владимир Савчић — Чоби и ПРО АРТЕ

Јасмина, душо моја,
Јасмина, цвијете мој
Моја давна љубави
моја младости, Јасмина.
Јасмина, душо моја,
Јасмина, цвијете мој
пјесмо мојих прољећа
мог детињства, Јасмина.
Сјећаш ли се оних дана,
оних дана јоргована
кад смо за те цвијеће крали
под прозором уздисали?
Сјећаш ли се оних поља
у прољеће процветалих
и авлија и сокака
наших првих састанака?
Сјећаш ли се оних дана,
оних дана јоргована
кад смо за те цвијеће крали
под прозором уздисали?
Сјећаш ли се оне башче
где смо тајно долазили
где смо своју младост пили
први пут се пољубили,
ЈАСМИНА?

ЈАДРАНКА СТОЈАКОВИЋ

Многи не знају да је популарна певачица из Сарајева ЈАДРАНКА СТОЈАКОВИЋ — сликар. Завршила је средњу школу за примењену уметност и прошле године имала је неколико самосталних изложби по Босни и Херцеговини и Србији. То су скице под називом „Записи са путовања" које су настале у време Јадранкиног гостовања по Совјетском Савезу. „Уживам да шетам и посматрам природу", рекла нам је Јадранка. „Тако су и настале моје скице".

Јадранка тренутно припрема материјал за ЛП који би требало да изиђе у септембру. Поред Јадранке аутори су Мери Цетинић, Корнелије Ковач, Арсен Дедић, Кемал Монтено, Аца Миловановић..." Ја певам и свирам за оне који могу да осете моју музику. Обраћам велику пажњу на речи јер је и текст веома важан. Мислим да ни издалека нисам дала оно што могу" каже Јадранка, „и највећа жеља ми је да снимим добар ЛП".

НОВЕ ПЛОЧЕ ПГП RTB

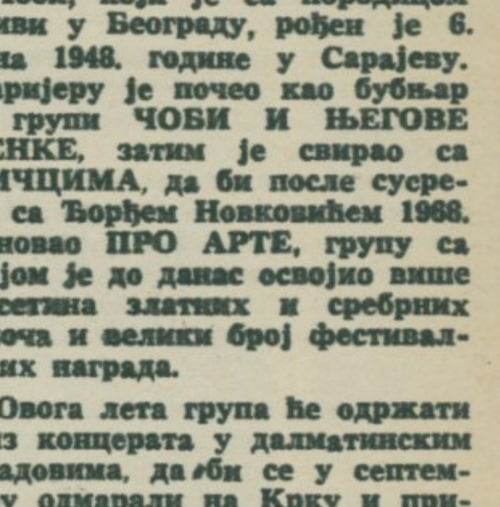

БЕТИ ЂОРЂЕВИЋ

У издању продукције плоча Радио-телевизије Београд појавила се недавно још једна плоча с Београдског пролећа. То је сингл Бети Ђорђевић на коме су се нашле две нумере: „Једна љубав стара" коју је компоновао Боба Стефановић, и „Бол".

ЗЛАТКО ПЕЈАКОВИЋ

„Нечу то пролеће" назив је најновијег хита Златка Пејаковића којим се нашао и на малој плочи. На другој страни плоче је песма „Черге".

ТИХОМИР БРАЛИЋ

Млади београдски певач Тихомир Бралић досад није имао неких већих дискографских успеха. Његов најновији сингл с композицијама „Добар дан, девојчице мила" и „Донећу ти" наишао је, међутим, на интересовање дискофила тако да Бралић може да буде задовољан. Композицију „Добар дан, девојчице мила" Бралић је извео на Фестивалу забавних мелодија Београдско пролеће 77.

ПАРНИ ВАЉАК

ПАРНИ ВАЉАК из Загреба свакако је једна од најтемпераментнијих и код омладине најомиљенијих домаћих група. На најновијем синглу ове групе нашле су се нумере: „Превела ме мала жедног преко воде" и „О шумама ријекама ,и птицама". Обе су дело Хасана Хасанефендића и не одступају од већ добро познатог стила музицирања овог састава.

ИГЛС (EAGLES)—ОРЛОВИ

„Хотел Калифорнија" назив је композиције коју смо последњих неколико месеци готово свакодневно могли да чујемо на радио-програмима. Ова композиција у извођењу сада већ познате групе ИГЛС унела је у донекле учмалу светеку диско-продукцију нешто живости. Поред тога, „Хотел Калифорнија" је најбоље продаван сингл за последња три месеца. Овакав успех једне песме учинио је да кантри-рок група ИГЛС постане, од мало познатог састава, група број један у Сједињеним Америчким Државама. До свог великог хита састав је свирао на концертима као предгрупа у програму Линде Ронштад коју су данас далеко надмашили јер им је албум на коме је и песма „Хотел Калифорнија" продат у шест милиона примерака. Од њихових старих композиција поменућемо само две најпознатије: „Witchy Woman" („Вештица") и „Lyin' Eyes" („Лажљиве очи").

Упознајмо и чланове ове групе којој музички стручњаци проричу даљи успон: Гитариста Дон Фелдер рођен је 21. 9. 1947. у Гејнсвилу на Флориди. Музиком се бави од најраније младости. Пре доласка у ИГЛС свирао је у неким мало познатим саставима.

Глен Фрај рођен је 6. 11. 1948. у Детроиту. У саставу свира гитару и органу. Завршио је музичку школу и један је од најталентованијих музичара у Америци

За бубњевима је Дон Хенли, пореклом Тексашанин. Рођен је у Гилмеру 22. 7. 1947. и, како каже, нема намеру да цео свој живот проведе радећи у групи и свирајући на бубњевима.

Џоу Волш је свакако најпознатији од свих пет чланова ИГЛСА. Свира соло-гитару а рођен је 13. 3. 1949. у Лос Анђелосу.

Најстарији члан и један од оснивача групе је гистариста Ренди Мејснер, рођен 8. 3. 1946. у Скотсблафу у држави Небраска.

БИТЛСИ (THE BEATLES)

Продуцентска кућа Радио-телевизије Београд издала је двоструки албум »In the Begining« („У почетку"), састава БТИЛСИ са Тонијем Шериданом. Како и сам наслов плоче каже, нумере на њему потичу из времена када су БИТЛСИ почињали, а то је било још 1962. године.

КЕНИ

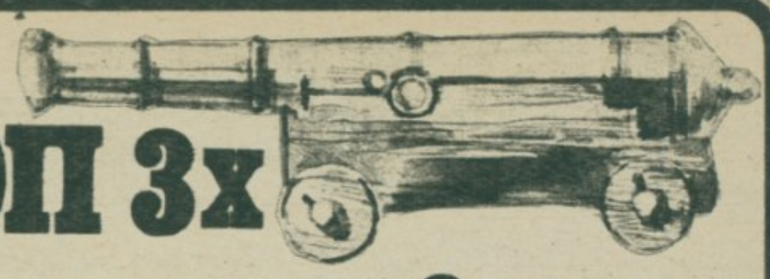

Група КЕНИ, коју су пре само годину дана многи стављали у врх топ-листа проричући јој блиставу каријеру, изгледа да је запала у озбиљну кризу. Воћа састава Јан Стајл недавно се пожалио новинарима: „Немамо нимало среће. Извлачимо се из једне, а упадамо у другу катастрофу. Пре нешто мање од годину дана били смо слављени, дворане смо пунили до последњег места, обожаваоци нас нису остављали на миру, да би данас од свега тога, због наших унутарњих свађа, остале само лепе успомене. Када смо променили писце наших хитова Фил Колтера и Бил Мартина, наша срећна звезда је почела да се гаси. Надали смо се да ћемо сами успети да смислимо нешто оригикално. Да смо били у заблуди, уверили смо се већ после плоче „Hot Lips" („Вруће усне") снимљене за нову фирму. Она је имала неупоредиво мањи успех од претходних пет, а следећа — „Red Headed Lady" („Црвенокоса дама") — донела нам је само пробле ме око њеног пласмана.

Ипак, најтеже нам је пало када нас је напустио органиста Крис Лак лисон. У новембру смо му нашли за мену. Био је то Ајан Кевли са којим смо дуго увежбавали наш шоу. Наступали смо заједно само на неколико концерата да би нас после гога и он оставио. Једноставно нисмо могли да се разумемо између себе. Требало је тада или пронаћи новог човека или наставити рад као квартет. На крају смо се одлучили за ово друго, јер смо нас четворица почели успешно каријеру па ћемо у најгорем заједнички поднети и пораз и све неуспехе".

Група тренутно свира по другораз редним диско-клубовима надајући се да ће превродити кризу и опет стећи углед и публику.

ТОП 3х

1. Домаћа листа

1. ДОЂИ У ПЕТ ДО ПЕТ — Амбасадори — ДИСКОТОН

2. У ЈЕДНИМ ПЛАВИМ ОЧИМА — Indexi — ДИСКОТОН
3. ЦРНА ДАМА — Сман — ПГП РТБ
4. ПРВИ СНЕГ — Сунцокрет — РТВ ЉУБЉАНА
5. ЈАСМИНА — Про арте — ЈУГОТОН
6. ТЕЛЕФОН — Зебра ПГП РТБ
7. БИЋЕШ МОЈА — Мики Јевремовић — ЈУГОТОН
8. ДИСКО ЈЕ ПРАВА СТВАР — Здраво ПГП РТБ
9. НОЋАС ЋЕМО ЗЕМЉИ К'О МАТЕРИ РЕЋИ — Мишо Ковач — ЈУГОТОН
10. АДИО, ЉУБАВИ, АДИО — Бисера Велетанлић — ПГП РТБ

2. Страна топ-листа у домаћој продукцији

1. MORE THAN A FEELING — Boston — SUZY
2. PLAY THAT FUNKY MUSIC — Wild Cherry — SUZY
3. L' OISEAU ET L' ENFANT — Marie Myriam — ПГП РТБ
4. I'LL MEET YOU AT MIDNIGHT — Smokie — ЈУГОТОН
5. ROCK BOTTOM — Linsey de Paul and Mike Morgan — ПГП РТБ
6. KNOWING ME, KNOWING YOU — Abba — ПГП РТБ
7. ROCKARIA — E.L.O. — РТВ ЉУБЉАНА
8. BOOGIE NIGHTS — — Heatwave — ПГП РТБ
9. BLUEBERRY HILL — Fats Domino — РТВ ЉУБЉАНА
10. HEY, MR. DREAMMAKER — Cliff Richard — ЈУГОТОН

3. Енглеска

1. AIN'T GONNA BUMP NO MORE — Joe Tex
2. I DON'T WANT TO TALK . . . — Rod Stewart
3. LUCILLE — Kenny Rogers
4. A STAR IS BORN — Barbra Streisand
5. GOOD MORNING JUDGE — 10 c.c.
6. THE SHUFFLE — Van McCoy
7. O. K. — Rock Follies
8. GOT TO GIVE IT UP — Marvin Gaye
9. HOTEL CALIFORNIA — Eagles
10. MAH NA MAN NA — Piero Umiliani

САНДАЛЕ ОД КОЖЕ
АПОСТОЛКЕ

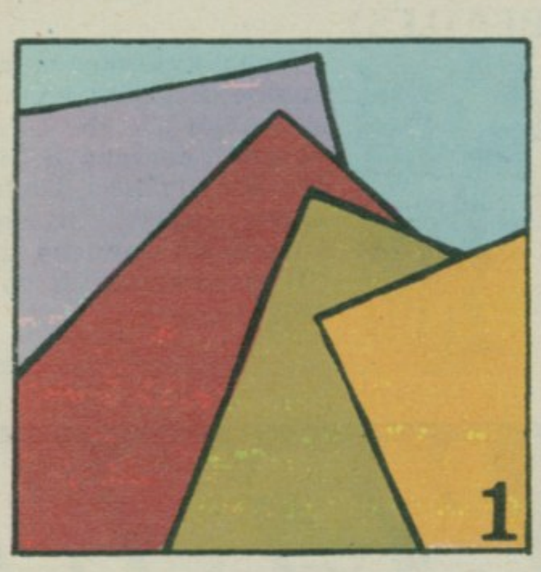
Наша читатељка Тања послала нам је свој предлог како се могу направити сандале од коже.

Материјал који вам је потребан: кожа и гума, лепак за кожу, нитне и мале шнале за каиш, кожа за ђонове и мекша, тања кожа за траке (слика 1). Алат: специјални универзални нож (има га у робним кућама и књижарама, њиме се може резати хартија, картон, кожа, тапет итд.), чекић и шмиргл-папир (финија структура).

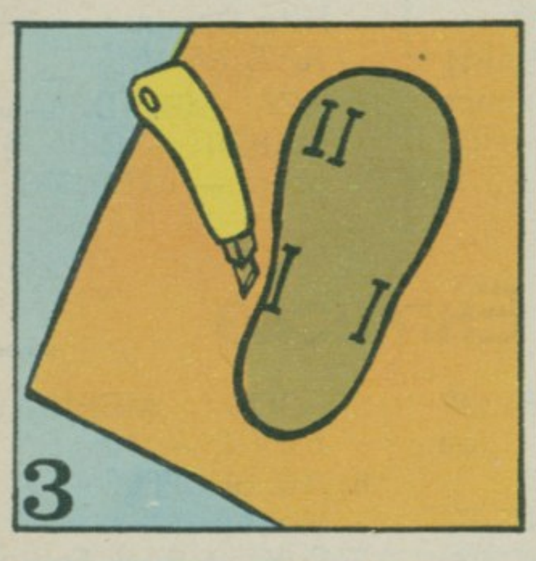
Нацртајте шему стопала на необрађеној страни коже за ђонове према величини ноге **(слика 2)**, затим га универзалним ножем исеците **(сл. 3)**. Истим ножем исеците од тање коже две траке дужине 20 × 3 cm и две траке дужине 65 cm × 3 до 10 mm, а затим сваки део ишмирглајте да би се добиле лепо обрађене ивице **(сл. 4)**. (Напомена: наведене мере су приближне — тачне мере каишева ћете одредити према дужини и ширини својих стопала). На стопалу прорежите прорезе за ужи и шири каиш као на **(сл. 2)**, а према вашим мерама. Ужи каиш се поставља тако да обухвати палац на нози, а шири ногу одмах испод чланака. На ужи каиш поставите шналу (величине као шналице за каишеве за ручни сат) и причврстите је нитном **(сл. 5)**. Нитна се ставља на следећи начин: пресавијени каиш пробушите сасвим и провуците нитну тако да ухвати оба дела а у нитну позади ставите шиљак; лупите чекићем тако да се цев нитне прошири. Затим, с лица лупите чекићем (испод морате ставити нешто чврсто, даску, камен, **(сл. 6)**. Затим провуците каишеве као на **(сл. 7)**. При том ширу траку причврстите за ђон нитнама. На широј траци просеците прорезе кроз које се могу провући уже траке. Када сте све ово урадили, залепите ђон на гуму за ђонове и притисните нечим тешким. Оставите да тако стоји док се не осуши, а затим одсеците гуму универзалним ножем према стопалу **(сл. 8)**.

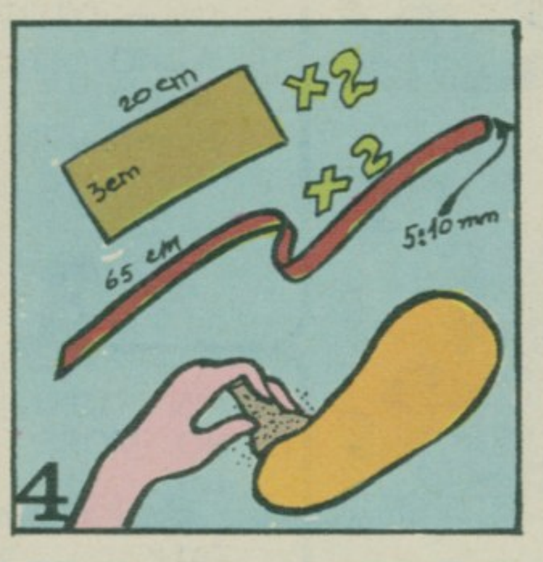
На месту где је провучена ужа трака и где ће лећи палац ноге, ишмирглајте мало удубљење за палац **(сл. 9)**. Готове сандале **(сл. 10)** можете и обојите, уколико вам се не допада природна боја коже.

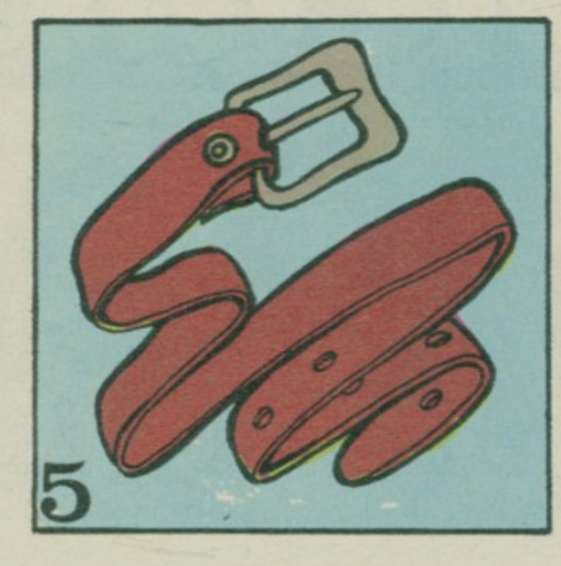
Предлог послала:
Тања Козуб,
Максима Горког 7/38, Ниш

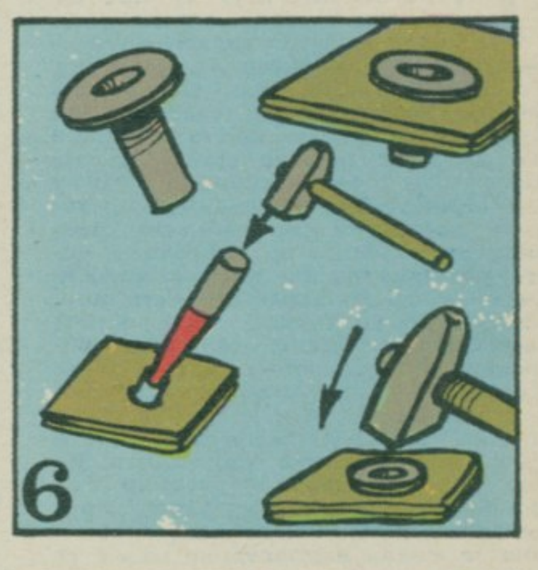

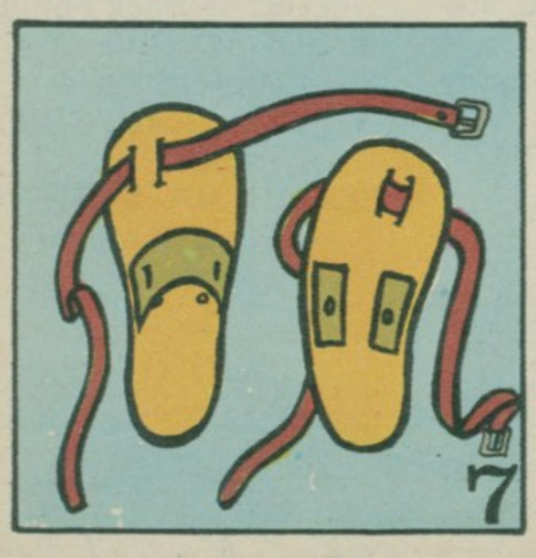

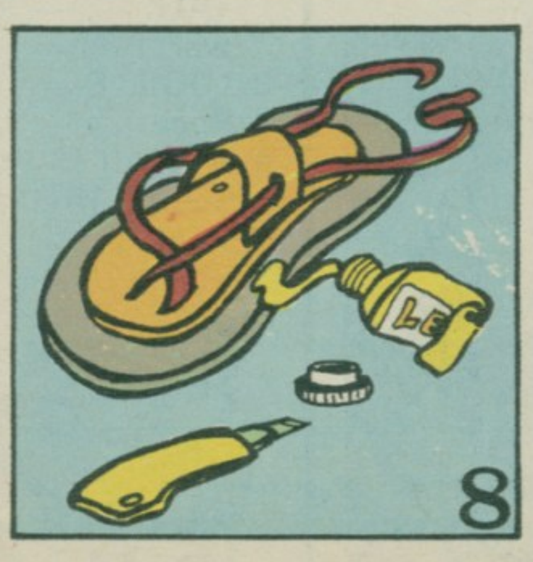

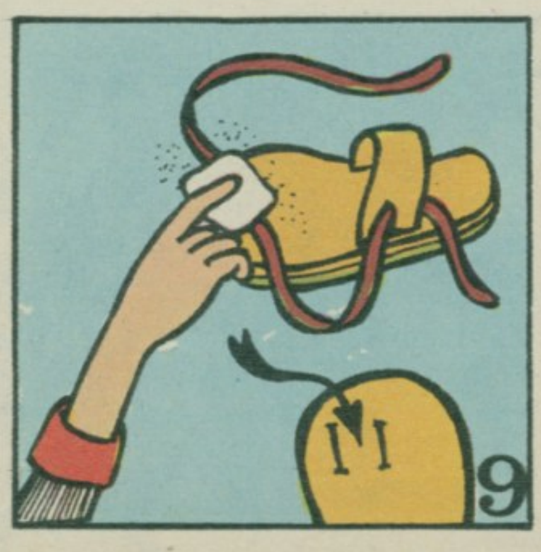

ХИТОВИ "СПЛИТА 77"

ХИТОВИ ОВОГ ЛЕТА КОЈИ ЋЕ УПОТПУНИТИ ВАШУ ДИСКОТЕКУ ТО ЈЕ ШЕСНАЕСТ СИНГЛ ПЛОЧА И ДВЕ LONG PLAY СА ВЕЧЕРИ ШАНСОНА И ВЕЧЕРИ ЗАБАВНЕ МУЗИКЕ ФЕСТИВАЛА **»СПЛИТ 77«**
НАБАВИТЕ ИХ ОДМАХ ЈЕР СУ УПРАВО У ПРОДАЈИ.

Jugoton

ПОТРЧКО: АЛАРМ

ИНСТАЛИРАЛИ СМО АЛАРМНО ЗВОНО!

У РЕДУ! ОБАВЕСТИЋУ ОСОБЉЕ О ТОМЕ!

ПАЖЊА! ГОВОРИ ДИРЕКТОР! У НАШЕМ ПРЕДУЗЕЋУ ЈЕ ДАНАС ПОСТАВЉЕНО АЛАРМНО ЗВОНО!

КЛИК

НЕМА ШЕФА НА ВИДИКУ!

БРЗО ДА ПОПРАВИМ ТЕТКА МАРИН БУДИЛНИК!

ТАКО! ДА ВИДИМ ДА ЛИ ЗВОНИ!

ЗВРРРРРРРР

КАКАВ СТРАШАН ЗВУК!

РРРРРРР

ЗВОНИ!

МОРА ДА ЈЕ ПОЖАР!

БЕЖИМО!

ЗВРРРРРРРРР

ШТА ЈЕ ТО САД, ДО ЂАВОЛА?

ПОЖАР!

БЕЖИМО!

ИЗГОРЕЋЕМО!

АЈ! АЈ! АЈ!

НЕ ВИДИМ ПЛАМЕН!

ЧУЈУ СЕ САМО УДАРЦИ!

И ПОТРЧКОВ ГЛАС!

АЛИ, ДИРЕКТОРЕ... ПОЈМА НИСАМ ИМАО О АЛАРМНОМ ЗВОНУ! АЈ! АЈ!

ДАНАС ЋУ ТЕ ПОВЕСТИ МАЛО У ШЕТЊУ РАКЧИЋУ МОЈ!

АЛИ, ДИША НЕ СМЕ ДА ТЕ ВИДИ! ЈОШ ЈЕ БЕСАН НА МЕНЕ!

ЕЕ! ШТО САМ КУПИО ЛЕП ШЕШИР!

САД ЛИЧИМ НА ВИТОРИА ДЕ СИКУ!

САМО ГДЕ ДА ГА ДРЖИМ ДА СЕ НЕ ИСПРЉА?

АХА! БОЉЕ ДА ГА СТАВИМ У ОВУ КУТИЈУ НЕГО НА ЧИВИЛУК!

РРРРС

КАКАВ НЕОБИЧАН ЗВУК!

М...МОЈ ШЕШИР!

ГРРР! РАК! ПОТРЧКОВ, СИГУРНО!

НЕЕЕ, ДИРЕКТОРЕ! ПА ШТА САМ ЈА ТУ КРИВ!

ТИ, НЕГО ИКО!

УФ! У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ СЕ СКЛОНИХ!

30

ОВО СУ ФОТОГРАФИЈЕ И ТЕКСТ ЗА ТРЕЋУ СТРАНУ, А? ХОЋЕШ ЛИ ДА ТИ ИХ ЗАЛЕПИМ?

АПЧИХА!

НЕ! СВЕ СИ САД ПОМЕШАО!

ГРРР! ГДЕ ЛИ ЈЕ СТАЈАЛА ОВА ФОТОГРАФИЈА?

А САД ДА ДАМ ДА СЕ ШТАМПА!

ДИРЕКТОРЕ, ЕВО ПРИМЕРКА ДАНАШЊЕГ БРОЈА!

ДАЈ МИ ГА!

ДА ПОГЛЕДАМ ЧЛАНАК КОЈИ ЈЕ НАПИСАН ПОВОДОМ ДЕСЕТОГОДИШЊИЦЕ МОГ РАДА У РЕДАКЦИЈИ!

Ш... ШТАААА? КАКВА ЈЕ ОВО НЕУКУСНА ШАЛА?

ГОДИШЊИЦА

ДАНАС СЕ НАВРШАВА ДЕСЕТ ГОДИНА ПЛОДОНОСНОГ РАДА НАШЕГ ДИРЕКТОРА (НА СЛИЦИ) И БЛА... БЛА... БЛА...

ВЕСТ ИЗ ЗООЛОШКОГ ВРТА

ЗООЛОШКИ ВРТ НАШЕГ ГРАДА ДОБИО ЈЕ ЈОШ ЈЕДНОГ СТАНОВНИКА И ПОРЕД СВОГ ЧОВЕЧИЈЕГ ИЗГЛЕДА ОВА ЖИВОТИЊА ЈЕ ДИВЉА И ОПАСНА!

ДИРЕКТОРЕ, ЗА СВЕ ЈЕ КРИВ ОН! ГЛИ!

УФ! САМО ШТО НИЈЕ СТИГАО ИНСПЕКТОР!

МОРАМ ДА ПРИПРЕМИМ ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ!

БАШ МИ СЕ САД ОДВЕЗАЛА ПЕРТЛА! ПОТРЧКООО!

ВЕЖИ МИ ПЕРТЛУ, ЈА НЕМАМ ВРЕМЕНА!

УВЕК НА УСЛУЗИ!

ЈОШ МАЛО ПА САМ ГОТОВ!

УБИТЕ, УБИТЕ, ИНСПЕКТОРЕ! ЕВО ИЗВЕШТАЈА!

САМО ВИ СЕДИТЕ! ОДМАХ ЋУ ЈА!

ХВАЛА!

ГЛБ!

ТРААС!

ПА, НИЈЕ ВАМ БАШ УСПЕЛА ШАЛА! ЗАЖАЛИЋЕТЕ ЗБОГ ОВОГ!

ПА, НИСАМ ЈА... ОВАЈ... ЏИПЕЛА... ЈА...

ДА ЈА ЗБОГ ТЕБЕ СПАДНЕМ НА ПРОДАВЦА НОВИНА! ГРРР!

ШТА МУ ЈЕ!?! УПОМОООЋ!

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

НОВА ПОСАДА

РИЧАРД БРАУН

Брод се вртео у круг захваћен неким спољним вртлогом. — Одвратна стара канта — прасну Грej. Немају новца ни за честиту летелицу.

Па, срећно, Бен — рече ми директор Академије за свемирске летове. — Надам се да ћеш бити успешан летач, исто као и ђак.

— Хвала, господине Блекли — одговорих.

Овај тренутак сам дуго очекивао. Нисам замишљао да ће бити све тако једноставно. Сестра Рут ме сачекала озарена лица. Чак се и у њеном понашању понешто изменило, или ми се тако чинило. Јуче сам био студент чије мишљење примају са осмехом и без размишљања, данас, то је већ друго.

Испит

За нову смену посаде на Орбиталној станици број 7 конкурисали смо истовремено Сам Цокино, Рудолфо Варгас, Леонард Грej и ја. То је била и прва група кандидата. Другу и трећу групу су чинили завршени слушаоци друге две Академије исте струке. Из сваке групе Комисија ће изабрати једнога.

Стручни тестови су били шала за нас. Ми смо били одлични студенти. Други део испита, што је била специјалност Комисије, било је најтеже положити. Био је то практични део. Никада се није зна ло у какву ће се ситуацију доспети, који ће проблем бити постављен. Пожар на броду, напад на станицу из свемира, епидемија непознате болести. Комисија за пријем збрајала је утиске и постигнуте резултате и доносила одлуку.

Ушли смо у брод који је требало да нас пребаци до станице. Тамо су нас и очекивали задаци. Договорили смо се да управљамо летелицом на смену. Поделили смо пут на четири дела. Мени је припала последња четвртина. То је укључивало и тешки маневар слетања пред Комисијом. Нисам баш био одушевљен.

— Ах, Бенџамине — смејао ми се Цокино. — Ето ти прилике да запањиш својом вештином.

— Лако је теби — рекох. — Ти си трећи по реду. Имаш само да држиш право.

Знали смо да летимо у специјално конструисаном броду и да сваку промену Комисија пажљиво прати.

Варгас и Цокино су, по навици из клупе, прелиставали уџбенике. Ја сам се трудио да убедим себе да није страшно ако ме и одбију. Јер, истини за вољу, нисам био ни шта бољи од својих другова. Чак понегде и слабији. Цокино је био експерт за математичке операције, Грej за навигацију, Варгас осредњи у теорији али изванредне психофизичке конструкције.

— Еј, шта је сво? — викну Грej који је управљао.

Потрчасмо до њега. Брод је савладао Земљину гравитацију и сада смо се лако и брзо кретали. Сонори су регистровали непрекидно приближавање светле тачке.

Кроз два часа, ако настави истом брзином, сусрешће се са нама.

— Пажња свим бродовима у сектору „Д“ — зачусмо глас. — Орбитална станица упозорава на појаву непознатог небеског тела у сектору...

Уследило је набрајање координата путање, брзине и величине тела. Све се то догодило у нашем сектору.

— Шта сад? — рече Варгас.

— Ништа, идемо даље. Можда је ово некаква смицалица — рече Грej.

— Требало би обавестити Станицу — рекох.

— Ох, Бенџамине, ти си се изгледа уплашио од ове каменчине — каза Грej.

— Ипак... — промрмљах. Покушах да назовем Станицу. Озбиљно су саслушали мој извештај. Учинило ми се да сам у гласу дежурног осетио несигурност.

— За сада ништа не...

У слушалицама закрча и глас се изгуби у даљини.

— Јако зрачење из правца објекта — огласи се Грej.

Одиста, светла тачкица се повећавала. Од ње су се трагови зрачења ширили као сребрне нити.

Грej није више био тако сигуран. Сви смо још мислили да је то нека смицалица Испитне комисије.

— Испитајмо објект — рекох.

Компјутер за неколико тренутака поче да исписује резултате анализе. Напрегнуто смо гледали дугачке колоне бројева. На крају се појави читљиви резултат.

Изненађење

— Шта је то пред нама? — упита Грej преко рамена.

Нико не одговори. У кабини је била ледена тишина.

— Хоће ли већ неко казати? — нестрпљиво понови питање.

— Злато — суво рече Варгас.

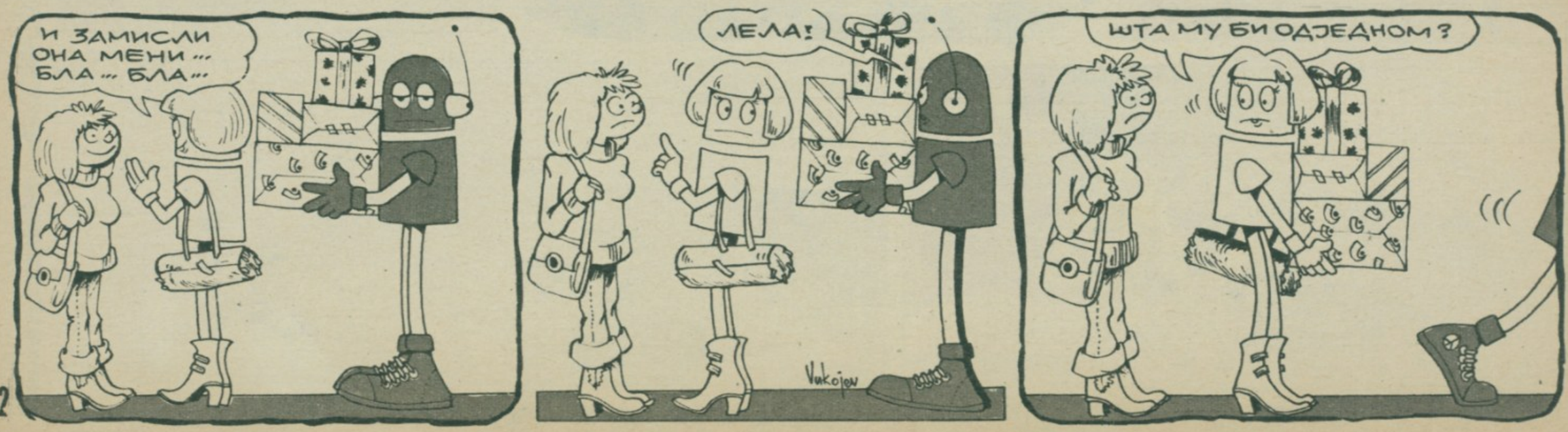
Његов глас шупље одјекну. Нико се не помери.

— А зрачење?

— Карактеристика чистог метала у додиру са зрацима сонара — одрецитова Цокино.

Тоне злата су се приближавале нашем броду. По Закону о понашању у свемиру злато је припадало нама четворици. Први смо га открили. Прошло је неколико тре-

ШРАФКО

нутака док смо потпуно схватили шта се догодило. Онда, настаде експлозија радости и задовољства.

— Ми смо богати, богати! — викао је Варгас.

Играли смо од среће по кабини. Ја сам био потпуно ошамућен. У трену су се срушили сви моји планови за будућност, све оно о чему сам годинама маштао у Академији. Исто се догађало и са мојим друговима.

Громада блештавог метала била је на неколико минута лета од нас. Команде преузе Варгас. Маневар заобилажења, иако је био крајње узбуђен, беспрекорно је извео. Супротним потиском мотора и чврстим челичним хватаљкама укротио је огромну снагу стене. Окренуо се мокар и насмејан.

— Наша је! — вриштао је. — Наша је!

Настаде хаос. Моји другови су наглас планирали како ће утрошити новац добијен од злата. Хтели су дуга безбрижна путовања, скупоцене виле на обали, луксузне забаве. Ја сам ћутао у углу кабине. Чак сам се и чудио себи. Нисмо сви исти, тешио сам се.

Сигнал наговести саопштење Комисије у Орбиталној станици. Цокино укључи. Глас је дрхтаво саопштио:

— Ухваћено тело пребацити на Станицу због испитивања. Могућа је зараза. Сваки непознат предмет пореклом из свемира потребно је држати у изолацији. Испит се прекида. О накнадном термину бићете обавештени благовремено.

Варгас притрча.

— То, не. Ово је злато. Јесте ли чули: злато! — крикну.

— Пошто се налазите у летелици под командом Станице број 7, молим вас да одмах извршите наређење. Према вама и објекту ће се поступити у складу са Законом о понашању у свемиру.

— Завидљивци — рече Цокино. — Злато је наше. Испитивања се могу обавити и на Земљи. Платићемо.

— Искључи, Бене — рече Грej. — Доста ми је. Њима изгледа није јасно да их можемо купити заједно са њиховом Станицом!

— Наставите лет према Станици — заповеди глас.

— Ко говори? — упита Цокино.

— Професор Џералд Мекдонат.

— Професоре, не будите смешни. Из њих тројице, који су до малопре дрхтали од резултата испита избијала је жестина таложена годинама у Академији.

— Грej, наставите према Станици — рекох.

Нико ме не схвати озбиљно.

— Грej, чујеш ли?

Испред мене се испречи Варгас. Његова атлетска фигура и претећи израз јасно су ми говорили шта ће бити са мном ако наставим.

— Шта хоћеш, будало? — прасну.

— Треба доћи на Станицу. Они не говоре узалуд. Можда је одиста грумен затрован неким клицама. Ми немамо право да доводимо у опасност милионе становника Земље! Хоћу и да завршим лет!

— Али, ти си сада богат, схваташ ли: богат!

— У реду. Бићу богати пилот.

Он се окрену другој двојици. — Шенуо је — рече.

— Седам година смо учили Академију, зар вам је тако једноставно да се одвојите од тога?

Варгас ме одгурну од себе. Ударих у други крај кабине и склизнух на под.

— Сензори не региструју никакве трагове живота на нашем злату. Ни бактерија, ништа.

— Јеси ли чуо, Бенџамине? Никаквих трагова живота.

— Али, сензори су сувише груба контрола — повикаох.

Погледаше се међу собом. — Увек је био будала — рекоше.

Лагано се подигох са пода. Колико је мало требало мојим друговима да ме забораве и одбаце, помислих.

Изненадни трзај протресе летелицу.

— Шта је са овим проклетим инструментима — викну Грej.

Колико сам видео из удаљеног угла сигнали су се неповезано укључивали, казаљке бесмислено вртеле.

Примљен сам

Сувише тога ми се догодило одједанпут. Изненадно откриће злат не громаде, раскид са Станицом и прекид испита, и ево сад, удес летелице. Једва допузах до столице и падох у њу. Дрхтао сам као прут.

Они су контролисали положај хватаљки, гурали један другога отимали се о ручице команди Брод се вртео у круг захваћен неким спољним вртлогом.

— Одвратна, стара канта! — прасну Грej. — Немају новца ни за чешљу летелицу!

Одједном се све заустави. Брзина летелице паде, осветљења командне табле се угасише, интензитет осветљења у кабини опаде. Мотори су престали да раде. Летелица се инерцијом кретала напред.

— Цокино, погледај шта је са златом! — викну Грej.

— Отишло је, изненада као што је и дошло. — рече глас.

Помислисмо да је веза са Станицом поново прорадила. Онда се укиписмо од изненађења.

Из побочних врата уђоше четири члана Испитне комисије, један за другим.

Тест је завршен — рече један.

— Добар дан — каза професор Мекдонат. — Могу вам саопштити резултате. Господине Бенџамине Стоун, ви сте примљени.

Погледао је тројицу мојих другова.

— Хвала, господо — рече им.

Један од чланова Комисије, иначе летач Станице, прије ми и срдачно стиште руку.

— За ову прилику, Бен, треба нешто специјално.

— Из једног од многобројних џепова извади плоснату сребрну флашицу.

У твоје здравље — рече и потегну. Пружи и мени.

— Не, хвала — промуцах гледајући професора.

— Отпиј, будало, ти си сада наш!

— Значи, све је било симулирано. И метеорит, и злато, и радио-везе — муцао сам.

— Све — рече. — Ја сам управљао бродом системом дуплих команди. Не заборави, ово је школски брод.

— Али, зашто баш ја? — упитах. — По којим сте критеријумима баш мене одабрали? Шта сам то ја што други нису?

— Човек — одговори пилот. — Све остало се научи временом.

Сви се насмејаше. Ја опет потражих столицу.

укрштене речи

ДНЕВНЕ ПТИЦЕ ГРАБЉИВИЦЕ

1. Птица величине голуба са мркобелим пругама, кобац; 2. стрвинар на подручју Анда, распона крила до три метра; 3. птица са допунским зупцем на горњем делу кљуна, одличног вида; 4. најкрупнији представник грабљивица, „господар висина“:

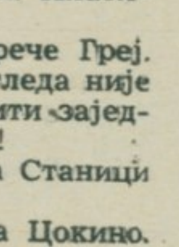
АУТОР ВЕ-МАК	2	ДЕСНА ПРИТОКА ДРИНЕ	ОСТАВКА НА ПОЛОЖАЈ (ЛАТ.)	ИМЕ МОЛДСАНА	МЕСТО У ВОЈВОДИНИ	ЈУГОСЛОВЕНСКА НАРОДНА АРМИЈА	БИВШИ СОВЈЕТСКИ ПРВАК У ШАХУ	▼	ПУТЕЉАК
1							ПРВАК ОДМАЗДА		
СТРОГОСТ									
ИЗНАД				ОБРАЗИНА МУЗИЧКИ ЗНАК					
РЕКА У СССР						РУЧНИ РАД ДУШЕВНА СТАЊА			
НАБРЕКЛОСТ ПРСИЈУ		ЗНАК ЗА КОТОР 3			МУШКО ИМЕ				
▶								ВИСИНСКА ТАЧКА (МН.)	САЗНАТИ ЧУЛОМ ПИПАЊА
ГРАД У ХРВАТСКОМ ПРИМОРЈУ	Ж. ИМЕ ЛЕКОВИТА БИЉКА				ПРЕМДА ОСТРВО КОД ЗАДРА				
▶				З.Х. СТАРА МЕРА ЗА ТЕЧНОСТ (МН.)			„ОПУС“		

ГРАД У ЈАПАНУ						ОТАЦ (СЛОВ.)	ЈУНАЧКИ СПЕВ О.О.		
Љ. О. ОСОБИНА ОНОГ ШТО ЈЕ ЛЕКОВИТО			4 ОСКАР ВАЈЛД					ВАЖАН ЗАЧИН	
▶									
НОВОСТ							ЈЕЗЕРО У ФИНСКОЈ		

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: ХЕМИНГВЕЈ, Арагонија, јечам, лан, нм, ливаде, трилони, ев, Ита, Адамс, х, сити, ак, хак, икс, и, ала, в, но, Јава, такт, АНТОН ЧЕХОВ, екстаза, о, Атика,ар

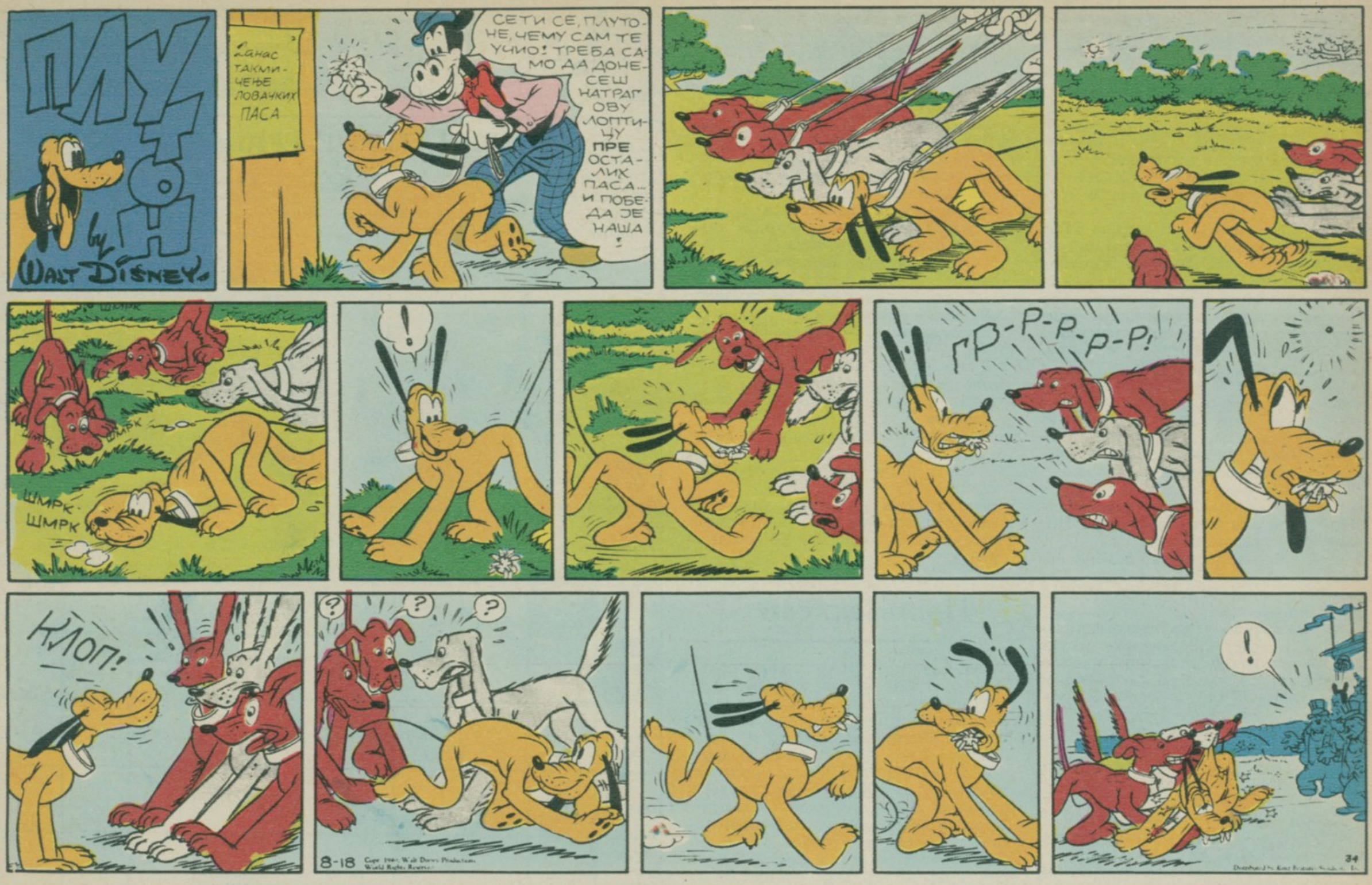
ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

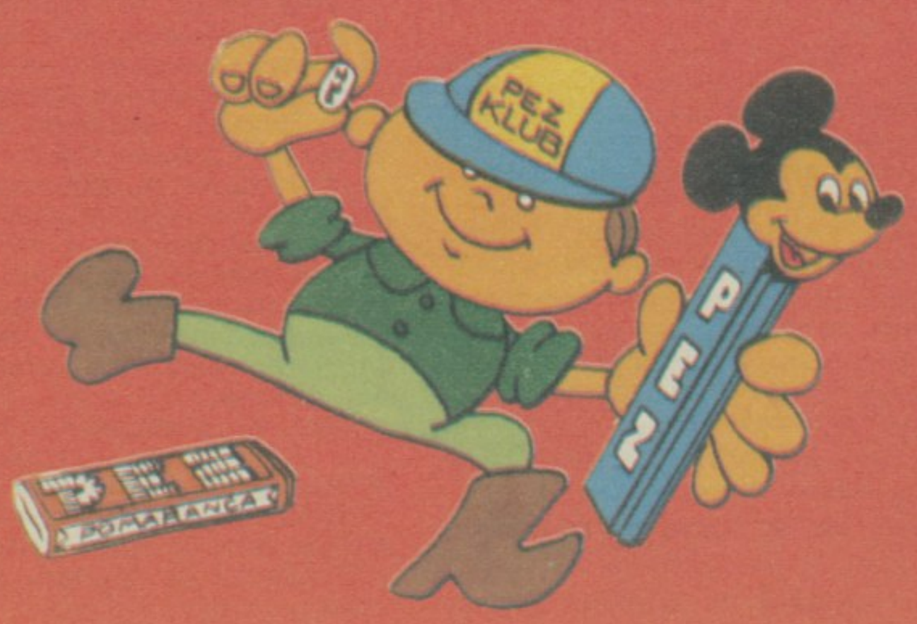
Бити свестан свог незнања велик је корак к знању.

(Дизраели)

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“, Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: тромесечна 66,00 дин, полугодишња 132,00 дин, годишња 264,00 дин. Претплата за иностранство: тромесечна 132,00 дин, полугодишња 264,00 дин, годишња 528,00 дин. Текући рачун за уплате из земље број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: Долар 29.—, ДМ 68.—, Ффр. 143.—, СФрс. 73.—, Шкр. 125.—. Девизне уплате слати преко Београдске банке — Београд, на рачун број 60811-620-292-32000-000-00054, са обавезном назнаком за „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез.

Играјте се Сладите се

Код PEZ-а је увек нешто ново!

Ако волиш PEZ бомбоне и ако се радо играш PEZ фигурама, тражи нам 5 амота PEZ бомбона, а ми ћемо ти послати лепу PEZ чланску карту.

Као пријатељ PEZ-а користићеш све погодности, које ћемо ти нудити из месеца у месец.

Читај сваког петка на овом месту о новостима за пријатеље PEZ-а

Наша адреса је:
„PEZ ПРИЈАТЕЉ"
61111 Љубљана п.п. 8

Купон попуни штампаним словима, исеци и обавезно налепи на дописницу.

Презиме и име (обавезно штампаним словима)

Улица и кућни број

Место

Поштански бр. | датум рођења

HP Kolinska Ljubljana
Kolinska

ПАДУТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ЈЕДНА ПЕСМА — ЈЕДНА ЗАБЛУДА

Као студенткиња често сам с планинарима одлазила на излете. Увече би смо се сакупили око логорске ватре и уз пјесму остали до дубоко у ноћ. Пјевало се све, али најрадије „Што то хучи Сутјеска". Касније сам чула, или негдје прочитала да је то руска пјесма, шта ли. Занима ме да ли је то истина.

Данијела Барбијери,
Ријека

Раширено је вероваље да је ова лепа песма настала у НОБ-у спонтано, попут многих њој сличних, и да као таква практично нема аутора. То је заблуда! Мелодија је, у ствари, руска, а свирала су је на хармоници у рату негде у Црној Гори два војника Совјетске армије који су се у пометњи нашли међу партизанима. Једног дана, седећи под неким дрветом, мелодију је слушао Пуниша Перовић, после рата републички и савезни функционер, данас члан Савета Феде-

рације. Допала му се. Извадио је из торбе папир и оловку и почео да на мелодију саставља текст о Сави Ковачевићу. За час или два он је био готов. Тако је настала песма „Што то хучи Сутјеска". Пуниша Перовић никад није постављао питање свог ауторства, али о његовом песничком надахнућу треба да се зна. И право је.

ЧУВАЈ СЕ КОБРЕ!

Чуо сам да неке огромне змије нису уопште отровне. Да ли је то тачно?

Светлана Протић, Чачак

Највећа змија која живи у тропским пределима Јужне Америке је анаконда (Eunectes murinis) уопште није отровна, али

жртве убија снажним стезањем својих мишића. Почетком 1956. године, у овом делу света ухваћена је једна таква змија која је била дугачка 10 метара и 25 сантиметара. Међутим, краљевска кобра (Ophiophagus hannah) иако је знатно мањих размера је најотровнија змија, а живи у југоисточним деловима Азије и на Филипинима. На фотографији се види највећи примерак ове врсте, ухваћен 1936. године на Малезијским острвима, а касније пренесен у Зоолошки врт у Лондону. Ова царска кобра била је дугачка 5 метара и 71 сантиметар.

СЕОБА НИЈАГАРИНИХ ВОДОПАДА

Један мој школски друг, ваљда да би испао паметњаковић, нашироко је причао мени и другим нашим друговима о томе како су стручњаци „зауставили Нијагарине водопаде"! Знајући каква је водена снага у питању, никако нисам могао да прихватим ту „шарену лажу".

Драган Мильковић, Београд

Твој друг паметњаковић, како га називаш, тај податак је негде прочитао. И у праву је. Познато је да река Нијагара, отока језера Ири и притока језера Онтарио, тече границом између Канаде и САД и ствара истоимене водопаде високе 49, односно широке 1435 метара. Разуме се, један део припада Канади, а други САД. Тачно је да је у питању велика водена снага, али нема те снаге коју човек није у стању да обузда, мада у причи тьог друга није у питању то, већ нешто друго.

О чему се ради? Текући, Нијагара наноси у подножје водопада стење које се таложи једно на друго и на тај начин смањује висину пада воде претећи да једног дана толико „смањи" водопаде да они изгубе своју природну драж. Зато су стручњаци пре неколико година скрену ли ток реке на канадску страну (јасно — вештачким преградама), уклонили камење са америчке стра

не, затим и препреке и вратили ток реке у првобитан. Ако не верујеш, погледај слике пре и после чишћења Нијагариног бисера. Није фото-трик: снимљено је готово из истог угла!

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

Радо бих размењивао, по договору, марке, стари новац за значке. **Предраг Граховац, 21467 Савино село, Јанка Чмелника 17**

Мијењам разгледнице за значке и значке за значке. **Душко Тукић, 58000 Сплит, Пут Равних њива 16**

Мењам „Ауто магазин" од броја 1—15 из 1976. за ЛП плочу Здравка Чолића или Кемала Монтена. **Михајло Негић, 11000 Београд, Солунска 24**

Имам велики број стрипова, разгледница и марака које бих желео да мењам за значке. **Миодраг Пепић, 11000, Београд, Владимира Томановића 19.**

Скупљам поштанске марке и стари новац који бих желео размењивати. **Иван Бркић, 54326 Дарда, П. бригада 17**

Хтео бих да се размењујем са филателистима из целе наше земље. **Мирослав Арсенић, 11070 Нови Београд, Јурија Гагарина 251/41**

Желим да скупљам марке и значке па молим читаоце Забавника за помоћ. **Валентина Атанасова, 92400 Струмица, Иве Лоле Рибара 10**

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ

решење загонетке:

ГРЕШКА ЈЕ У ИСТИНИ

Убица је Жан Дипон. Његов брат Марсел је хтео да га заштити и на себе преузме кривицу, али је том приликом направио грешку: рекао је да је газди Алану донео чашу с водом око 9 часова и 30 минута, да би овај узео лек. То није тачно, јер је газда требало да узме антибиотик око 11 часова, шест сати после последње дозе, како му је лекар преписао.

МАТЕМАТИКА КАКО ЛАКО

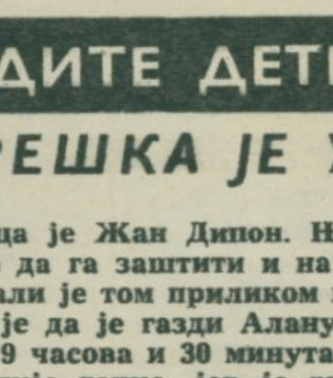
»УРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ« - 4 књиге, садрже комплетну израду свих типова задатака из математике за I, II, III и IV разред гимназије, техничких и осталих средњих школа. Шаљемо поузећем. Цена сваке књиге **80 дин.** Све 4 књиге - комплет само **250 дин.**
АДРЕСА: **МАТЕМАТИКА — 71000 Сарајево, ПП 64**

мини формуле макси успех!

Формат: мини (5 x 6см) Страница: 225 Цртежа: 150 Изашло из штампе

НАРУЧУЈЕМ _____Ком

Формат: мини (5 x 6см) Страница: 220 Цртежа: 140 Излази ускоро

НАРУЧУЈЕМ _____Ком

* СВЕ ФОРМУЛЕ из математике физике и хемије за основце, средњошколце и студенте налазе се у ове 2 књиге мини формата.

Цена једне књиге 30 дин.
Обе књиге комплет 50 дин.
Два комплета само 80 дин.

МИНИ ФОРМУЛЕ
Поштански фах 64.
71000 САРАЈЕВО

WALT DISNEY

МИКИ

МОРАЋУ ДА ПРА-
ВИМ ЛИЦЕ К'О ДА
САМ СИЛНО
ИЗНЕНАЂЕН!

РОЂЕНДАН МИ ЈЕ...
А МИНИ УВЕК КРИ-
ШОМ ПОЗОВЕ ГОСТЕ...
К'О ДА МЕ ИЗНЕ-
НАДИ!

Copyright © 1977
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

УВУЋИ ЋУ СЕ
НА СПОРЕДНА
ВРАТА ... ПА ЋУ
ЈА **ЊИХ** ДА ИЗ-
НЕНАДИМ!

СВИ СУ
ВЕЋ НА ОКУ-
ПУ... ЧЕКА-
ЈУ МЕ!

ОХ! ЗАКЉУ-
ЧАНО! ПРОБА-
ЋУ КРОЗ ПРО-
ЗОР!

Distributed by King Fe

ПСТ! МИКИ
САМО ШТО
НИЈЕ СТИ-
ГАО!

ЗВРР

ШТА? ДЕЖУРНИ ПОЛИ-
ЦАЈАЦ ТЕ УХВАТИО
ДОК СИ ПОКУШАВ'О ДА
УЂЕШ КРОЗ
ПРОЗОР?

ТРЕБА ЛИ ДА ВИКНЕМО „**ИЗНЕНАЂЕЊЕ**"?